

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการเสนอขายและการซื้อขายหุ้นในประเทศไทย
เพื่อรองรับการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

นางสาวปัทมา ศิริสุขสำราญ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชากฎหมายการเงินและภาษีอากร

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของปีการศึกษา 2556 ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

LEGAL MEASURES ON STOCK OFFERING AND TRADING IN THAILAND
TO SUPPORT ASEAN ECONOMIC COMMUNITY (AEC)

Miss Patitta Sirisuksamran

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Finance and Tax Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการเสนอขายและการซื้อ
ขายหุ้นในประเทศไทย เพื่อรองรับการจัดตั้งประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน

โดย

นางสาวปัทมา ศิริสุขสำราญ

สาขาวิชา

กฎหมายการเงินและภาษีอากร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.สิริกัญญา โขวิไลกุล

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สำเรียง เมฆเกรียงไกร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ ดร.สิริกัญญา โขวิไลกุล)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ วสันต์ เทียนหอม)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ สุทธิชัย จิตรวานิช)

ปัทิตตา ศิริสุขสำราญ : มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการเสนอขายและการซื้อขายหุ้น
ในประเทศไทย เพื่อรองรับการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. (LEGAL MEASURES
ON STOCK OFFERING AND TRADING IN THAILAND TO SUPPORT ASEAN
ECONOMIC COMMUNITY (AEC)) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ. ดร.สิริกัญญา โฆ
วิไลกุล , 115 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาหลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศใน
ประเทศไทย โดยพิจารณาประกอบกับการดำเนินการด้านการเปิดเสรีด้านทุนตามแผนงานการ
จัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint) และความ
ร่วมมือของหน่วยงานกำกับตลาดทุนในอาเซียน เพื่อวิเคราะห์ความเพียงพอและเหมาะสมของ
หลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทยว่าเอื้อต่อการเปิดเสรีตลาดทุน
ในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและมีความคุ้มครองผู้ลงทุนที่เพียงพอ

จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยได้กำหนดให้บริษัทต่างประเทศที่จดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์ต่างประเทศมาก่อนแล้ว สามารถออกและเสนอขายหุ้นต่อผู้ลงทุนในประเทศไทยและ
นำหุ้นดังกล่าวเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้
(Secondary Listing) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มบทบาทตลาดทุนไทย และเพื่อเป็นการเพิ่มความ
หลากหลายของสินค้าในตลาดทุนให้พร้อมรับกับกระแสการแข่งขันตลาดทุนโลก แต่ไม่ได้มี
วัตถุประสงค์เพื่อรองรับการเปิดเสรีตลาดทุนแต่อย่างใด

ดังนั้น เพื่อรองรับการเปิดเสรีตลาดทุน และการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ประเทศไทยจึงจำเป็นที่จะต้องออกกฎหมายเกี่ยวกับการเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัท
ต่างประเทศให้เพียงพอและเหมาะสมกับการให้ความคุ้มครองผู้ลงทุนในขณะเดียวกัน เพื่อ
สนับสนุนให้กิจการในประเทศที่เป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนสามารถระดมทุนข้าม
พรมแดนมายังประเทศไทยได้ โดยการออกหลักเกณฑ์อนุญาตให้บริษัทต่างประเทศสามารถขอ
เสนอขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing) และแก้ไข
หลักเกณฑ์สำหรับบริษัทที่ทำ Secondary Listing เรื่องกรรมการ ที่ปรึกษาทางการเงิน และการ
บริหารกิจการของบริษัทที่ออกหุ้น รวมทั้งเรื่องการอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศที่จดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศแล้วสามารถขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศไทยได้ โดยไม่
จำเป็นต้องเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Dual Offering) เพื่อเป็น
ช่องทางระดมทุนให้แก่บริษัทต่างประเทศและเป็นไปตามแนวทางการเปิดเสรีตลาดทุนด้วย

สาขาวิชา กฎหมายการเงินและภาษีอากร

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนิติต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

5386007334 : MAJOR FINANCE AND TAX LAWS

KEYWORDS: STOCK OFFERING AND TRADING / FOREIGN COMPANY

PATITTA SIRISUKSAMRAN: LEGAL MEASURES ON STOCK OFFERING AND TRADING IN THAILAND TO SUPPORT ASEAN ECONOMIC COMMUNITY (AEC).
ADVISOR: SIRIKANYA KOVILAIKOOL, J.S.D., 115 pp.

This Thesis is a study of the stock offering regulations of foreign company in Thailand by consideration with the actions of free flow of capital as prescribed in the ASEAN Economic Community Blueprint (AEC Blueprint) and coordination among ASEAN capital markets, including consideration such stock offering regulation whether it suitably supports the free flow of capital market in ASEAN Economic Community (AEC) and sufficiently protects investors.

From the study, it found that foreign company, which has already been the listed company in the foreign capital market, is able to issue and offer for the sale of shares and have those shares listed on the Stock Exchange of Thailand (Secondary Listing). This is to enhance the role of the Thai capital market and to promote varieties of products in the capital market in order to keep pace with the competition of global capital markets, but it does not intend to increase the free flow of capital market.

In order to support the free flow of capital market and establishing of AEC, Thailand ought to enact or amend the stock offering regulations of foreign company to qualified and proper which protect the investors at the same time, provided that it shall not be an obstacle of Thailand to have a free flow of capital market. To operate such matters, Thailand has to enact the regulations to permit a foreign company to offer the sale of shares to be a primary listing in the Stock Exchange of Thailand and amend the regulations of secondary listing; directors, financial advisor and governance of publicly traded company, including permits a foreign listed company to be able to offer for sale of shares in Thailand without necessary to be a listed company in Stock Exchange of Thailand (Dual Offering). This is to raise the fund of such foreign company and to be in accordance with the free flow of capital market.

Field of Study: Finance and Tax Laws

Student's Signature

Academic Year: 2013

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากหลายๆ ท่าน ผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สิริกัญญา โขวิไลกุล เป็นอย่างสูงที่ให้ความกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งได้ให้ความเมตตาและสละเวลาในการให้คำปรึกษาต่างๆ ผู้วิจัยตระหนักและซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สำเรียง เมฆเกรียงไกร ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการรับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และได้ให้ข้อสังเกต รวมทั้งแนะนำแนวทางในการเขียนและปรับปรุงวิทยานิพนธ์นี้ให้สมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สุทธิชัย จิตรวานิช กรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และอดีตรองผู้จัดการ สายงานกฎหมาย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วสันต์ เทียนหอม รองเลขาธิการ คณะกรรมการ ก.ล.ต. ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และได้ให้คำแนะนำประเด็นที่ผู้วิจัยจะต้องปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังไม่ชัดเจนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนขอขอบคุณ คุณจันทิมา เพียรเวช ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากฎเกณฑ์ สำนักงาน ก.ล.ต. ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการออกกฎเกณฑ์ต่างๆ ของสำนักงาน ก.ล.ต. ด้วย

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณ คุณปกเกษตร วงศกิตติรักษ์ ผู้บังคับบัญชาของผู้วิจัย รวมถึงเพื่อนร่วมงานในส่วนศึกษาและสัญญา ฝ่ายกฎหมาย ธนาคารกสิกรไทยทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ ในการก้าวผ่านอุปสรรคไปได้ ตลอดจนครอบครัวที่ได้ให้กำลังใจอันเป็นพลังให้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาจนสำเร็จลุล่วงตามที่มุ่งหวังไว้

สุดท้ายขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมาย การเงินและภาษีอากรทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและประสานงานให้แก่ผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาจนจบหลักสูตรนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	6
1.3 สมมติฐานในการวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	6
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.....	8
2.1 การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และแผนงานเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint)	10
2.2 ความร่วมมือระหว่างตลาดทุนของประเทศสมาชิกในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตามแผนปฏิบัติการเชื่อมโยงตลาดทุนอาเซียน (Implementation Plan)	16
2.2.1 ASEAN Equity Securities Disclosure Standards.....	17
2.2.2 ASEAN Corporate Governance Scorecard	21
บทที่ 3 การเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทในประเทศไทย	34
3.1 การเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย	35
3.1.1 หลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้น.....	36
3.1.1.1 คุณสมบัติของบริษัทที่ยื่นคำขอ.....	37
3.1.1.2 หลักเกณฑ์การอนุญาต	41
3.1.1.3 ขั้นตอนการเสนอขาย	45
3.1.1.4 หน้าที่ภายหลังการขาย.....	45

หน้า

3.1.2	หลักเกณฑ์การยื่นขอจดทะเบียนหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	52
3.1.2.1	คุณสมบัติของบริษัทที่ยื่นคำขอ.....	52
3.1.2.2	หลักเกณฑ์การอนุญาต	54
3.1.2.3	หลักเกณฑ์การกำกับบริษัทจดทะเบียน	55
3.2	การเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในต่างประเทศ.....	63
3.2.1	หลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้น.....	65
3.2.1.1	คุณสมบัติของบริษัทที่ยื่นขอ.....	66
3.2.1.2	หลักเกณฑ์การอนุญาต	67
3.2.1.3	ขั้นตอนการเสนอขาย	71
3.2.1.4	หน้าที่ภายหลังการขาย.....	71
3.2.2	หลักเกณฑ์การยื่นขอจดทะเบียนหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	74
3.2.2.1	คุณสมบัติของบริษัทที่ยื่นขอ.....	75
3.2.2.2	หลักเกณฑ์การอนุญาต	77
3.2.2.3	หลักเกณฑ์การกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน	77
3.3	การเสนอขายหุ้นและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย	79
บทที่ 4	วิเคราะห์ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในการออกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทย.....	88
4.1	การจดทะเบียนซื้อขายในประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing).....	89
4.2	การเปิดเผยข้อมูลในแบบ Filing.....	93
4.3	การเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท	94
4.4	การจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงิน	95
4.5	คุณสมบัติของกรรมการ	96
4.6	การบริหารกิจการของบริษัท	97
4.7	การอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศสามารถทำ Dual Offering.....	100
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	102

5.1	บทสรุป.....	102
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	104
	รายการอ้างอิง.....	106
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	115

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	สัญลักษณ์การให้คะแนน CG Rating	31
2	ขั้นตอนการยื่นคำขอเสนอขายหุ้น และจดทะเบียนหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน	35
3	ขั้นตอนการขอเสนอขายหุ้นต่อประชาชน	37
4	ขั้นตอนการยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในต่างประเทศ	65
5	ประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เป็นสมาชิกของ WFE และ IOSCO	88

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การระดมทุนในสมัยก่อนนั้น บริษัทจะระดมทุนด้วยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ซึ่งการระดมทุนด้วยวิธีการดังกล่าวมีกระบวนการที่ใช้เวลา ตั้งแต่การทำเรื่องเพื่อเสนอขออนุมัติสินเชื่อ การตรวจสอบฐานะทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้ ทั้งของบริษัท และผู้ค้ำประกัน และเมื่อผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์เพื่ออนุมัติเงินกู้แล้ว บริษัทก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมต่างๆ ให้แก่สถาบันการเงิน ซึ่งสถาบันการเงินที่ให้อาจจะผลกัการะค่าใช้จ่ายต่างๆ มาที่บริษัท โดยค่าใช้จ่ายที่สถาบันการเงินจะเรียกเก็บจากบริษัทผู้กู้ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการจัดการให้สินเชื่อ (front-end fee) ค่าประเมินหลักประกัน ค่าธรรมเนียมการโอน ค่าธรรมเนียมการจดจำนอง ค่าดำเนินการเกี่ยวกับหลักประกัน ค่าอากรแสตมป์ในการทำสัญญา ค่าประกันภัยทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เป็นต้น นอกจากนี้ ในบางสถาบันการเงิน หากบริษัทชำระหนี้ก่อนกำหนดเวลา หรือมีการกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นเพื่อมาชำระหนี้ (refinance) ก็อาจจะถูกเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าปรับจากการชำระหนี้ก่อนกำหนดระยะเวลา (prepayment fee หรือ refinance fee) ซึ่งสถาบันการเงินมักจะให้เหตุผลว่าสถาบันการเงินต้องเสียค่าใช้จ่ายจากการหาเงินทุนมาให้บริษัทกู้ยืม ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากเงินที่บริษัทต้องนำมาชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ย ทำให้ในการระดมทุนของบริษัทมีต้นทุนที่สูง

จากกรณีข้างต้น ทำให้เกิดปัญหาของระยะเวลาที่ไม่ทันต่อความต้องการของบริษัทที่ต้องการเงินทุน หรือไม่สามารถรับภาระในต้นทุนที่สูงได้ ในช่วงปี พ.ศ. 2518¹ เมื่อเริ่มเปิดการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทจึงหันมาระดมทุนด้วยวิธีการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และเสนอขายหุ้นต่อประชาชน เพื่อระดมทุนจากประชาชนในวงกว้าง ซึ่งวิธีการดังกล่าวทำให้ผู้ระดมทุนประหยัดต้นทุนในเรื่องของดอกเบี้ยเงินกู้และค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่ต้องนำมาชำระให้กับสถาบันการเงิน แต่วิธีการดังกล่าวในระยะเริ่มแรกมีข้อติดขัดในเรื่องของระยะเวลาในกระบวนการที่จะนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งต้องใช้เวลาในการจัดเตรียมงบการเงิน การว่าจ้างที่ปรึกษาทางการเงินเพื่อทำการศึกษาข้อมูลของบริษัท หรือที่เรียกว่า การทำ Due diligence เพื่อเสนอเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ลงทุนในการพิจารณาที่จะซื้อหุ้นของบริษัทนั้นๆ

¹ ก้าวแรกสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์. ส่วนสิ่งพิมพ์ ฝ่ายสื่อสารองค์กร, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, หน้า 4.

เมื่อวิธีการระดมทุนด้วยการนำหุ้นเข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เริ่มมีมากขึ้น บริษัทมีความเข้าใจถึงกระบวนการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แล้ว กระบวนการในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ก็ใช้เวลารวดเร็วขึ้นกว่าในระยะเริ่มแรก แต่ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการลงทุนด้วยการซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ และยังมี ความกังวลเกี่ยวกับผลตอบแทนที่จะได้รับจากการลงทุนในการซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ทำให้ การซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์มีจำนวนไม่มากนัก จนกระทั่งเมื่อผู้ลงทุนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการ ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์มากขึ้น ประกอบกับรัฐบาลได้ออกมาตรการในการจูงใจผู้ลงทุนด้วย สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี ทำให้มีผู้สนใจเข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ บริษัทจึงนิยมที่จะนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อระดมทุนจากประชาชนผ่าน ตลาดหลักทรัพย์มากขึ้น ซึ่งจะประหยัดในเรื่องของดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ตลอดจนค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้ นอกจากนี้ ผู้ลงทุนต่างๆ ที่มีเงินทุนก็นิยมที่จะลงทุนในตลาดหลักทรัพย์มากขึ้นเช่นกัน เพราะนอกจาก ผลตอบแทนที่จะได้รับในรูปของมูลค่าส่วนต่างของราคาหุ้นที่ซื้อขาย (capital gain) แล้ว ยังคงได้ สิทธิประโยชน์ต่างๆ ทั้งในรูปของเงินปันผล สิทธิในการซื้อหุ้นเพิ่มทุน และสิทธิประโยชน์ทางภาษีอีกด้วย

จากความต้องการของบริษัทที่แสวงหาช่องทางในการระดมทุนที่เน้นต้นทุนที่ต่ำ และ ระยะเวลาในการระดมทุนที่รวดเร็ว และจากความต้องการของผู้ลงทุนที่ต้องการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ดังกล่าว การระดมทุน และการลงทุนโดยการซื้อหุ้นใน ตลาดหลักทรัพย์จึงเป็นที่นิยมเพิ่มมากขึ้น และเริ่มแผ่ขยายไปถึงการลงทุนในต่างประเทศ เนื่องจาก บางประเทศมีขั้นตอนในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้รวดเร็ว ไม่มี อุปสรรคในเรื่องข้อจำกัดของคุณสมบัติของบริษัทที่เข้าจดทะเบียน มีค่าธรรมเนียมหรือ ค่าใช้จ่ายในการซื้อหุ้นที่ไม่สูงนัก หรืออาจจะต้องการขยายธุรกิจหรือการลงทุนไปใน ต่างประเทศ จึงมีผู้ที่เริ่มจะไประดมทุนโดยนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใน ต่างประเทศด้วย เพื่อขยายกลุ่มผู้ลงทุนที่จะเข้ามาซื้อหุ้นให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ใน ปัจจุบันประเทศต่างๆ ในโลก สามารถเชื่อมโยงกันได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และในอนาคตอันใกล้ที่ ประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอาเซียนจะต้องดำเนินการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและ ดำเนินการตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี พ.ศ. 2558 ทำให้กระแส การแข่งขันในตลาดทุนไม่จำกัดเฉพาะในประเทศของตนเองเท่านั้น แต่ขยายไปถึงการแข่งขันของ ตลาดทุนระหว่างประเทศต่างๆ ด้วย จึงจำเป็นที่จะต้องเพิ่มศักยภาพด้านการลงทุน และดึงดูด ผู้ประกอบการและผู้ลงทุนให้มาลงทุนในประเทศของตนมากขึ้น รวมทั้งเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองใน ตลาดทุนโลก ปัจจุบันหลายประเทศจึงมีการเปิดเสรีตลาดทุน โดยให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนกันได้ อย่างเสรี รวมถึงการรวมตลาดทุนในภูมิภาคต่างๆ ให้มีการเชื่อมโยงกันมากขึ้น เพื่อให้การ เคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ ทำได้สะดวกและง่ายขึ้น การเชื่อมโยงระหว่างประเทศต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นในลักษณะการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเดียวกัน หรือในลักษณะการ เชื่อมโยงตลาดทุนข้ามภูมิภาค จึงเริ่มเกิดขึ้นและวิวัฒนาการรูปแบบของการรวมกลุ่มที่เชื่อมโยงกัน มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ระดับการเชื่อมโยงที่มากขึ้น ก็ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อระบบการลงทุนได้เช่นกัน กล่าวคือ ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศหนึ่ง อาจจะส่งผลกระทบต่ออีกประเทศหนึ่งได้ ดังที่สะท้อนให้

เห็นจากวิกฤตเศรษฐกิจที่ผ่านมา แต่เพื่อให้สามารถแข่งขันกับตลาดทุนในภูมิภาคอื่นๆ ได้ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีการรวมกลุ่มของตลาดทุนในภูมิภาคต่างๆ รวมถึงภูมิภาคอาเซียน

การเปิดเสรีและการเชื่อมโยงระหว่างตลาดทุนทั่วโลกในปัจจุบัน จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตลาดทุนต่างๆ และส่งผลกระทบต่อถึงกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สำหรับประเทศในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยประเทศต่างๆ จำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ประเทศกัมพูชา ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศลาว ประเทศมาเลเซีย ประเทศพม่า ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศเวียดนาม และประเทศไทย ก็ได้มีการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ โดยใช้ชื่อว่า “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หรือ “ASEAN Economic Community (AEC)” ซึ่งผู้นำของกลุ่มประเทศอาเซียนดังกล่าวได้ร่วมกันลงนามในปฏิญญาร่วมด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint หรือ AEC Blueprint) เพื่อให้เกิดการรวมตลาดขึ้นในปี พ.ศ. 2558 เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับอาเซียน และเพื่อไม่ให้ตลาดทุนไทยถูกลดบทบาทในตลาดทุนโลก จำเป็นต้องหาแนวทางในการเพิ่มบทบาทของตลาดทุนไทยให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเหตุผลดังกล่าวนำไปสู่แนวทางความร่วมมือกับตลาดทุนในภูมิภาคอาเซียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเสริมสร้างเสถียรภาพทางการเงินในภูมิภาค และสามารถเชื่อมโยงกับตลาดทุนทั่วโลกต่อไป และนักลงทุนไทยสามารถกระจายความเสี่ยงของการลงทุนได้มากขึ้น

ในส่วนของการเปิดเสรีด้านเงินทุน AEC Blueprint ได้กำหนดให้มีการส่งเสริมการพัฒนาและการรวมกลุ่มตลาดทุนอาเซียน โดยมีแผนการดำเนินงานดังนี้²

1. ปรับปรุงประสานมาตรฐานด้านตลาดทุนในอาเซียนในด้านที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ในการเสนอขายตราสารหนี้ ข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูล และกฎเกณฑ์การจัดจำหน่ายระหว่างกันให้มากขึ้น
2. อำนวยความสะดวกด้านข้อตกลงยอมรับร่วมหรือความตกลงสำหรับการยอมรับคุณสมบัติและการศึกษาและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการตลาด
3. ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นในด้านภาษาและข้อกำหนดในด้านกฎหมายสำหรับการออกตราสาร
4. ส่งเสริมโครงสร้างภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อส่งเสริมฐานการลงทุนโดยการออกตราสารหนี้ในอาเซียน และ
5. ส่งเสริมให้ใช้การตลาดเป็นตัวขับเคลื่อนในการจัดตั้งความเชื่อมโยงระหว่างตลาดหลักทรัพย์และตลาดตราสารหนี้ รวมถึงกิจกรรมการเพิ่มทุนข้ามพรมแดน
6. ยกเลิกหรือผ่อนคลายนข้อกำหนด หากเป็นไปได้และเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการจ่ายชำระเงินและการโอนเงินสำหรับการทำธุรกรรมบัญชีกระแสรายวัน

²ASEAN Economic Community Blueprint, หัวข้อ A4. Freer flow of capital ข้อ 31 และข้อ 32.

7. ยกเลิกหรือผ่อนคลายข้อกำหนดในการเคลื่อนย้ายทุน หากเป็นไปได้และเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และข้อริเริ่มเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุน

การดำเนินการตามที่กำหนดใน AEC Blueprint ดังกล่าว ไม่ได้กำหนดรายละเอียดของการเปิดเสรีตลาดทุนที่ชัดเจน แต่ได้มีการตกลงกันในเบื้องต้นว่า จะเร่งพัฒนาตลาดทุนร่วมกัน จนนำไปสู่การรวมตัวของตลาดทุนในอาเซียน และยินยอมให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนโดยเสรีมากขึ้น ปัจจุบันมีการเปิดให้บริษัทต่างประเทศซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศแล้ว สามารถเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ด้วย อย่างไรก็ตาม หากประเทศไทยมีกระบวนการหรือกฎเกณฑ์ในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่สะดวกหรือเป็นอุปสรรคปัญหาที่บริษัทจะเข้ามาระดมทุนในประเทศไทย ก็จะทำให้ประเทศไทยไม่ได้รับความสนใจในการลงทุนจากต่างประเทศ และขาดอำนาจต่อรองในตลาดทุนในภูมิภาคเดียวกัน และในตลาดทุนโลก แต่หากแก้ปัญหาดังกล่าวโดยไม่ได้คำนึงถึงการคุ้มครองผู้ลงทุนก็อาจจะส่งผลกระทบต่อผู้ลงทุนในประเทศไทยได้เช่นกัน

เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปิดเสรีของตลาดทุนและเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ตลาดทุนไทยสามารถรองรับการเคลื่อนย้ายเงินทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการกำหนดมาตรการปฏิรูปตลาดทุนไทย ในแผนพัฒนาตลาดทุน 2553-2557 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2552 โดยหนึ่งในมาตรการดังกล่าว คือ การเปิดเสรีและการเพิ่มประสิทธิภาพของสถาบันตัวกลาง³ โดยเปิดเสรีใบอนุญาตหลักทรัพย์และเปิดเสรีค่าธรรมเนียมการซื้อขายหลักทรัพย์ (commission) เพื่อลดข้อจำกัดด้านจำนวนใบอนุญาตให้หมดไป และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนพัฒนาตลาดทุนไทยที่กำหนด คณะกรรมการพัฒนาตลาดทุนไทย จึงกำหนดให้มีการส่งเสริมการแข่งขันในตลาดทุนไทยและเชื่อมโยงกับตลาดทุนโลก⁴

³ มาตรการปฏิรูปตลาดทุนไทย ในแผนพัฒนาตลาดทุน 2553-2557 มาตรการที่ 2: การเปิดเสรีและการเพิ่มประสิทธิภาพของสถาบันตัวกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปิดเสรีระบบการเงินและเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ตลาดทุนไทยสามารถรองรับการเคลื่อนย้ายของเงินทุนที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงกำหนดมาตรการให้มีการเปิดเสรีใบอนุญาตหลักทรัพย์และเปิดเสรีค่าธรรมเนียมการซื้อขายหลักทรัพย์ (commission) เพื่อลดข้อจำกัดด้านจำนวนใบอนุญาตให้หมดไป ส่งผลให้ปริมาณผู้ประกอบการธุรกิจหลักทรัพย์มีจำนวนที่เหมาะสมสอดคล้องกับกลไกตลาด ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้บริษัทหลักทรัพย์ (บล.) มีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดโดยการพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ หรือร่วมมือกับ strategic partner ทั้งในและต่างประเทศ หรือการควบรวมกิจการกัน ส่งผลให้ต้นทุนในการบริหารเงินออมและการระดมทุนต่ำลง และในระยะยาวจะช่วยให้ปริมาณการซื้อขายเพิ่มขึ้น

⁴ แผนพัฒนาตลาดทุนไทย. คณะกรรมการพัฒนาตลาดทุนไทย. 4 พฤศจิกายน 2552 กำหนดพันธกิจไว้ ดังนี้

- ให้ผู้ลงทุนและผู้ระดมทุนสามารถเข้าถึงตลาดได้โดยง่ายและทั่วถึง
- พัฒนาคุณภาพและความหลากหลายของสินค้าและบริการ
- ลดต้นทุนทางการเงิน (cost of fund) และต้นทุนการทำธุรกรรม (intermediary and transaction cost) ให้ธุรกิจไทยสามารถแข่งขันได้
- สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพทั้งทางด้านกฎหมาย ระเบียบ ภาษี ข้อมูล เทคโนโลยี และการกำกับดูแล
- ให้ผู้ลงทุนมีความรู้และได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม
- ส่งเสริมการแข่งขันในตลาดทุนไทย และความเชื่อมโยงกับตลาดทุนโลก

แผนพัฒนาตลาดทุนดังกล่าวสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ในปี พ.ศ. 2553-2555 ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) ข้อหนึ่ง คือ การเชื่อมโยงกับต่างประเทศโดยการสร้าง ASEAN Brand, เปิดให้ลงทุนต่างประเทศ, เปิดให้สินค้าต่างประเทศมาขายในประเทศไทย และเปิดให้บริษัทหลักทรัพย์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ โดยประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมเพื่อแผนการรวมตลาดทุนในอาเซียน (ASEAN Capital Markets Forum (ACMF) Implementation Plan)⁵ คือ การปรับปรุงกฎเกณฑ์ให้เป็นมาตรฐานและสอดคล้องกัน ซึ่งจะต้องเป็นกฎเกณฑ์ที่ยอมรับระหว่างกันและมีกลไกคุ้มครองผู้ลงทุนด้วย

นอกจากนี้ แผนกลยุทธ์ ในปี พ.ศ. 2557-2559 ของสำนักงาน ก.ล.ต. ยังมีความต่อเนื่องในเรื่องของการเปิดเสรี โดยมีแผนส่งเสริมให้ตลาดทุนไทยเป็นจุดเชื่อมโยงของการลงทุนในกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยจะปรับปรุงและออกหลักเกณฑ์เพื่อรองรับผลิตภัณฑ์ทางการเงินจากต่างประเทศ รวมทั้งการเปรียบเทียบกฎหมายพื้นฐานของประเทศไทยกับประเทศเป้าหมาย เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับหลักทรัพย์จากต่างประเทศที่จะเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไทย

จากกระแสการเปิดเสรีตลาดทุนที่ทำให้มีการแข่งขันของตลาดทุนโลก เพื่อเป็นการเพิ่มบทบาทตลาดทุนไทย และเพื่อเพิ่มความหลากหลายของสินค้าในตลาดทุนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตลาดทุนไทยให้พร้อมรับกับกระแสการแข่งขันตลาดทุนโลกและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตลาดทุนไทยจึงได้เปิดเสรีเรื่องการเคลื่อนย้ายเงินทุนให้เสรีมากขึ้น โดยหนึ่งในการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายเงินทุนดังกล่าว คือ การออกหลักเกณฑ์ให้บริษัทต่างประเทศสามารถออกและเสนอขายหุ้นต่อผู้ลงทุนในประเทศไทย และนำหุ้นเข้าจดทะเบียนเป็น

⁵ นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. แนวทางการพัฒนาและกำกับดูแลตลาดทุนไทยภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์. เอกสารประกอบการสอน หลักสูตรนักบริหารการคลัง (นบค.), 26 สิงหาคม 2553 กำหนด ACMF Implementation plan ดังนี้

1. การปรับปรุงกฎเกณฑ์มาตรฐานให้เป็นสากลและสอดคล้องกัน (Harmonization)

- 1.1 เกณฑ์การเปิดเผยข้อมูล
- 1.2 เกณฑ์ด้าน corporate governance (CG)

2. การยอมรับกฎเกณฑ์ซึ่งกันและกัน (Mutual Recognition)

- 2.1 ด้านบุคคลกร (financial advisor)
- 2.2 การเสนอขายหลักทรัพย์ระหว่างประเทศ:

(1) *ตราสารทุน*: เปิดให้บริษัทจดทะเบียนต่างประเทศใน top-quartile สามารถระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทยผ่าน dual listing และอนุญาตให้นักวิเคราะห์ต่างประเทศเผยแพร่บทวิเคราะห์หลักทรัพย์ต่างประเทศในประเทศไทย

(2) *ตราสารหนี้ และกองทุนรวม*: การขายผ่าน local intermediary

3. การเชื่อมโยงตลาดหลักทรัพย์
4. เปิดเสรีอย่างค่อยเป็นค่อยไป
5. สร้างกลไกคุ้มครองผู้ลงทุนข้ามประเทศ

หลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งที่ 2 (Secondary Listing) และทำให้บริษัทเสนอขายหุ้นได้ในตลาดหลักทรัพย์ 2 แห่งพร้อมกัน (Dual Listing)

จากสภาพการณ์ของโลกในปัจจุบันที่มุ่งเน้นในการเปิดเสรีและเชื่อมโยงตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งสอดคล้องกับการเปิดเสรีตลาดทุนและแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จึงได้ศึกษาหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทย ว่าเอื้อต่อการเปิดเสรีในขณะที่ผู้ลงทุนยังได้รับความคุ้มครองที่เพียงพอหรือไม่ และเสนอแนะแนวทางการออกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- ก. เพื่อศึกษาแนวทางการเปิดเสรีด้านเงินทุนตามแผนการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- ข. เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์และขั้นตอนการเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทย เพื่อสนับสนุนให้กิจการในประเทศที่เป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเข้ามาระดมทุนในประเทศไทย และให้ตลาดทุนไทยมีสินค้าที่หลากหลายมากขึ้น

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

ประเทศไทยต้องออกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศให้สอดคล้องกับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายเงินทุนภายใต้การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อสนับสนุนให้กิจการในประเทศที่เป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนสามารถระดมทุนข้ามพรมแดนมายังประเทศไทยได้ พร้อมกับให้ความคุ้มครองผู้ลงทุนในประเทศไทยในขณะเดียวกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

วิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์การเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทย โดยจะศึกษาแผนการดำเนินงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ความร่วมมือของตลาดทุนอาเซียน และหลักเกณฑ์ในประเทศไทย โดยพิจารณาวิเคราะห์ถึงความเพียงพอและเหมาะสมของกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทย และนำเสนอแนวทางในการออกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทยต่อไป

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

วิจัยนี้เป็นวิจัยเอกสารเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ โดยการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจาก บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ หนังสือ คำอธิบาย บทความทางวิชาการ รวมทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแหล่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หน่วยงาน ทางการที่เกี่ยวข้อง หลังจากรวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลแล้ว จะดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีแนวอนุমান เชิงพิจารณาและวิเคราะห์ถึงปัญหาของกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน พร้อมทั้งเสนอความเห็นและ ข้อเสนอแนะในการออกกฎเกณฑ์เพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนให้กิจการในประเทศที่เป็นสมาชิกของ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนสามารถระดมทุนในประเทศไทย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ก. ทราบแนวทางการเปิดเสรีด้านเงินทุนของการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- ข. ทราบถึงแนวทางการออกกฎเกณฑ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเสนอขายและซื้อขายหุ้น ของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทย

บทที่ 2

การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากกระแสการแข่งขันกันของตลาดทุนในปัจจุบัน โดยมีการแข่งขันกันทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค มีการรวมตัวและความร่วมมือระหว่างตลาดทุนในภูมิภาคต่างๆ ซึ่งรวมถึงภูมิภาคอาเซียนด้วย โดยในภูมิภาคอาเซียนก็มีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับอาเซียน ซึ่งวัตถุประสงค์หนึ่งของการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) คือ การให้ประเทศสมาชิกในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน โดยให้ประเทศในอาเซียนสามารถเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต แรงงาน และเงินทุนได้อย่างเสรี และประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกของประเทศอาเซียนก็จะต้องดำเนินการให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีเช่นกัน โดยการเปิดเสรีด้านเงินทุนระหว่างตลาดทุนไทยกับตลาดทุนของประเทศในอาเซียนจะทำให้ตลาดทุนไทยและตลาดทุนอาเซียนสามารถแข่งขันกับตลาดทุนโลกได้ นอกจากนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเปิดเสรีตลาดทุนตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หน่วยงานตลาดทุนของประเทศในอาเซียนจึงได้มีการรวมกลุ่มกันและจัดตั้งเป็น ASEAN Capital Market Forum (ACMF) เพื่อใช้เป็นเวทีหารือและกำหนดนโยบายเพื่อดำเนินการไปสู่การเชื่อมโยงตลาดทุน โดยหน่วยงานดังกล่าวมีการหารือระหว่างตลาดทุนของประเทศอาเซียนเพื่อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานร่วมกันด้วย ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงวัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงานในเรื่องการเปิดเสรีตลาดทุนของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนว่ามีแนวทางหรือแผนงานอย่างไร ตลอดจนการกำหนดการดำเนินการของ ACMF เพื่อให้การดำเนินการเปิดเสรีตลาดทุนไทยสอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน เนื้อหาในบทนี้จึงจะได้กล่าวถึงแนวความคิดในการเริ่มรวมกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยย่อ การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง และแผนงานในการดำเนินการเฉพาะในรายละเอียดของการเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีซึ่งเกี่ยวกับวิจัยฉบับนี้ รวมถึงแนวทางการร่วมมือของ ACMF ทั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบถึงแนวทางและแผนงานในส่วนของการเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีที่ได้กำหนดไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) และนำไปวิเคราะห์ถึงการออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมหรือแก้ไขหลักเกณฑ์ของประเทศไทยในส่วนการเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศ โดยให้มีหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับแนวทางการเปิดเสรีในการเคลื่อนย้ายเงินทุนตามแผนงานดังกล่าวต่อไป

แนวคิดในการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ได้เริ่มขึ้นในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 8 เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545 ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา โดยผู้นำอาเซียนได้ประกาศเจตนารมณ์เห็นชอบให้อาเซียนกำหนดทิศทาง และให้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษารูปแบบ และแนวทางการเป็นประชาคมอาเซียน และในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2546 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียน

(ASEAN Community: AC) ประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community : ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community : ASCC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับอาเซียน และกำหนดเป้าหมายที่จะจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2563⁶

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 11 เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้พิจารณาความเป็นไปได้ของการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) จากเดิมที่กำหนดไว้ในปี พ.ศ. 2563 ให้เร็วขึ้นอีก 5 ปี เป็นปี พ.ศ. 2558 โดยมอบหมายรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEM) และเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Senior Economic Officials Meeting: SEOM) พิจารณาหารือในรายละเอียด ซึ่งเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจได้หารือและเสนอความเห็นให้รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนพิจารณาในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 38 เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2549 โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของอาเซียนมีความคืบหน้าไปมากทั้งในด้านเขตการค้าเสรีอาเซียน การค้าบริการและการลงทุน จึงมีความเป็นไปได้ที่จะเร่งรัดเป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ มีแนวโน้มที่จะเร่งรัดการเปิดเสรีในด้านต่างๆ ที่เร็วขึ้น จึงมีความจำเป็นที่อาเซียนจะต้องเร่งรัดการรวมกลุ่มภายในให้เป็นรูปธรรมโดยเร็วเพื่อประโยชน์ภายในภูมิภาคที่ประชุมจึงเห็นชอบให้จัดทำพิมพ์เขียวเพื่อเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint: AEC Blueprint) เพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินงานไปสู่เป้าหมายดังกล่าว และเห็นชอบที่จะเสนอผู้นำอาเซียนให้ความเห็นชอบกับเป้าหมายดังกล่าว⁷ ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ณ เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในปฏิญญาเซบูว่าด้วยการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นเป็นปี พ.ศ. 2558 (Cebu Declaration on the Acceleration of the Establishment of an ASEAN Community by 2015)⁸

⁶ ดาริกา โพธิ์รุทซ์. กลไกทางกฎหมายในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วิทยานิพนธ์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2553, หน้า 32-33.

⁷ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC). กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์.

⁸ อังแล้ว เชียงอรธที่ 6, หน้า 34 และ 46.

2.1 การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และแผนงานเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint)

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เป็นเสาหลักที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนให้เกิดการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ภายในปี พ.ศ. 2558 เพื่อนำไปสู่การเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน (Single Market and Single Production Base) และจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินลงทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี รวมทั้งผู้บริโภคสามารถเลือกสรรสินค้าหรือบริการได้อย่างหลากหลายภายในภูมิภาค และสามารถเดินทางในอาเซียนได้อย่างสะดวกและเสรีมากยิ่งขึ้น ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2550 ณ ประเทศสิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนจึงได้เห็นชอบและลงนามใน (1) กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) เพื่อเป็นเครื่องมือในการวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กร สำหรับการดำเนินการตามเป้าหมายในการขับเคลื่อนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ. 2558 ตามที่ประเทศสมาชิกได้ตกลงกันไว้ และ (2) ปฏิญญาว่าด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Declaration on the ASEAN Economic Community Blueprint)⁹ พร้อมตารางการดำเนินกิจกรรม (Strategic Schedule) เพื่อกำหนดแผนงานและระยะเวลาในการดำเนินการต่างๆ ให้ชัดเจนจนบรรลุเป้าหมายของการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เพื่อไปสู่เป้าหมายการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อาเซียนได้จัดทำ Roadmap for an ASEAN Community 2009-2015 ซึ่งส่วนหนึ่งของ Roadmap จะกำหนดแผนงานในเชิงบูรณาการการดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อให้เห็นการดำเนินงานในภาพรวมที่จะนำไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ได้อย่างชัดเจน และแผนงานเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) จะเป็นตัวกำหนดทิศทางการดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจให้ชัดเจนตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดจนบรรลุเป้าหมาย AEC ในปี พ.ศ. 2558 แต่เนื่องจากยังมีข้อถกเถียงและขั้นตอนต่างๆ ที่ยังไม่สามารถตกลงกันได้ เช่น ประเด็นเรื่องการตรวจลงตราภาษีอากรสินค้า กฎระเบียบว่าด้วยการลงทุนระหว่างกัน เป็นต้น ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ระหว่างวันที่ 18-20 พฤศจิกายน 2555 ผู้นำอาเซียนจึงตัดสินใจประกาศเลื่อนกำหนดการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ออกไปอีก 12 เดือน จากเดิมวันที่ 1 มกราคม 2558 ไปเป็นวันที่ 31 ธันวาคม 2558

⁹ อังแล้ว เจริญธรรมที่ 6, หน้า 35.

แผนงานเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) แบ่งยุทธศาสตร์ของแผนงานออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้¹⁰

- การเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม (Single market and production base)
- การสร้างเสริมขีดความสามารถแข่งขัน (High competitive economic region)
- การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค (Equitable economic development)
- การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก (Fully integrated into global economy)

การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน (Single market and production base) เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะให้อาเซียนมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยอาเซียนได้กำหนดกลไกและมาตรการใหม่ ๆ ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการค้าในมาตรการด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว เร่งรัดการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในสาขาที่มีความสำคัญลำดับแรก อำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายบุคคล แรงงานฝีมือ และผู้เชี่ยวชาญ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันในอาเซียน โดยการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน มี 5 องค์ประกอบหลัก คือ

1. การเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี

การเคลื่อนย้ายสินค้าที่เสรีเป็นหนึ่งในหลักการสำคัญที่จะส่งเสริมการไปสู่จุดมุ่งหมายของการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน การเป็นตลาดเดียวกันของสินค้าและบริการจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายการผลิตในภูมิภาคและส่งเสริมขีดความสามารถของอาเซียนในการที่จะเป็นศูนย์กลางการผลิตโลก หรือเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานของโลก โดยการยกเลิกภาษีศุลกากรผ่านเขตการค้าเสรีอาเซียน ยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs) อำนวยความสะดวกทางการค้า เช่น การบูรณาการด้านพิธีการศุลกากร การจัดตั้งระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวของอาเซียน และการส่งเสริมกว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (ROO) ให้มีความครอบคลุม เพื่อให้บรรลุการเคลื่อนย้ายการค้าที่เสรีและสอดคล้องกับความประสงค์ของอาเซียนที่จะเร่งรัดให้เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ภายในปี พ.ศ. 2558

2. การเคลื่อนย้ายบริการเสรี

การเปิดเสรีการค้าบริการเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญส่วนหนึ่งต่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะเกิดจากการลดข้อจำกัดต่อผู้ให้บริการของอาเซียนในการให้บริการและเข้ามาจัดตั้งกิจการในประเทศสมาชิกอื่นตามเงื่อนไขกฎเกณฑ์ภายในประเทศ ภายใต้การเจรจาของคณะกรรมการประสานงานด้านการค้าบริการของอาเซียน ทั้งนี้ สำหรับการเปิดเสรีบริการด้าน

¹⁰ดูรายละเอียดเพิ่มเติม: ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Factbook). กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, สิงหาคม 2554.

การเงินจะเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกสามารถดำเนินการพัฒนาสาขาการเงินตามลำดับอย่างเป็นขั้นตอน และรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงทางการเงิน เศรษฐกิจ และสังคม ประเทศสมาชิกจะดำเนินการมาตรการตามหลักการทยอยเปิดเสรี โดยประเทศที่มีความพร้อมในการเปิดเสรีสามารถเริ่มดำเนินการได้ก่อน และประเทศสมาชิกที่เหลือสามารถเข้าร่วมในภายหลัง ซึ่งขั้นตอนการเปิดเสรีจะต้องคำนึงถึงนโยบายของชาติและระดับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและด้านการเงินของสมาชิกแต่ละประเทศ

3. การเคลื่อนย้ายการลงทุนเสรี

นโยบายการลงทุนที่เสรีและเปิดกว้างเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการลงทุนระหว่างกันในอาเซียน การไหลเข้าของเงินทุนใหม่ และนำผลกำไรกลับมาลงทุนใหม่แบบยั่งยืนจะสนับสนุนและพัฒนาเศรษฐกิจของอาเซียน ความร่วมมือด้านการลงทุนของอาเซียนจะดำเนินการภายใต้กรอบความตกลงเขตการลงทุนอาเซียนเต็มรูปแบบ (ACIA) ซึ่งจัดทำขึ้นโดยอ้างอิงความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area: AIA) ปี พ.ศ. 2541 และความตกลงคุ้มครองการลงทุนของอาเซียน (Investment Guarantee Agreement: IGA) ที่มีอยู่เดิมโดยครอบคลุมการดำเนินงานในด้านต่างๆ ดังนี้

- การคุ้มครองการลงทุน
- การอำนวยความสะดวกและความร่วมมือ
- การเปิดเสรีการลงทุน

4. การเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีขึ้น

การเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรียิ่งขึ้น เป็นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการพัฒนาและการรวมตัวของตลาดทุนในอาเซียน

5. การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี

การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี เป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสนับสนุนความชำนาญ การเข้าทำงาน และพัฒนาเครือข่ายข้อมูลด้านตลาดแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยให้บริหารจัดการการเคลื่อนย้าย หรืออำนวยความสะดวกในการเดินทางสำหรับบุคคลธรรมดาที่เกี่ยวกับการค้าสินค้า บริการ และการลงทุน ให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของประเทศผู้รับ

แผนงานเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานในส่วนของการเปิดเสรีด้านทุน ดังนี้¹¹

“A4. การเปิดเสรีด้านทุนที่มากขึ้น

31. ส่งเสริมการพัฒนาและการรวมกลุ่มตลาดทุนของอาเซียน

การดำเนินงาน :

- 1) ปรับประสานมาตรฐานด้านตลาดทุนในอาเซียนในด้านที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ในการเสนอขายตราสารหนี้ ข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูล และกฎเกณฑ์การจัดจำหน่ายระหว่างกันให้มากขึ้น
- 2) อำนวยความสะดวกด้านข้อตกลงยอมรับร่วมหรือความตกลงสำหรับการยอมรับคุณสมบัติและการศึกษาและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการตลาด
- 3) ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นในด้านภาษาและข้อกำหนดในด้านกฎหมายสำหรับกรออกตราสาร
- 4) ส่งเสริมโครงสร้างภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อส่งเสริมฐานการลงทุนโดยการออกตราสารหนี้ในอาเซียน และ
- 5) ส่งเสริมให้ใช้การตลาดเป็นตัวขับเคลื่อนในการจัดตั้งความเชื่อมโยงระหว่างตลาดหลักทรัพย์และตลาดตราสารหนี้ รวมถึงกิจกรรมการเพิ่มทุนข้ามพรมแดน

32. อนุญาตการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้น

การเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายเงินทุนให้ดำเนินการตามหลักการ ดังนี้

- (1) ส่งเสริมการเปิดเสรีบัญชีทุนที่เป็นระเบียบสอดคล้องกับวาระแห่งชาติของประเทศสมาชิกและความพร้อมทางเศรษฐกิจ
- (2) อนุญาตให้มีมาตรการปกป้องที่เพียงพอ เพื่อป้องกันความไม่มั่นคงต่อเศรษฐกิจมหภาค และความเสี่ยงที่เป็นระบบที่อาจเกิดจากการเปิดเสรี รวมถึงสิทธิที่จะใช้มาตรการที่จำเป็นเพื่อสร้างความมั่นคงต่อเศรษฐกิจมหภาค และ
- (3) สร้างความยืดหยุ่นในการจัดสรรผลประโยชน์จากการเปิดเสรีระหว่างประเทศสมาชิก

การดำเนินงาน :

- 1) ยกเลิก หรือผ่อนคลายเป็นข้อกำหนด หากเป็นไปได้และเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการจ่ายชำระเงินและการโอนเงินสำหรับการทำธุรกรรมบัญชีกระแสรายวัน
- 2) ยกเลิก หรือผ่อนคลายเป็นข้อกำหนดในการเคลื่อนย้ายทุน หากเป็นไปได้และเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและข้อริเริ่มเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุน”

ทั้งนี้ ในการดำเนินงานสามารถกำหนดให้มีความยืดหยุ่นในแต่ละเรื่องไว้ล่วงหน้าได้ (pre-agreed flexibilities) แต่เมื่อตกลงกันได้แล้ว ประเทศสมาชิกจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามพันธกรณีที่ได้ตกลงกันอย่างเคร่งครัด โดยมีคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Council) เป็นผู้ดูแลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจให้เป็นไปตามแผนและให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานและกำหนดเวลาที่ตั้งไว้ อาเซียนจึงตกลงที่จะจัดทำเครื่องมือ

¹¹ASEAN Economic Community Blueprint, หัวข้อ A4. Freer flow of capital ข้อ 31-32.

ติดตามวัดผลการดำเนินงานตาม AEC Blueprint หรือที่เรียกว่า AEC Scorecard ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการติดตามความคืบหน้าและประเมินผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของประเทศสมาชิกเป็นรายประเทศ รวมทั้งภาพรวมการดำเนินงานในระดับภูมิภาคด้วย โดยจะเสนอ AEC Scorecard ให้ผู้นำอาเซียนทราบในการประชุมสุดยอดอาเซียนทุกปี

การเปิดเสรีด้านเงินทุนตามเป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการพัฒนาและการรวมตัวของตลาดทุนในอาเซียนให้มีมาตรฐานด้านตลาดทุนที่สอดคล้องกัน ในการออกกฎเกณฑ์ในการเสนอขายหลักทรัพย์ ข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูล และหลักเกณฑ์การจัดจำหน่าย การยอมรับในคุณสมบัติ คุณวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ของบุคลากรด้านตลาดทุน ส่งเสริมให้ใช้ตลาดเป็นตัวขับเคลื่อนในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงการระดมทุนข้ามประเทศ แม้ว่าในการเปิดเสรีตลาดทุน จะต้องมีการเตรียมการมากมาย ทั้งในส่วนของความร่วมมือในการกำหนดกฎเกณฑ์การปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งกฎเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องปฏิบัติได้ และมีขั้นตอนไม่มากจนเกินไปจนทำให้การลงทุนเกิดความล่าช้า และไม่สะดวก หรือจะเป็นในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในการขออนุญาตต่างๆ ซึ่งต้องไม่มีค่าใช้จ่ายที่สูงเกินไป รวมทั้งการจัดเตรียมเอกสารในการดำเนินการ ซึ่งจะต้องเป็นภาษาสากล เข้าใจง่าย และมีข้อมูลประกอบการลงทุนครบถ้วน เพื่อให้นักลงทุนใช้พิจารณาประกอบการลงทุน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองนักลงทุนในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ในแง่ความรู้ของนักลงทุน ก็จะต้องพัฒนาให้นักลงทุนมีความรู้เกี่ยวกับการลงทุนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากแนวทางการลงทุนในอนาคต นักลงทุนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุนต่างๆ ที่มากขึ้น เพราะการเปิดเสรีตลาดทุน เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เกิดผลกระทบเกี่ยวกับการลงทุนมากขึ้นด้วย

ในส่วนค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนในการระดมทุนข้ามประเทศ กรมสรรพากรในฐานะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการจัดเก็บภาษีของประเทศได้ปรับปรุงระบบภาษีอากรให้เอื้ออำนวยต่อการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ รวมถึงให้สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นในภูมิภาคได้ ขณะเดียวกันก็ต้องมีความพร้อมที่จะรองรับผู้เสียภาษีที่เป็นชาวต่างชาติและกิจการข้ามชาติ จึงได้มีการดำเนินการดังนี้¹²

1. การปฏิรูปโครงสร้างภาษีทั้งระบบเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

1.1 การปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 23 ในปี พ.ศ. 2555 และร้อยละ 20 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 เป็นต้นไป

¹² วลัย ชูธรรมธัช. รอบรู้เรื่องหุ้นอาเซียน รู้ก่อนรวยก่อน. สำนักพิมพ์ปัญญาชน กรุงเทพมหานคร, 2556.

1.2 การเตรียมการปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยเน้นเรื่องการกระจายภาระภาษีเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และขณะเดียวกันกับการปรับอัตราภาษีให้แข่งขันกับต่างประเทศได้

2. การเชื่อมโยงตลาดทุนไทยกับตลาดทุนอื่นในภูมิภาคอาเซียน เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรี โดยออกมาตรการภาษีดังนี้

2.1 การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่การขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศที่มีการซื้อขายผ่านระบบที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดให้มีขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเชื่อมโยงการซื้อขายกับตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศที่เป็นประเทศสมาชิกอาเซียน

2.2 การกำหนดให้ผู้มีเงินได้ซึ่งอยู่ในประเทศไทยและได้รับเงินปันผลจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งได้นำหลักทรัพย์เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และยอมให้หักภาษี ณ ที่จ่าย ร้อยละ 10 เมื่อถึงกำหนดยื่นรายการได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลดังกล่าวมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

3. การเร่งรัดให้มีอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการขจัดภาระภาษีซ้อนและการบริหารการจัดเก็บภาษี โดยเร่งรัดการจัดทำอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศที่ยังไม่มีอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศไทย และให้ความช่วยเหลือทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดทำอนุสัญญาภาษีซ้อนแก่ประเทศอื่นในภูมิภาคอาเซียน เพื่อให้ทุกประเทศมีอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกันครบถ้วน

4. การป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีของบริษัทข้ามชาติ โดยเตรียมการออกมาตรการต่างๆ เช่น มาตรการกำหนดราคาโอน (Transfer Pricing) มาตรการป้องกันการตั้งทุนต่ำ (Thin Capitalization) มาตรการป้องกันการกักเก็บกำไรไว้ในประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำ (Controlled Foreign Company) รวมทั้งมาตรการป้องกันการหลบเลี่ยงภาษีเป็นการทั่วไป (General Anti Avoidance Rule) โดยที่มาตรการเหล่านั้นจะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนระหว่างประเทศ

5. การพัฒนาสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของบุคลากร กรมสรรพากร เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ โดยมีโครงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษแก่บุคลากรทุกระดับ การอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีที่เป็นชาวต่างชาติ โดยการแปลเอกสารภาษีและข้อมูลต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ เช่น แบบแสดงรายการภาษี คู่มือการเสียภาษี รวมทั้งเว็บไซต์ของกรมสรรพากร

หากประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอาเซียนมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และมีการเปิดเสรีตลาดทุน ความร่วมมือกันระหว่างตลาดทุนในภูมิภาคอาเซียน ก็จะทำให้การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน ทำได้สะดวก และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งภูมิภาค ได้รับประโยชน์ในทางภาษี ก่อให้เกิดความน่าสนใจในการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นนักลงทุนไทย นักลงทุนในภูมิภาคอาเซียน หรือระหว่างตลาดทุนในประเทศหรือภูมิภาคอื่นๆ และเมื่อได้รับความนิยมลงทุนจากนักลงทุนในภูมิภาคต่างๆ มากขึ้นแล้ว ก็จะทำให้อำนาจต่อรองของตลาดทุนไทยหรือตลาดทุนในภูมิภาคอาเซียนมีมากขึ้นตามไปด้วย จากเดิมที่ตลาดหุ้นไทยถูกจัดอันดับอยู่ที่อันดับที่ 28 ของโลก แต่หากมีการรวมกลุ่มแล้ว ตลาดหุ้นอาเซียนจะอยู่ที่อันดับ 8 ของตลาดโลก โดยมีแผนการจะเชื่อมโยง 7 ตลาดหลักทรัพย์ใน 6 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม¹³ ให้เป็นหนึ่งเดียวในอนาคต

2.2 ความร่วมมือระหว่างตลาดทุนของประเทศสมาชิกในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตามแผนปฏิบัติการเชื่อมโยงตลาดทุนอาเซียน (Implementation Plan)

การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เป็นจุดเริ่มต้นให้หน่วยงานกำกับดูแลด้านหลักทรัพย์ของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้รวมกลุ่มกันเป็น ASEAN Capital Market Forum หรือ ACMF เมื่อปี พ.ศ. 2547 เพื่อเป็นเวทีหารือ และดำเนินนโยบายเพื่อปูทางสู่การเชื่อมโยงตลาดทุน โดยในการประชุมรัฐมนตรีการคลังอาเซียน ครั้งที่ 12 เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2551 ได้มีการเสนอแผนงานในการสนับสนุนการพัฒนาการรวมตลาดทุนอาเซียน (Implement Plan) เพื่อให้การเชื่อมโยงตลาดทุนสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นขั้นตอน เพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันกับตลาดทุนในภูมิภาคอื่นได้ และส่งเสริมให้ตลาดทุนอาเซียนมีความเป็นสินค้าเพื่อการลงทุนที่น่าสนใจ (asset class) และเป็นที่ยอมรับของนักลงทุนทั่วโลก และได้รับการรับรองแผนงานดังกล่าวในการประชุม ครั้งที่ 13 เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2552 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือของตลาดทุนอาเซียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ซึ่ง AEC Blueprint ที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนได้กำหนดขอบเขตไว้ 3 ประการคือ เงินทุนจะต้องเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี ผู้ออกหลักทรัพย์จะต้องระดมทุนได้ในทุกที่ และผู้ลงทุนจะต้องสามารถลงทุนได้จากทุกที่ โดย Implement Plan ได้กำหนดกรอบกลุ่มไปถึงการก่อตั้งตลาดทุนรวมของภูมิภาคอาเซียน ให้มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางทางการเงิน และขยายความสามารถและจัดการความเสี่ยงในการเจริญเติบโตของธุรกิจในแต่ละประเทศได้ และมีหลักการ 6 ประการ ดังต่อไปนี้¹⁴

¹³ เวียดนาม มีตลาดหลักทรัพย์ 2 แห่ง ได้แก่ และตลาดหลักทรัพย์ฮานอย และตลาดหลักทรัพย์โฮจิมินห์.

¹⁴ Summary of the Implementation Plan [ออนไลน์], แหล่งที่มา

http://www.theacmf.org/ACMF/webcontent.php?content_id=00014.

1. ปรับให้เป็นมาตรฐานสากลมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. ส่งเสริมการเปิดเสรี อำนวยความสะดวกในการระดมทุน และลดต้นทุนให้สามารถแข่งขันได้
3. ลำดับขั้นตอนแผนการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ และเป็นตลาดทุนที่คาดหวัง และการเชื่อมต่อกันในด้านเทคนิค
4. แต่งตั้งเลขานุการอาเซียนเป็นหลักในการประสานงาน
5. กำหนดนโยบายในการรวมภูมิภาคที่สอดคล้องกันในระดับประเทศ โดยมีกลไกในการตรวจสอบการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ
6. มีแผนในประสานงาน และกระบวนการเจรจาหรือเพื่อกำหนดข้อตกลงและกำหนดความสำคัญในการดำเนินการเพื่อเริ่มต้นรวมตลาดทุน

การดำเนินการเริ่มแรกได้เน้นที่การปรับปรุงกฎเกณฑ์ให้เป็นมาตรฐานและสอดคล้องกันก่อนที่จะดำเนินการไปสู่กลยุทธ์อื่นเพิ่มเติมเพื่อไปสู่การรวมตัวของตลาดทุนในภูมิภาคอาเซียน¹⁵ โดยการปรับหลักเกณฑ์ให้เป็นมาตรฐานสากล รวมถึงหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยองค์การคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ หรือ International Organization of Securities Commissions (IOSCO)¹⁶ ขึ้นใช้ในระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน แต่จากความแตกต่างกันของตลาดทุนของแต่ละประเทศในอาเซียน การใช้บังคับจึงจะยังไม่บังคับใช้กับประเทศอาเซียนทั้งหมด แต่จะเริ่มจากประเทศที่พร้อมก่อน

เพื่อสนับสนุนการเสนอหลักทรัพย์ระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน ปัจจุบัน ACMF ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้เป็นมาตรฐานสำหรับประเทศในอาเซียนใน 2 เรื่อง คือ มาตรฐานของรายการข้อมูลที่บริษัทเสนอขายหลักทรัพย์ต้องจัดทำเอกสารข้อมูลที่ต้องเปิดเผยให้แก่ผู้ลงทุนทราบในการเสนอขายหลักทรัพย์ (ASEAN Disclosure Standards) ซึ่ง ACMF ได้กำหนดรายการข้อมูลที่ต้องเปิดเผยทั้งการเสนอขายตราสารทุน (ASEAN Equity Securities Disclosure Standards) และตราสารหนี้ (ASEAN Debt Securities Disclosure Standards) และการจัดทำแบบการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในภูมิภาคอาเซียน (The ASEAN Corporate Governance Scorecard)

2.2.1 ASEAN Equity Securities Disclosure Standards

ACMF ได้จัดทำมาตรฐานอาเซียนว่าด้วยเรื่องการเปิดเผยข้อมูลในการเสนอขายหลักทรัพย์ (ASEAN Disclosure Standards and Plus) ทั้งประเภทตราสารทุนและตราสารหนี้ที่ไม่ซับซ้อน (plain vanilla products) เพื่อบริการอำนวยความสะดวกและลดต้นทุนแก่ผู้ที่ต้องการเสนอขาย

¹⁵About ACMF [ออนไลน์], แหล่งที่มา http://www.theacmf.org/ACMF/webcontent.php?content_id=00001.

¹⁶องค์กรระหว่างประเทศที่ทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2526.

หลักทรัพย์ในหลายประเทศพร้อมกันให้สามารถจัดทำเอกสารเสนอขายเพียงชุดเดียว (ASEAN Standards) ควบคู่กับการปฏิบัติตามเกณฑ์เพิ่มเติม (Plus Standards) ของประเทศที่จะไปเสนอขาย เอกสารการเปิดเผยข้อมูลการเสนอขายหุ้น (ASEAN Equity Securities Disclosure Standards) ดังกล่าวมีแนวทางส่วนใหญ่อ้างอิงตาม IOSCO International Disclosure Standards for Cross-border Offerings and Initial Listings by Foreign Issuers ของ IOSCO และมาตรฐานการบัญชี และการสอบบัญชีของ International Financial Reporting Standards (IFRS) and International Standards on Auditing (ISA) จึงเป็นการยกระดับกฎเกณฑ์ของตลาดทุนในภูมิภาคสู่มาตรฐานสากล โดยแต่ละประเทศสามารถกำหนดรายละเอียดข้อมูลที่ต้องการให้เปิดเผยเพิ่มเติม (Plus Standards) ในบางเรื่องเท่าที่จำเป็นหรือเป็นข้อจำกัดทางกฎหมายของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้การระดมทุนในกลุ่มประเทศอาเซียนมากกว่า 1 ประเทศ สามารถทำได้สะดวกและคล่องตัว โดยผู้ออกหุ้นสามารถจัดทำเอกสารการเปิดเผยข้อมูลการเสนอขายเพียงชุดเดียวสำหรับการเสนอขายหุ้นต่อผู้ลงทุนทั่วไปในหลายประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยประกาศเริ่มใช้ ASEAN Disclosure Standards and Plus เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2552 แต่เนื่องจาก ASEAN Disclosure Standards and Plus กำหนดให้แต่ละประเทศสามารถกำหนดรายละเอียดส่วนเพิ่ม (Plus Standards) ได้ ทำให้แต่ละประเทศเพิ่มเติมข้อมูลในส่วนนี้และกลายเป็นเอกสารการเปิดเผยข้อมูลในแบบของตนเอง ไม่เป็นแบบที่ใช้ร่วมกัน ดังนั้น เพื่อแก้ปัญหาที่แต่ละประเทศไปกำหนดข้อมูลที่ต้องเปิดเผยเพิ่มเติม จึงได้มีการกำหนด ASEAN Equity Disclosure Standards ฉบับวันที่ 1 เมษายน 2556 ขึ้นใช้แทน ซึ่งปรับปรุงโดยประเทศสมาชิกในอาเซียน โดยนำข้อมูลที่แต่ละประเทศเพิ่มเติมในส่วน Plus Standards มาพิจารณาร่วมกันว่าข้อมูลใดบ้างที่จำเป็นต้องเปิดเผย และนำมาระบุไว้ใน ASEAN Equity Disclosure Standards ฉบับวันที่ 1 เมษายน 2556¹⁷ ซึ่งประเทศสมาชิกในอาเซียนต้องเปิดเผยข้อมูลตามรายการที่กำหนดใน ASEAN Equity Disclosure Standards ดังกล่าวเท่านั้น ซึ่งข้อมูลที่ต้องเปิดเผยใน ASEAN Equity Disclosure Standards มีดังนี้¹⁸

1. ข้อมูลกรรมการ ผู้บริหาร และที่ปรึกษา
 - ข้อมูลเกี่ยวกับกรรมการและผู้บริหาร
 - เลขานุการบริษัท
 - ที่ปรึกษาทางการเงิน และผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์
 - ผู้สอบบัญชี

¹⁷ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.ล.ต.

¹⁸ รายละเอียดเพิ่มเติม: The ASEAN Disclosure Standards Document [ออนไลน์], แหล่งที่มา http://www.theacmf.org/ACMF/webcontent.php?content_id=00015.

2. การเสนอขายหุ้น
 - รายละเอียดหลักทรัพย์ที่เสนอขาย
 - วิธีการและกำหนดเวลาการเสนอขาย
3. ข้อมูลสำคัญ
 - ข้อมูลที่สำคัญทางการเงิน
 - โครงสร้างเงินทุนและภาระผูกพัน
 - วัตถุประสงค์การใช้เงิน
 - ค่าใช้จ่ายในการออกและเสนอขายหลักทรัพย์
 - ปัจจัยความเสี่ยง
4. ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท
 - ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการที่สำคัญ
 - ภาพรวมการประกอบธุรกิจ
 - โครงสร้างบริษัท
 - ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ
5. การบริหารงาน และผลการดำเนินงาน
 - ผลการดำเนินงาน
 - แหล่งเงินทุนและสภาพคล่อง
 - การวิจัยและพัฒนา
 - แนวโน้มและประมาณการผลกำไรในอนาคต
6. กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน
 - กรรมการและผู้บริหาร
 - ค่าตอบแทน
 - การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท
 - พนักงานบริษัท
 - การถือหุ้นของกรรมการและผู้บริหาร
7. ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ การทำธุรกรรมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - ผู้ถือหุ้นรายใหญ่
 - รายการที่เกี่ยวข้องกัน
 - ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

- ผลประโยชน์ที่ผู้เชี่ยวชาญ ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์และที่ปรึกษาทางการเงิน ได้รับจากการออกหลักทรัพย์

8. ข้อมูลทางการเงิน

- งบการเงินและข้อมูลทางการเงินอื่น
- การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

9. การเสนอขายและการจดทะเบียนหุ้น

- รายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอขายและจดทะเบียนหลักทรัพย์
- แผนการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์
- ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ที่ผู้ออกหลักทรัพย์ได้มีการเสนอขายหลักทรัพย์และจดทะเบียนหลักทรัพย์อยู่
- รายละเอียดการขายหุ้นของผู้ถือหุ้นเดิมพร้อมการเสนอขายหลักทรัพย์ในครั้งนี
- การลดลงของมูลค่าหุ้นหลังการเสนอขายหลักทรัพย์

10. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ทุนจดทะเบียน
- หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับบริษัท
- รายละเอียดเกี่ยวกับสัญญาที่สำคัญ
- การควบคุมอัตราแลกเปลี่ยน
- ภาษี
- เงินปันผลและตัวแทนชำระเงินของผู้ออกหลักทรัพย์
- ข้อความโดยผู้เชี่ยวชาญ
- การลงลายมือชื่อยินยอมให้เปิดเผยชื่อผู้จัดเตรียมข้อมูลในหนังสือชี้ชวน
- เอกสารที่ต้องเปิดเผยเพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถตรวจสอบข้อมูล
- ข้อมูลบริษัทย่อย

ปัจจุบันประเทศที่ประกาศใช้ ASEAN Equity Disclosure Standards แล้ว คือ ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย โดยประเทศไทยได้กำหนดแบบแสดงรายการข้อมูลสำหรับบริษัทต่างประเทศที่มีการเสนอขายหุ้นในประเทศไทย และประเทศอื่นในอาเซียนพร้อมกันหรือในระยะเวลาใกล้เคียงกัน สามารถยื่นแบบแสดงรายการข้อมูล โดยใช้แบบ 69-FE ตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดขึ้น ซึ่งอ้างอิงตามแบบ ASEAN Equity Disclosure Standards

ASEAN Equity Disclosure Standards ไม่ได้เป็นประโยชน์เฉพาะบริษัทต่างประเทศที่อยู่ในอาเซียนเท่านั้น แต่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทต่างประเทศใดๆ ที่ต้องการเสนอขายหุ้นในประเทศในอาเซียนพร้อมกัน โดยยื่นเอกสารเพื่อเปิดเผยข้อมูลในการเสนอขายหุ้นเพียงชุดเดียว ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและลดค่าใช้จ่ายให้กับบริษัทที่เสนอขายหุ้นนั้น

2.2.2 ASEAN Corporate Governance Scorecard

การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) คือ ระบบการกำกับและควบคุมกิจการ โดยการแบ่งแยกสิทธิและหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น หรือผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ และกำหนดเป็นหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อใช้ในการตัดสินใจในกรณีต่างๆ โดยยึดวัตถุประสงค์ของกิจการเป็นสำคัญ การกำกับดูแลกิจการเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กร ซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายจัดการ กรรมการ เจ้าของ และผู้มีส่วนได้เสียอื่น การกำกับดูแลกิจการยังช่วยให้เกิดโครงสร้างที่สำคัญ ซึ่งเป็นกลไกในการกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจการและการกำหนดวิธีที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้น รวมถึงการสอดส่องดูแลผลการปฏิบัติงานของกิจการ¹⁹

ปัจจุบันมีมาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลกิจการ โดยใช้เป็นบรรทัดฐานในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย คือ OECD Principles of Corporate Governance ขององค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development Centre: OECD) ซึ่งประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้²⁰

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม
3. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย
4. การเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส
5. ความรับผิดชอบของกรรมการ

ASEAN Corporate Governance Scorecard หรือ ASEAN CG Scorecard มีที่มาจากการที่ ACMF ต้องการยกระดับธรรมาภิบาลหรือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในภูมิภาคอาเซียนเพื่อรองรับการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และเพื่อให้ตลาดทุนอาเซียนมีความเชื่อมโยงกัน ผู้เชี่ยวชาญจากประเทศต่างๆ ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ รวมทั้งประเทศไทยจึงได้มีการพัฒนาเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมิน (Scorecard) โดยมีหลักการพื้นฐานคือ ควรสะท้อนหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ได้รับการยอมรับในระดับ

¹⁹ ดร. ศิลปพร ศรีจันเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. Corporate Governance. วารสารบริหารธุรกิจ ปีที่ 36 ฉบับที่ 137 เดือนมกราคม-มีนาคม 2556, หน้า 2.

²⁰ ทำอย่างไรจึงจะมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี [ออนไลน์], แหล่งที่มา

http://www.sec.or.th/TH/RaisingFunds/EquityDebt/Pages/link-Laws_Regulations/CorporateGovernanceCG.aspx.

สากลและสามารถนำมาปฏิบัติในภูมิภาคอาเซียนได้ จึงได้พิจารณาจากเกณฑ์ของแต่ละประเทศและอ้างอิงกับหลักการของ OECD และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่แนะนำโดยหน่วยงาน เช่น ธนาคารโลก, International Corporate Governance Network (ICGN) และ Asian Corporate Governance Association (ACGA) ทั้งนี้ เพื่อให้ได้เกณฑ์กลางที่ใช้ประเมินบริษัทจดทะเบียนของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนทั้ง 10 ประเทศได้²¹

การประเมินบริษัทจดทะเบียน จะใช้ข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษที่เปิดเผยต่อสาธารณะ เช่น ข้อมูลบนเว็บไซต์ของกิจการ สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ เช่น รายงานประจำปี ข้อบังคับของบริษัท ข่าวกองบริษัท หนังสือเชิญและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น จรรยาบรรณธุรกิจ นโยบายการกำกับดูแลกิจการ รายงานความยั่งยืน (Sustainability Report) เป็นต้น โดยการให้คะแนนพิจารณาจากการเปิดเผยและการปฏิบัติตามเกณฑ์ ซึ่งรายละเอียดของ Scorecard มี 2 ระดับ คือ

ระดับแรก อ้างอิงตามหลักการของ OECD ใน 5 หมวด²² ดังนี้

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น

1.1 การประชุมผู้ถือหุ้น

- คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายในการสนับสนุนหรือส่งเสริมผู้ถือหุ้นทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ถือหุ้นประเภทสถาบันให้เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น
- คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทมีการให้ข้อมูล วัน เวลา สถานที่ และวาระการประชุม โดยมีคำชี้แจงและเหตุผลประกอบในแต่ละวาระการประชุมหรือประกอบมติที่ขอตามที่ระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุมสามัญหรือวิสามัญผู้ถือหุ้นหรือในเอกสารแนบวาระการประชุม
- คณะกรรมการควรอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิในการเข้าร่วมประชุมและออกเสียงอย่างเต็มที่ ไม่มีวิธีการที่ยุ่งยากและสถานที่จัดประชุมผู้ถือหุ้นสะดวกต่อการเดินทาง
- คณะกรรมการควรสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นใช้หนังสือมอบฉันทะรูปแบบที่ผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการลงคะแนนเสียงได้ และควรเสนอชื่อกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 คนเป็นทางเลือกในการมอบฉันทะของผู้ถือหุ้น

²¹ อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 19, หน้าเดียวกัน.

²² เปรียบเทียบหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีฯ ปี 2555 กับเกณฑ์ประเมินของ ASEAN CG Scorecard และ Governance Report (CGR) ของ IOD, CG Update [ออนไลน์], แหล่งที่มา http://www.set.or.th/th/regulations/cg/update_p1_org.html.

1.2 การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้น

- คณะกรรมการควรส่งเสริมให้บริษัทนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้น การนับคะแนนและแสดงผล เพื่อให้การดำเนินการประชุมสามารถกระทำได้รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ

- กรรมการทุกคน และประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ควรเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น

- ในการประชุมผู้ถือหุ้นควรจัดให้มีการลงมติเป็นแต่ละรายการ

- คณะกรรมการควรส่งเสริมให้บริษัทจัดให้มีบุคคลที่เป็นอิสระเป็นผู้ตรวจนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น และเปิดเผยให้ที่ประชุมทราบพร้อมบันทึกไว้ในรายงานการประชุม

- คณะกรรมการควรสนับสนุนให้มีการใช้บัตรลงคะแนนเสียงในวาระที่สำคัญ

1.3 การจัดทำรายงานการประชุม และการเปิดเผยมติการประชุมผู้ถือหุ้น

- รายงานประชุมผู้ถือหุ้นควรบันทึกการชี้แจงขั้นตอนการลงคะแนน และวิธีการแสดงผลคะแนนให้ที่ประชุมทราบก่อนดำเนินการประชุม รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นตั้งประเด็นหรือซักถาม นอกจากนี้ ควรบันทึกคำถาม คำตอบ และผลการลงคะแนนในแต่ละวาระว่ามีผู้ถือหุ้นเห็นด้วย คัดค้าน และงดออกเสียงเป็นอย่างไร รวมถึงควรบันทึกรายชื่อกรรมการผู้เข้าร่วมประชุมและกรรมการที่ลาประชุม

- บริษัทควรเปิดเผยให้สาธารณชนทราบถึงผลการลงคะแนนของแต่ละวาระในการประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้นในวันทำการถัดไปบนเว็บไซต์ของบริษัท

2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

2.1 การให้ข้อมูลก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น

- คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทแจ้งกำหนดการประชุม พร้อมระเบียบวาระ และความเห็นของคณะกรรมการต่อตลาดหลักทรัพย์และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของบริษัทอย่างน้อย 28 วัน ก่อนวันนัดประชุมผู้ถือหุ้น

- คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมทั้งสิทธิการออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละประเภทของหุ้น

- หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นควรจัดทำเป็นภาษาอังกฤษทั้งฉบับ และเผยแพร่พร้อมกันกับหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นที่เป็นฉบับภาษาไทย

2.2 การคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย

- คณะกรรมการควรกำหนดวิธีการให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ
- ผู้ถือหุ้นที่เป็นผู้บริหารไม่ควรเพิ่มวาระการประชุมที่ไม่ได้แจ้งเป็นการล่วงหน้าโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะวาระสำคัญที่ผู้ถือหุ้นต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลก่อนการตัดสินใจ
- คณะกรรมการควรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายคน

2.3 การป้องกันการใช้อข้อมูลภายใน

- คณะกรรมการควรกำหนดแนวทางในการเก็บรักษาและป้องกันการใช้อข้อมูลภายในเป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งแนวทางดังกล่าวให้ทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติ

2.4 การมีส่วนได้เสียของกรรมการ

- คณะกรรมการควรมีข้อกำหนดให้กรรมการรายงานการมีส่วนได้เสียอย่างน้อยก่อนการพิจารณาวาระนั้น และเปิดเผยบันทึกไว้ในรายงานการประชุมคณะกรรมการ
- คณะกรรมการควรดูแลให้กรรมการที่มีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะที่อาจทำให้กรรมการรายดังกล่าวไม่สามารถให้ความเห็นได้อย่างอิสระ ควรงดเว้นจากการมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาในวาระนั้น

3. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

3.1 การกำหนดนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย

- คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มให้ชัดเจน อย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้
 - (ก) การกำหนดขอบเขตในการดูแลลูกค้าอย่างเป็นระบบในด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และการชดเชยจากการใช้สินค้าหรือบริการในช่วงอายุของสินค้าหรือบริการนั้น
 - (ข) การอธิบายขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการคัดเลือกคู่ค้าหรือผู้รับเหมา
 - (ค) การอธิบายการดำเนินการอย่างเป็นระบบของบริษัทที่ทำให้มั่นใจได้ว่าห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) ของบริษัทเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างสม่ำเสมอ
 - (ง) การสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีกับชุมชนที่สถานประกอบการของบริษัทตั้งอยู่
 - (จ) การจัดให้มีโครงการหรือแนวทางในการต่อต้านการทุจริต การคอร์รัปชัน รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
 - (ฉ) การกำหนดวิธีการและแนวปฏิบัติในการไม่ละเมิดสิทธิของเจ้าหน้าที่

(ข) การปฏิบัติกับพนักงานและลูกจ้างอย่างเป็นธรรม รวมทั้งมีการพัฒนาความรู้และศักยภาพของพนักงาน

- คณะกรรมการควรจัดให้มีกระบวนการและช่องทางในการรับและจัดการกับข้อร้องเรียนของผู้มีส่วนได้เสีย โดยควรเปิดเผยกระบวนการและช่องทางในเว็บไซต์หรือรายงานประจำปีของบริษัท

3.2 การเปิดเผยการปฏิบัติตามนโยบาย และการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

- คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการไว้ในรายงานประจำปีหรือจัดทำเป็นฉบับต่างหากจากรายงานประจำปี

4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

4.1 การเปิดเผยข้อมูล

- คณะกรรมการควรรายงานนโยบายการกำกับดูแลกิจการ จรรยาบรรณธุรกิจ และนโยบายเกี่ยวกับการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมที่ได้ให้ความเห็นชอบไว้โดยสรุป และผลการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว รวมทั้งกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวได้พร้อมด้วยเหตุผล โดยรายงานผ่านช่องทางต่างๆ เช่น รายงานประจำปี และเว็บไซต์ของบริษัท

- คณะกรรมการควรจัดให้มีรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีในรายงานประจำปี

- คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยค่าสอบบัญชี และค่าบริการอื่นที่ผู้สอบบัญชีให้บริการ

- คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยกฎบัตร หรือหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคมของคณะกรรมการบริษัท รวมถึงเรื่องที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท

- คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย จำนวนครั้งของการประชุม และจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมา และความเห็นจากการทำหน้าที่

- คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยกฎบัตร กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

- คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการและผู้บริหารระดับสูงที่สะท้อนถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมของแต่ละคน รวมทั้งรูปแบบหรือลักษณะของค่าตอบแทนด้วย

- คณะกรรมการควรเปิดเผยการถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมของกรรมการ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และผู้บริหารระดับสูง

- บริษัท
- คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท
 - คณะกรรมการควรเปิดเผยวิธีการจัดการความเสี่ยงด้านต่างๆ
 - คณะกรรมการควรเปิดเผยจรรยาบรรณธุรกิจ
 - คณะกรรมการควรเปิดเผยข้อมูลติดต่อของบุคคลที่รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์หรือหน่วยงานอื่นที่นักลงทุนสามารถติดต่อได้

4.2 ข้อมูลขั้นต่ำที่ควรเปิดเผยบนเว็บไซต์ของบริษัท

- ลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท
- งบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน
- รายงานประจำปี
- ข้อมูลหรือเอกสารอื่นใดที่บริษัทนำเสนอต่อนักวิเคราะห์ หรือสื่อต่างๆ
- โครงสร้างการถือหุ้น
- โครงสร้างกลุ่มบริษัท
- กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดและมีสิทธิออกเสียง
- หนังสือเชิญประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น
- ข้อบังคับบริษัท หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อตกลงของกลุ่มผู้ถือหุ้น (ถ้ามี)

5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

5.1 โครงสร้างคณะกรรมการ

- คณะกรรมการควรกำหนดโครงสร้างของคณะกรรมการให้ประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติหลากหลาย ทั้งในด้านทักษะ ประสบการณ์ ความสามารถเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์กับบริษัท เพศ และต้องมีกรรมการที่ไม่ได้เป็นกรรมการบริหารอย่างน้อย 1 คน ที่มีประสบการณ์ในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมหลักที่บริษัทดำเนินกิจการอยู่ และคณะกรรมการควรจัดให้มีการเปิดเผยนโยบายในการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีความหลากหลาย รวมถึงจำนวนปีการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทของกรรมการแต่ละคนในรายงานประจำปี
- คณะกรรมการต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่ควรมากเกิน 12 คน
- คณะกรรมการควรพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็นกรรมการอิสระ โดยเป็นไปตามที่สาธารณชนกำหนด และกำหนดให้กรรมการอิสระมีวาระการดำรงตำแหน่งอย่างต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี นับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้ง
- คณะกรรมการควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการให้ชัดเจน และควรแยกบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการออกจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ

- คณะกรรมการควรเลือกให้กรรมการอิสระดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ
- คณะกรรมการควรกำหนดให้กรรมการดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่นไม่เกิน 5 บริษัทจดทะเบียน ซึ่งรวมถึงบริษัทลูกที่ไม่ได้เป็นบริษัทจดทะเบียน
- บริษัทควรมีเลขานุการบริษัทซึ่งทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่คณะกรรมการจะต้องทราบ และปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลกิจการของคณะกรรมการรวมทั้งประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ
- เลขานุการบริษัทควรได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องด้านกฎหมาย การบัญชี หรือการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการบริษัท

5.2 คณะกรรมการชุดย่อย

5.2.1 คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน

- คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนควรประกอบด้วยสมาชิกส่วนใหญ่ที่เป็นกรรมการอิสระ และประธานควรเป็นกรรมการอิสระ โดยคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนทำหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ในการจ่ายและรูปแบบค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงเพื่อเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการเป็นผู้อนุมัติค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง ส่วนค่าตอบแทนของกรรมการจะต้องนำเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นผู้อนุมัติ
- กรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน ควรมีการเปิดเผยข้อมูลของที่ปรึกษานั้นไว้ในรายงานประจำปี รวมทั้งความเป็นอิสระ หรือไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ด้วย
- คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน ควรมีการประชุมอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ต่อหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

5.2.2 คณะกรรมการสรรหา

- คณะกรรมการสรรหาควรเป็นกรรมการอิสระทั้งคณะ ทำหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์และกระบวนการในการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งคัดเลือกบุคคลตามกระบวนการสรรหาที่กำหนดไว้และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ซึ่งจะนำเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการ โดยต้องเปิดเผยหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการสรรหากรรมการและผู้บริหารระดับสูงให้ทราบ
- กรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการสรรหา ควรมีการเปิดเผยข้อมูลของที่ปรึกษานั้นไว้ในรายงานประจำปี รวมทั้งความเป็นอิสระ หรือไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ด้วย

- คณะกรรมการสรรหาควรมีการประชุมอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ ต่อหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

5.3 บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

- คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเป็น ลายลักษณ์อักษร และให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว ตลอดจนทบทวนนโยบายและการปฏิบัติ ตามนโยบายเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

- คณะกรรมการควรส่งเสริมให้จัดทำจรรยาบรรณธุรกิจที่เป็นลายลักษณ์ อักษร เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานเข้าใจถึงมาตรฐานด้านจริยธรรมที่บริษัทใช้ในการ ดำเนินธุรกิจ และติดตามให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าวอย่างจริงจัง

- คณะกรรมการควรพิจารณาเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่าง ครอบคลุม มีแนวทางที่ชัดเจนและเป็นไปเพื่อประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวมเป็นสำคัญ และ คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการและการ เปิดเผยข้อมูลของรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้ถูกต้องครบถ้วน

- คณะกรรมการควรจัดให้มีระบบการควบคุมด้านการดำเนินงาน ด้าน รายงานทางการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และนโยบาย คณะกรรมการควรจัดให้มี บุคคลหรือหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบระบบ การควบคุมดังกล่าว และควรทบทวนระบบที่สำคัญอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง กับให้เปิดเผยในรายงาน ประจำปี

- คณะกรรมการควรจัดให้มีการทบทวนระบบหรือประเมินประสิทธิผล ของการจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และให้เปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี และในทุกๆ ระยะเวลาที่พบว่า ระดับความเสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลง

- คณะกรรมการหรือคณะกรรมการตรวจสอบควรให้ความเห็นถึงความ เพียงพอของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงไว้ในรายงานประจำปี

5.4 การจัดประชุมคณะกรรมการ

- บริษัทควรจัดให้มีการกำหนดการประชุมและวาระการประชุม คณะกรรมการเป็นการล่วงหน้า และแจ้งให้กรรมการแต่ละคนทราบกำหนดการดังกล่าว เพื่อให้ กรรมการสามารถจัดเวลาและเข้าร่วมประชุมได้

- คณะกรรมการควรพิจารณาจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการ ไม่น้อยกว่า 6 ครั้งต่อปี

- เอกสารประกอบการประชุมควรส่งให้แก่กรรมการ ล่วงหน้าอย่างน้อย 5 วันทำการ ก่อนวันประชุม

- กรรมการทุกคนควรเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวน การประชุมคณะกรรมการบริษัททั้งหมดที่ได้จัดให้มีขึ้นในรอบปี

- คณะกรรมการควรถือนโยบายให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมีโอกาสที่จะประชุมระหว่างกันเองตามความจำเป็น เพื่ออภิปรายปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการที่อยู่ในความสนใจ โดยไม่มีฝ่ายจัดการร่วมด้วย และควรแจ้งให้กรรมการผู้จัดการทราบถึงผลการประชุมด้วย

5.5 การประเมินตนเองของคณะกรรมการ

- คณะกรรมการควรประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลงานและปัญหา

- การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการควรเปิดเผยทั้งคณะและรายบุคคล และเปิดเผยหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และผลการประเมินด้วย

- บริษัทควรจัดให้มีที่ปรึกษาภายนอกมาช่วยในการกำหนดแนวทางและเสนอแนะประเด็นในการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอย่างน้อยทุก 3 ปี

5.6 ค่าตอบแทน

- ค่าตอบแทนของกรรมการผู้จัดการและผู้บริหารระดับสูงควรเป็นไปตามหลักการและนโยบายที่คณะกรรมการกำหนดภายในกรอบที่ได้รับอนุมัติจากผู้ถือหุ้น และเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท โดยระดับค่าตอบแทนที่เป็นเงินเดือนและผลตอบแทนจูงใจในระยะยาวควรสอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารแต่ละคน

5.7 การพัฒนากรรมการและผู้บริหาร

- คณะกรรมการควรส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้มีการฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องในระบบการกำกับดูแลกิจการของบริษัท เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

- บริษัทควรจัดให้มีเอกสารและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งแนะนำลักษณะธุรกิจและแนวทางการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้แก่กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่

- คณะกรรมการควรกำหนดให้กรรมการผู้จัดการรายงานเพื่อทราบถึงแผนการพัฒนาและสืบทอดงาน ซึ่งกรรมการผู้จัดการและผู้บริหารระดับสูงควรมีการเตรียมแผนให้ผู้สืบทอดงานปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง

ระดับที่สอง เป็นเกณฑ์ส่วนเพิ่ม เพื่อเป็นคะแนนพิเศษ (Bonus) สำหรับกิจการที่ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือสูงกว่ามาตรฐาน ในทางตรงข้ามก็ใช้เป็นเกณฑ์หักคะแนนหรือลงโทษ (Penalty) สำหรับกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งแนวปฏิบัติที่ได้คะแนนเพิ่ม เช่น กรรมการสรรหาต้องเป็นกรรมการอิสระทั้งหมด เปิดเผยการใช้ที่ปรึกษาภายนอกสำหรับการประเมินผลการปฏิบัติของกรรมการทุก 3 ปี และแนวปฏิบัติที่ถูกหักคะแนน เช่น มีการกระทำที่ผิดกฎหมาย ภาวะเบียดเบียนที่เกี่ยวกับรายการบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา งบการเงินที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีเสนอรายงานแบบอื่นที่ไม่ใช่รายงาน

แบบไม่มีเงื่อนไข เช่น รายงานแบบมีเงื่อนไข รายงานแบบไม่แสดงความเห็น รายงานแสดงความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง เป็นต้น²³

ทั้งนี้ ACMF จะมีการประเมินและรายงานผลการประเมิน ASEAN CG Scorecard ทุกปี (ASEAN Corporate Governance Scorecard Country Reports and Assessments) ซึ่งจะระบุการดำเนินการที่บริษัทสามารถปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์ ASEAN CG Scorecard และการดำเนินการที่บริษัทจะต้องดำเนินการเพิ่มเติม²⁴

สำหรับประเทศไทย ได้มีการให้ความสำคัญของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 และในปี พ.ศ. 2549 ได้ปรับปรุงหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยเทียบเคียงกับหลักการกำกับดูแลกิจการของ The Organization for Economic Co-Operation and Development (OECD Principles of corporate Governance ปี 2004) และข้อเสนอแนะของธนาคารโลกจากการเข้าร่วมโครงการ Corporate Governance-Reports on the Observance of standard and codes (CG-ROSC) และปรับปรุงอีกครั้งในปี พ.ศ. 2555 โดยเป็นการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ASEAN Corporate Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard) เพื่อให้มีความทันสมัย และสอดคล้องต่อภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมตลาดทุน และเป็นกรยกระดับมาตรฐานและการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนไทยให้มีมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่สูงขึ้น และเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่บริษัทจดทะเบียนไทยเข้าสู่การแข่งขันระดับภูมิภาคอาเซียนอีกด้วย²⁵ การประเมินการกำกับดูแลกิจการของประเทศไทยมีการจัดประเมินและออกรายงานเป็นประจำทุกปีเช่นกัน (CG Rating) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ซึ่ง IOD จะประเมินจากข้อมูลที่บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยไว้ต่อสาธารณะ เช่น รายงานประจำปีของบริษัท แบบรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) หนังสือนัดประชุมและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นและเว็บไซต์ของบริษัท (แบบ 56-2) ซึ่งให้คะแนนเป็นสัญลักษณ์รูปสามเหลี่ยมสีฟ้า ที่มีเรียกกันว่า “ดาว” แบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ บริษัทที่ได้คะแนนระดับดีเลิศ ดีมาก ดี ดีพอใช้ และผ่าน ตามลำดับ คะแนนสูงสุดคือ 5 ดาว ซึ่งการเปิดเผยจำนวนดาวจะเปิดเผยบริษัทที่ได้ตั้งแต่คะแนนระดับดี (3 ดาว) ขึ้นไป²⁶ โดยมีตัวอย่างสัญลักษณ์การให้คะแนนการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ตามแผนภาพดังต่อไปนี้

²³ เรื่องเดียวกัน.

²⁴ รายละเอียดผลการประเมินการปฏิบัติตาม ASEAN Corporate Governance Scorecard ของประเทศไทย สำหรับปี 2555-2556 ได้ที่ <http://www.cgthailand.org/TH/Pages/Home.aspx>.

²⁵ หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555, ฝ่ายพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, บทนำ.

²⁶ เสาวนีย์ สุวรรณรงค์ ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมความรู้ด้านการเงิน สำนักงาน ก.ล.ต., คอลัมน์ “หน้าต่าง ก.ล.ต.”, หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ประจำวันที่ 12 มิถุนายน 2556.

ช่วงคะแนน Score Range	สัญลักษณ์ Number of Logo	ความหมาย Description
90 - 100		ดีเลิศ Excellent
80 - 89		ดีมาก Very Good
70 - 79		ดี Good
60 - 69		ดีพอใช้ Satisfactory
50 - 59		ผ่าน Pass
ต่ำกว่า 50	No logo given	N/A N/A

แผนภาพที่ 1: สัญลักษณ์การให้คะแนน CG Rating

การกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความสำคัญต่อบริษัทจดทะเบียน เนื่องจากแสดงให้เห็นถึงการมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ถือหุ้น นักลงทุน ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และนำไปสู่ความมั่นคงเจริญก้าวหน้า และการเติบโตอย่างยั่งยืนของบริษัท ดังนั้น การมีตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานเดียวกันของอาเซียน จึงทำให้ผู้ลงทุนสามารถพิจารณาคุณสมบัติของบริษัทที่ตนจะเข้าไปลงทุนได้

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2555 ACMF ได้ประกาศถึงการลงนามร่วมกันระหว่างประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย ใน Memorandum of Understanding on Expedited Review Framework for Secondary Listings เพื่อให้กระบวนการพิจารณาคำขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ประเทศอื่นเป็นแห่งที่ 2 สามารถทำได้โดยการยื่นเอกสารประกอบคำขอและการเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และประเทศที่บริษัทยื่นขอจดทะเบียนซื้อขายหลักทรัพย์เป็นแห่งที่ 2 จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จ ภายใน 35 วันทำการ จากกระบวนการปกติที่จะใช้เวลาพิจารณาไม่เกิน 16 สัปดาห์ หรือประมาณ 112 วัน ทั้งนี้ ประเทศอื่นๆ ในอาเซียนก็สามารถเข้าร่วมเพิ่มเติมได้โดยการลงนามใน MOU ดังกล่าว²⁷ ซึ่งประเทศที่จะลงนามใน MOU ได้ จะต้องเป็นสมาชิกของ International Organization of Securities Commissions (IOSCO) โดยเป็นสมาชิกพหุภาคีประเภท Signatory A ใน Multilateral Memorandum of Understanding Concerning Consultation and Cooperation and the Exchange of Information (MMOU) ผ่านการประเมินจาก IOSCO ในเรื่อง (1) การเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และทันต่อเวลา (2) ผู้ถือหลักทรัพย์จะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน และ (3) มาตรฐานการบัญชีจะต้องมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และตลาดหลักทรัพย์ของประเทศดังกล่าวจะต้องเป็นสมาชิกของ World Federation of Exchanges (WFE) ด้วย²⁸

หลักเกณฑ์เรื่องการเปิดเผยข้อมูลในการขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในอาเซียน ของ ACMF จะเห็นได้ว่า การเปิดเผยข้อมูลในการขออนุญาตเสนอ

²⁷ ACMF Press Release, ASEAN Corporations to Enjoy Expedited Review of secondary Listings.

²⁸ Frequently asked questions (FAQ) – Expedited Review Framework for Secondary Listings, หน้า 3.

ขายหลักทรัพย์เป็นการกำหนดให้เปิดเผยข้อมูลที่ครอบคลุมในทุกด้านไม่ว่าจะเป็น (1) ข้อมูลของบริษัท และผู้ที่เกี่ยวข้องของบริษัท เช่น กรรมการ ผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่ปรึกษาต่างๆ รวมไปถึงพนักงาน (2) กิจการ ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงิน (3) ข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นและอาจส่งผลกระทบต่อผู้ลงทุน และ (4) ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของหุ้นที่จะเสนอขาย วิธีการเสนอขาย และวิธีการจัดสรรหุ้นดังกล่าว ในส่วนของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่กำหนดให้ดำเนินการเกี่ยวกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งหมดของกิจการ ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้น กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง ลูกค้า คู่ค้า เจ้าหนี้ ลูกหนี้ รวมถึงความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งหากประเทศในอาเซียนถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทั้ง 2 เรื่องดังกล่าว ก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุน และกิจการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์นั้น

การออกหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานในอาเซียนของ ACMF ใน 2 เรื่องดังกล่าว สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. ของประเทศไทย ซึ่งกำหนดให้บริษัทที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชนจะต้องขออนุญาตต่อสำนักงาน ก.ล.ต. โดยเกณฑ์อนุญาตจะพิจารณาเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ (corporate governance) ซึ่งบริษัทที่จะได้รับอนุญาตต้องมีโครงสร้างบริษัทที่ชัดเจน ผู้บริหารไม่มีลักษณะต้องห้าม มีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส น่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นแนวทางการกำกับที่เรียกว่า Merit Based ซึ่งมีทางการคอยดูความเหมาะสมโดยใช้ดุลพินิจของหน่วยงานกำกับดูแล พิจารณา อนุญาตการออกเสนอขายหุ้น²⁹ นอกจากนี้ บริษัทจะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหุ้นที่เสนอขายและข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ผู้สนใจลงทุนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุน โดยสำนักงาน ก.ล.ต. จะกำหนดข้อมูลขั้นต่ำที่บริษัทจะต้องเปิดเผยให้แก่ผู้ลงทุนก่อนการเสนอขาย ซึ่งมีรายการข้อมูลในทำนองเดียวกัน เช่น ข้อมูลของบริษัท ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน ความเสี่ยงในการลงทุน เป็นต้น ซึ่งแนวทางการกำกับดูแลลักษณะนี้เรียกว่า Disclosure Based เกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลจะแตกต่างกันไปตามประเภทของผู้ลงทุน โดยเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลจะเข้มงวดมาก เมื่อเป็นการเสนอขายให้แก่ประชาชนทั่วไป เพื่อให้มีผู้ที่สนใจลงทุนมีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เท่าเทียมกันเพื่อใช้ตัดสินใจลงทุน³⁰ โดยหลักการกำกับดูแลลักษณะ Disclosure Based จะเป็นหลักการกำกับดูแลของหน่วยงานกำกับในระดับสากลมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้น ผู้ลงทุนจึงมีหน้าที่จะต้องศึกษาข้อมูลของบริษัทที่เสนอขายหุ้นเปิดเผยไว้ในเอกสารประกอบการขออนุญาตเสนอขาย ซึ่งโดยส่วนใหญ่ก็จะมีค่าเตือนให้ผู้ลงทุนต้องศึกษาข้อมูลก่อนการตัดสินใจลงทุน และเนื่องจากข้อมูลที่เปิดเผยมีจำนวนค่อนข้างมาก จึงอาจมีการสรุปข้อมูลสำคัญเพื่อให้ผู้ลงทุนได้ศึกษาข้อมูลได้สะดวกยิ่งขึ้นด้วย

²⁹ จารุพรรณ อินทรรุ่ง. ก.ล.ต. คูศึคนักลงทุน: “เปิดเผยข้อมูลมากขึ้นคืออย่างไรกับผู้ลงทุน”, สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.thaistockinfo.com/forum2010/f0123.html>.

³⁰ หลักการในการกำกับดูแล [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.sec.or.th/TH/RaisingFunds/EquityDebt/Pages/Regulatory-Principles-Objectives.aspx>.

จากหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานของอาเซียนในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี (ASEAN CG Scorecard) และการเปิดเผยข้อมูลในการขออนุญาตเสนอขายหุ้น (ASEAN Equity Disclosure Standards) ข้างต้น ประเทศไทยได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ภายในประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาเซียนที่กำหนดโดย ACMF ด้วยเช่นกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 3

การเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทในประเทศไทย

จากความต้องการในการเพิ่มสินค้าในตลาดหุ้นไทย ประเทศไทยได้มีการอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศสามารถขออนุญาตเสนอขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ การเสนอขายหุ้นของบริษัทในประเทศไทยในปัจจุบันจึงสามารถดำเนินการได้ทั้งบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทยและบริษัทที่จัดตั้งในต่างประเทศ โดยทั้งบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยและบริษัทที่จัดตั้งในต่างประเทศที่จะยื่นขอเสนอขายหุ้นต่อประชาชน จะต้องยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชนกับสำนักงาน ก.ล.ต. และจะต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งการจะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น บริษัทจะต้องยื่นคำขอให้รับหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วย แต่จากสภาพของการเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งในต่างประเทศการกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาตเสนอขายหุ้นและการซื้อขายหุ้นเพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงมีหลักเกณฑ์แตกต่างกันในบางประการ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาหลักเกณฑ์การขออนุญาตเสนอขายและการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยก่อน แล้วจึงศึกษาหลักเกณฑ์การขออนุญาตเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศ เพื่อพิจารณาว่าหลักเกณฑ์สำหรับบริษัทต่างประเทศที่จะเข้ามาเสนอขายและซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยเป็นผู้ขออนุญาตหรือไม่ประการใด และหากมีหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันในระดับที่มากกว่าหรือน้อยกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับการยื่นขออนุญาตเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยแล้ว หลักเกณฑ์ดังกล่าวเอื้อประโยชน์หรือเป็นอุปสรรคต่อการเปิดเสรีตลาดหุ้น หรือผู้ลงทุนในประเทศไทยได้รับความคุ้มครองในระดับที่เพียงพอหรือไม่ โดยจะได้พิจารณาเทียบเคียงกับหลักเกณฑ์ของประเทศสิงคโปร์และประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นประเทศในอาเซียนที่มีขนาดธุรกรรมมากกว่าประเทศอื่นๆ ในอาเซียน ในบทนี้จึงจะได้ศึกษาหลักเกณฑ์การขออนุญาตเสนอขายและการซื้อขายหุ้นในประเทศไทยของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยและของบริษัทที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศ และพิจารณาเทียบเคียงกับหลักเกณฑ์ของประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียเฉพาะในภาพรวมว่ามีการกำหนดหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ของประเทศไทยหรือไม่ โดยสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาและการอนุญาตสำหรับบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยและบริษัทที่จัดตั้งในต่างประเทศไว้ดังนี้

3.1 การเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย

การยื่นคำขอจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทอาจยื่นคำขอภายหลังจากได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นต่อประชาชนจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) แล้ว หรืออาจยื่นคำขอต่อสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพร้อมกัน (ยื่นแบบคู่ขนาน) ก็ได้ ก่อนการยื่นขออนุญาตบริษัทจะแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินเพื่อช่วยจัดเตรียมเอกสารและดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยบริษัทที่จะยื่นขออนุญาตจดทะเบียนซื้อขายหุ้นต่อประชาชนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จะต้องมีสถานะเป็นบริษัทมหาชนจำกัด และต้องยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชนต่อสำนักงาน ก.ล.ต. เมื่อสำนักงาน ก.ล.ต. พิจารณาแล้ว ก็จะมีคำสั่งอนุญาตให้บริษัทสามารถเสนอขายหุ้นได้ ซึ่งสำนักงาน ก.ล.ต. จะใช้เวลาในการพิจารณา คำขออนุญาตไม่เกิน 45 วันนับจากวันที่สำนักงาน ก.ล.ต. ได้รับเอกสารและหลักฐานครบถ้วน ในระหว่างที่บริษัทดำเนินการขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชนกับสำนักงาน ก.ล.ต. บริษัทก็จะยื่นคำขอให้รับหุ้นของบริษัทเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควบคู่กัน เมื่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รับคำขอและเอกสารครบถ้วนแล้ว ภายใน 7 วัน นับจากวันที่ได้รับเอกสารครบถ้วน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็จะส่งอนุมัติรับหุ้นของบริษัทเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน โดยมีเงื่อนไขให้บริษัทจะต้องดำเนินการขายหุ้นและมีการกระจายหุ้นให้แก่ผู้ลงทุนรายย่อยเป็นไปตามข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดว่าด้วยเรื่องการรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน เมื่อบริษัทได้เสนอขายหุ้นต่อประชาชนแล้วก็จะต้องรายงานผลการกระจายหุ้นให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทราบ เพื่อพิจารณาว่ามีการกระจายหุ้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดหรือไม่ หากบริษัทได้ดำเนินการกระจายหุ้นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว หุ้นของบริษัทดังกล่าวก็สามารถซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ ภายใน 2 วันทำการ นับจากวันที่แจ้งรายงานการกระจายหุ้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินการตามแผนภาพดังนี้

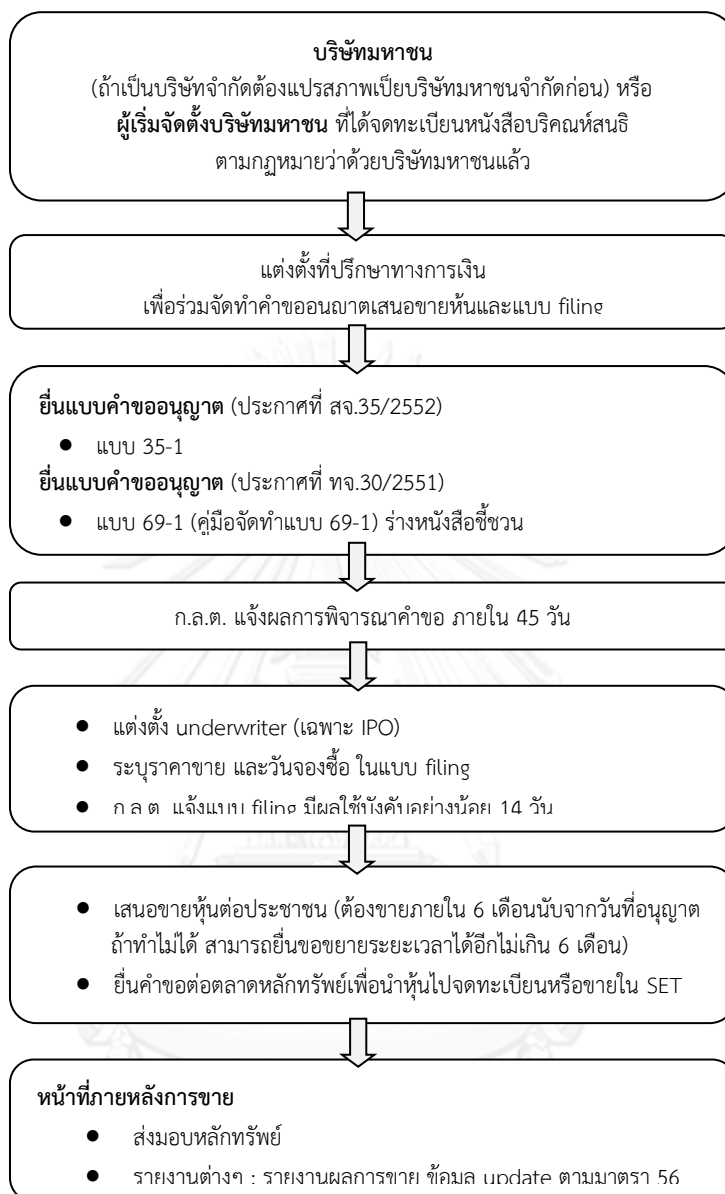
แผนภาพที่ 2: ขั้นตอนการยื่นคำขอเสนอขายหุ้นและจดทะเบียนหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน³¹

³¹ การเตรียมการและขั้นตอน [ออนไลน์], แหล่งที่มา http://www.set.or.th/th/products/listing/process_p1.html.

3.1.1 หลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้น

บริษัทจะเสนอขายหุ้นต่อประชาชนได้ บริษัทจะต้องได้รับอนุญาตให้เสนอหุ้นต่อประชาชนจากสำนักงาน ก.ล.ต. ก่อน³² โดยการยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชนต่อสำนักงาน ก.ล.ต. สำนักงาน ก.ล.ต. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ซึ่งจะพิจารณาทั้งคุณสมบัติของบริษัทที่จะยื่นขอออกและเสนอขายหุ้นต่อประชาชน และเงื่อนไขของการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นไปตามรายการที่กำหนดประกอบกรยื่นขออนุญาตด้วย โดยบริษัทจะต้องมีสถานะเป็นบริษัทมหาชนจำกัด และมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการ ตลอดจนหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการ ผู้บริหารเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งบริษัทจะต้องแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินเพื่อร่วมจัดทำคำขออนุญาตตลอดจนจัดทำเอกสารประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แบบคำขออนุญาต แบบแสดงรายการข้อมูลเสนอขายหุ้น และร่างหนังสือชี้ชวนด้วย และเมื่อสำนักงาน ก.ล.ต. ได้รับคำขอและเอกสารต่างๆ ครบถ้วนแล้ว ก็จะพิจารณาคำขอและเอกสารต่างๆ และเมื่อพิจารณาแล้วเสร็จ ก็จะมีคำสั่งอนุญาตแจ้งให้บริษัททราบภายใน 45 วัน เมื่อบริษัทได้รับแจ้งการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นได้แล้ว บริษัทก็ต้องแต่งตั้งผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Underwriter) เพื่อทำหน้าที่เสนอขายหุ้น โดยบริษัทจะต้องดำเนินการให้มีการขายหุ้นที่ได้รับอนุญาตให้เสนอขายภายใน 6 เดือนนับจากวันที่ได้รับอนุญาต หากบริษัทไม่สามารถดำเนินการได้ทันภายในระแวงเวลาดังกล่าว ก็จะต้องขออนุญาตขยายระยะเวลาเสนอขายกับสำนักงาน ก.ล.ต. แต่บริษัทจะสามารถขอขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน 6 เดือนเท่านั้น หากยังไม่สามารถเสนอขายในระยะเวลาที่ขยายออกไปได้อีก ผลการอนุญาตก็จะสิ้นสุดลง หากเสนอขายหุ้นได้แล้ว บริษัทก็ต้องยื่นคำขอต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อให้รับหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนต่อไป ทั้งนี้ เมื่อขายหุ้นเรียบร้อยแล้วบริษัทก็มีหน้าที่ต่างๆ ภายหลังได้รับอนุญาตด้วย คือ หน้าที่ในการส่งมอบหุ้นให้กับผู้ซื้อ และหน้าที่ดูแลการเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้ผู้ลงทุนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะต้องมีความครบถ้วน ทันเวลา และถูกต้อง และผู้ลงทุนได้รับข้อมูลอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน ซึ่งจะต้องปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตลอดระยะเวลาที่มีหุ้นซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วย โดยมีขั้นตอนการขอเสนอขายหุ้นตามแผนภาพดังนี้

³²พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 33.

แผนภาพที่ 3: ขั้นตอนการขอเสนอขายหุ้นต่อประชาชน³³

3.1.1.1 คุณสมบัติของบริษัทที่ยื่นคำขอ

บริษัทที่จะขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนได้ จะต้องเป็นผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติบุคคลตามกฎหมายเฉพาะโดยมีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจ และต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี และ

³³ ขั้นตอนการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน (IPO และ PO) [ออนไลน์], แหล่งที่มา

http://www.sec.or.th/TH/RaisingFunds/EquityDebt/Pages/link-Laws_Regulations/Fund.aspx .

หลักเกณฑ์คุณสมบัติอื่นๆ ดังต่อไปนี้³⁴

1. การรักษาสิทธิของผู้ถือหุ้นและปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม

1.1 มีโครงสร้างการถือหุ้นที่ชัดเจน เป็นธรรม ซึ่งสามารถสะท้อนอำนาจในการควบคุมและส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นได้อย่างชัดเจน ไม่มีบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง³⁵ ของบริษัทถือหุ้นในบริษัทย่อย³⁶ หรือบริษัทร่วม³⁷ เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมนั้น เว้นแต่แสดงได้ว่าการจัดโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัทแล้ว และไม่มีการถือหุ้นไขว้กันระหว่างบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่³⁸ บริษัทย่อย และบริษัทร่วม เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากสำนักงาน ก.ล.ต.

1.2 กรรมการ ผู้บริหาร³⁹ และผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ไม่มีผลประโยชน์อื่นที่อาจขัดแย้งกับผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของกิจการ เว้นแต่บริษัทสามารถแสดงได้ว่ามีกลไกที่จะทำให้เชื่อมั่นได้ว่า การบริหารจัดการบริษัทจะเป็นไปเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของกิจการและผู้ถือหุ้นโดยรวม

1.3 ไม่มีเหตุที่ทำให้สงสัยว่ากลไกการบริหารจัดการของบริษัท จะไม่สามารถรักษาสิทธิของผู้ถือหุ้น หรือไม่สามารถปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม

2. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการ ผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุม⁴⁰

2.1 คณะกรรมการมีความเข้าใจบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของตน ที่มีต่อผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปเป็นอย่างดี และแสดงได้ว่าจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้

2.2 โครงสร้างคณะกรรมการและการจัดการต้องมีการตรวจสอบและถ่วงดุล (check and balance) กันอย่างเพียงพอ ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(ก) มีกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมดของ

³⁴ ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.28/2551 เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2551 ข้อ 11-13 และข้อ 16-17.

³⁵ หมายความว่า ในภาคผนวก ก.

³⁶ หมายความว่า ในภาคผนวก ก.

³⁷ หมายความว่า ในภาคผนวก ก.

³⁸ หมายความว่า ในภาคผนวก ก.

³⁹ หมายความว่า ในภาคผนวก ก.

⁴⁰ หมายความว่า ในภาคผนวก ก.

บริษัท แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน โดยกรรมการอิสระแต่ละคน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่⁴¹ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท โดยจะนับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้อง⁴² ของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย

- ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงานที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน⁴³ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือของผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะพ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาต ทั้งนี้ ไม่รวมกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการ หรือที่ปรึกษา ของส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต

- ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของกรรมการรายอื่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาตหรือบริษัทย่อย

- ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจ ซึ่งรวมถึงการทำรายการทางการค้าที่กระทำเป็นปกติเพื่อประกอบกิจการ การเช่าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือบริการ หรือการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน ด้วยการรับหรือให้กู้ยืม ค้ำประกัน การให้สินทรัพย์เป็นหลักประกันหนี้สิน และพฤติการณ์อื่นในทำนองเดียวกันซึ่งเป็นผลให้บริษัทหรือคู่สัญญามีภาระหนี้ที่ต้องชำระต่ออีกฝ่ายหนึ่ง ตั้งแต่ร้อยละ 3 ของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของบริษัทหรือตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า กับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวาง การใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัยหรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาต

- ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี⁴⁴ ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทสังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาต

⁴¹ หมายความว่า ในภาคผนวก ก.

⁴² หมายความว่า ในภาคผนวก ก.

⁴³ หมายความว่า ในภาคผนวก ก.

⁴⁴ บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานสอบบัญชีให้เป็นผู้ลงลายมือชื่อในรายงานการสอบบัญชีในนามของนิติบุคคลนั้น.

- ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพ⁴⁵ นั้น เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาต

- ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่

- ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย

- ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

(ข) มีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 คน ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท และมีคุณสมบัติดังนี้

- ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท

- ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกันเฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน

- มีหน้าที่ในลักษณะเดียวกับที่กำหนดไว้ในประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

- มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบ โดยกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คน ต้องมีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้

(ค) ในกรณีที่คณะกรรมการมีการมอบหมายให้ผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นปฏิบัติแทนคณะกรรมการในเรื่องใด การมอบหมายดังกล่าวต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือบันทึกเป็นมติคณะกรรมการในรายงานการประชุมคณะกรรมการอย่างชัดเจน และมีการระบุขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้รับมอบอำนาจไว้อย่างชัดเจน

⁴⁵ บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้ให้บริการทางวิชาชีพ ให้เป็นผู้ลงลายมือชื่อในรายงานการให้บริการทางวิชาชีพในนามของนิติบุคคลนั้น.

2.3 กรรมการและผู้บริหารต้องไม่มีลักษณะขาดความน่าไว้วางใจ และเป็นบุคคลที่มีชื่ออยู่ในระบบข้อมูลรายชื่อกรรมการและผู้บริหารของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์

3. การเปิดเผยข้อมูล

3.1 ไม่มีเหตุที่ทำให้สงสัยว่าข้อมูลที่เปิดเผยต่อประชาชนไม่ครบถ้วน ไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจลงทุน หรือมีข้อความที่อาจทำให้ผู้ลงทุนสำคัญผิด

3.2 งบการเงินของบริษัท งบการเงินรวมประจำงวดปีบัญชีล่าสุด และงบการเงินไตรมาสสุดท้ายก่อนยื่นคำขอต้องถูกต้อง น่าเชื่อถือ และจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่ใช้บังคับกับบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งผ่านการตรวจสอบหรือสอบทานจากผู้สอบบัญชีที่อยู่ในบัญชีที่สำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความเห็นชอบ โดยรายงานการสอบบัญชี จะต้องไม่ปรากฏว่าผู้สอบบัญชีไม่มีความเห็นต่อการจัดทำงบการเงินของบริษัทและงบการเงินรวม หรือแสดงความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง หรือแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในรายการบัญชีที่เป็นสาระสำคัญว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี หรือแสดงความเห็นว่าถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบโดยการกระทำหรือไม่กระทำของบริษัท กรรมการหรือผู้บริหารของบริษัท

3.3 ไม่มีเหตุที่ทำให้สงสัยว่าผู้ขออนุญาตไม่มีระบบเพียงพอที่จะทำให้สามารถจัดทำและเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้อย่างต่อเนื่องและน่าเชื่อถือ

4. การกระทำความผิด

ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่มีประวัติการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาตให้เสนอขายหลักทรัพย์ในเรื่องที่มีนัยสำคัญ

5. มติการออกหุ้น

มติที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท ซึ่งอนุมัติการเสนอขายหุ้นจะต้องไม่เกิน 1 ปีจนถึงวันยื่นคำขออนุญาต

3.1.1.2 หลักเกณฑ์การอนุญาต

บริษัทที่จะยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชน จะต้องแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินเพื่อร่วมจัดทำคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ (แบบ 35-1) และแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ (แบบ filing หรือแบบ 69-1) พร้อมทั้งร่างหนังสือชี้ชวน ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อพิจารณาอนุญาต ซึ่งเป็นการเปิดเผยข้อมูลก่อนการขายเพื่อให้ผู้ลงทุนมีข้อมูลใช้ประกอบการ

ตัดสินใจลงทุนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และเพียงพอ โดยแบบดังกล่าวกำหนดรายละเอียดที่ต้องเปิดเผยดังนี้

1. คำขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ (แบบ 35-1) เป็นการแจ้งข้อมูล ชื่อ ที่ตั้ง และการประกอบธุรกิจหลักของบริษัท จำนวนหุ้น ราคาที่ตราไว้ และจำนวนร้อยละของทุนจดทะเบียนของหุ้นที่จะเสนอขาย ชื่อของที่ปรึกษาทางการเงิน และข้อความรับรองการมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 28/2551 เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2551 และการตรวจสอบข้อมูลในแบบคำขออนุญาตเสนอขายและเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นทั้งหมดว่าข้อมูลและเอกสารหลักฐานดังกล่าวถูกต้องครบถ้วน ไม่เป็นเท็จ หรือไม่ขาดข้อความที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ

2. แบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ (แบบ filing หรือแบบ 69-1) จะเป็นรายละเอียดข้อมูล โดยแบ่งเป็นดังนี้

(1) คำเตือนให้ผู้ลงทุนพิจารณาข้อมูลอย่างละเอียด โดยการมีผลใช้บังคับของแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้นไม่ได้เป็นการแสดงว่าคณะกรรมการ ก.ล.ต. แนะนำหุ้นที่เสนอขาย หรือรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบดังกล่าว และหากข้อมูลมีข้อความหรือรายการที่เป็นเท็จ หรือขาดข้อความที่ควรแจ้งให้ทราบในสาระสำคัญ ผู้ซื้อหุ้นมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัทที่ออกหุ้นได้ตามมาตรา 82 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535⁴⁶ ทั้งนี้ ต้องใช้สิทธิเรียกร้อง ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ว่าแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้นเป็นเท็จหรือขาดข้อความที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ แต่ไม่เกิน 2 ปี นับจากวันที่แบบแสดงรายการข้อมูลมีผลใช้บังคับ

(2) ส่วนที่ 1 ข้อมูลสรุป (executive summary) ซึ่งเป็นการสรุปสาระสำคัญ ของข้อมูลในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 โดยย่อ ภายใน 1 หน้ากระดาษ เพื่อให้ผู้ลงทุนเข้าใจภาพรวมของการดำเนินธุรกิจของบริษัทและหุ้นที่เสนอขาย

(3) ส่วนที่ 2 รายละเอียดของบริษัท ดังนี้

- ปัจจัยความเสี่ยง
- ลักษณะการประกอบธุรกิจ

⁴⁶มาตรา 82 กำหนดว่า ในกรณีที่แบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์และหนังสือชี้ชวนมีข้อความ หรือรายการที่เป็นเท็จ หรือขาดข้อความที่ควรแจ้งในสาระสำคัญ ให้บุคคลใดๆ ที่ซื้อหลักทรัพย์จากผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด บริษัท หรือเจ้าของหลักทรัพย์ และยังเป็นเจ้าของหลักทรัพย์อยู่และได้รับความเสียหายจากการนั้นมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัทหรือเจ้าของหลักทรัพย์ดังกล่าวได้

บุคคลที่ซื้อหลักทรัพย์ที่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นผู้ซื้อหลักทรัพย์ก่อนที่ปรากฏข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง แต่ต้องไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่แบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์และร่างหนังสือชี้ชวนมีผลใช้บังคับ.

- การประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์
- การวิจัยและพัฒนา
- ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ
- โครงการในอนาคต
- ข้อพิพาททางกฎหมาย
- โครงสร้างเงินทุน
- การจัดการ
- การควบคุมภายใน
- รายการระหว่างกัน
- ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน
- ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(4) ส่วนที่ 3 รายละเอียดของหุ้นที่เสนอขาย ดังนี้

- รายละเอียดของหุ้น
- ข้อจำกัดการโอนหุ้น
- ที่มาของราคาหุ้น
- ราคาหุ้นสามัญในตลาดรอง
- การจอง การจำหน่าย และการจัดสรร

(5) การรับรองความถูกต้องของข้อมูล เป็นการรับรองของกรรมการบริหารทุกคนและผู้ที่มีตำแหน่งบริหารสูงสุดในสายงานบัญชี กรรมการคนอื่นของบริษัทนอกจากกรรมการข้างต้น และที่ปรึกษาทางการเงิน โดยเป็นการรับรองข้อมูลดังนี้

- กรรมการบริหารทุกคนและผู้ที่มีตำแหน่งบริหารสูงสุดในสายงานบัญชี รับรองว่าข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้นถูกต้องครบถ้วน ไม่เป็นเท็จ ไม่ทำให้ผู้อื่นสำคัญผิด หรือไม่ขาดข้อมูลที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ งบการเงินและข้อมูลทางการเงินที่ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของแบบดังกล่าว ได้แสดงข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของบริษัทและบริษัทย่อยแล้ว ตนเองเป็นผู้รับผิดชอบต่อการจัดให้บริษัทมีระบบการเปิดเผยข้อมูลที่ดี เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลในส่วนที่เป็นสาระสำคัญทั้งของบริษัทและบริษัทย่อยอย่างถูกต้องครบถ้วนแล้ว รวมทั้งควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าว รวมทั้งเป็นผู้รับผิดชอบต่อการจัดให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่ดี และควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าว และได้แจ้งข้อมูลการประเมินระบบการควบคุมภายในต่อผู้สอบบัญชีและกรรมการตรวจสอบของบริษัทแล้ว ซึ่งครอบคลุมถึงข้อบกพร่องและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของระบบการควบคุมภายใน รวมทั้งการกระทำที่มีขอบที่อาจมีผลกระทบต่อการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย

- กรรมการคนอื่นของบริษัทนอกจากกรรมการข้างต้น รับรองว่าได้สอบทานข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้นแล้ว ไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าข้อมูลดังกล่าวไม่ถูกต้องครบถ้วน เป็นเท็จ ทำให้ผู้อื่นสำคัญผิด หรือขาดข้อมูลที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ
- ที่ปรึกษาทางการเงิน รับรองว่าข้อมูลแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้นถูกต้องครบถ้วน ไม่เป็นเท็จ ไม่ทำให้ผู้อื่นสำคัญผิด หรือไม่ขาดข้อมูลที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ และได้พิจารณานโยบายและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคตแล้ว เห็นว่าสมมติฐานได้จัดทำขึ้นอย่างสมเหตุสมผล และมีการอธิบายผลกระทบต่อบริษัทหรือผู้ลงทุนอย่างชัดเจนเพียงพอ (เฉพาะกรณีที่บริษัทที่ออกหุ้นมีการระบุนโยบายและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคตในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้น) หรืออธิบายเงื่อนไขไว้เพิ่มเติมกรณีที่ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแบบแสดงรายการข้อมูลบางส่วน หรือเห็นว่าข้อมูลบางส่วนไม่ถูกต้องครบถ้วน

(6) รายละเอียดเกี่ยวกับผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท โดยแสดงชื่อ ตำแหน่ง อายุ คุณวุฒิการศึกษา สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างผู้บริหาร ประสบการณ์ทำงาน 5 ปีย้อนหลัง หากผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุมรายใดดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารในบริษัทย่อย ให้แสดงตำแหน่งในบริษัทรวม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้องหลายบริษัท

(7) รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อย ให้แสดงชื่อ และตำแหน่งว่าเป็นกรรมการ ประธานกรรมการ หรือกรรมการบริหาร

รายละเอียดข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ (แบบ filing หรือแบบ 69-1) ยังใช้เป็นระบบรายงานการเปิดเผยข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2) ของบริษัท เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถติดตามผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย

3. ร่างหนังสือชี้ชวน เป็นข้อมูลเดียวกับข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้น เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับงบการเงินท้ายแบบ ซึ่งบริษัทจะต้องแนบงบการเงินประจำงวดการบัญชีอย่างน้อยปีล่าสุดก่อนปีที่ยื่นร่างหนังสือชี้ชวน และงบการเงินรายไตรมาสล่าสุด โดยเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีก่อนด้วย

เมื่อสำนักงาน ก.ล.ต. พิจารณาคำขอแล้ว เห็นว่า บริษัทมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด สำนักงาน ก.ล.ต. ก็จะแจ้งผลการอนุญาตให้บริษัททราบ ภายใน 45 วันนับจากวันที่

สำนักงาน ก.ล.ต. ตอรับแบบคำขออนุญาต⁴⁷ และบริษัทก็จะดำเนินการยื่นคำขอต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อนำหุ้นไปจดทะเบียนหรือขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อไป

3.1.1.3 ขั้นตอนการเสนอขาย

บริษัทจะเสนอขายหุ้นได้ เมื่อบริษัทได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นแล้วและแบบ filing ยังมีผลใช้บังคับอยู่ ซึ่งบริษัทจะต้องยื่นแบบ filing ฉบับล่าสุดและไม่มีการแก้ไขแล้ว ก่อนการมีผลใช้บังคับ ไม่น้อยกว่า 14 วัน เพื่อให้ผู้ลงทุนมีระยะเวลาเพียงพอในการศึกษาข้อมูล และบริษัทต้องเสนอขายหุ้นให้แล้วเสร็จ ภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่สำนักงาน ก.ล.ต. แจ้งการอนุญาต แต่หากบริษัทไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว บริษัทสามารถขอขยายระยะเวลาได้ แต่รวมแล้วต้องไม่เกิน 12 เดือน โดยการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน บริษัทต้องแต่งตั้งผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์เป็นผู้ดำเนินการขาย

3.1.1.4 หน้าที่ภายหลังการขาย

1. หน้าที่ในการส่งมอบหุ้น

บริษัทมีหน้าที่ต้องส่งมอบหุ้นให้แก่ผู้ซื้อตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือชี้ชวน แต่ต้องไม่เกิน 7 วันทำการ นับแต่วันปิดการเสนอขาย แต่หากผู้ซื้อแสดงเจตนาจะขอรับเป็นใบหุ้น บริษัทจะต้องส่งใบหุ้นให้แก่ผู้ซื้อ ภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันปิดการเสนอขาย⁴⁸

2. หน้าที่ในการรายงานต่างๆ

ภายหลังการเสนอขายหุ้น บริษัทมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ซึ่งนอกจากการเปิดเผยข้อมูลโดยบริษัทแล้ว กรรมการ ผู้บริหาร และผู้สอบบัญชีของบริษัท ก็ต้องจัดทำรายงานการถือหลักทรัพย์เพื่อให้ผู้ลงทุนทราบถึงความเสี่ยงของบุคคลดังกล่าว ซึ่งเป็นบุคคลภายในที่อาจรู้ข้อมูลของบริษัทด้วย บริษัทมีหน้าที่รายงานข้อมูลต่างๆ ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ดังนี้

⁴⁷ประกาศสำนักงาน ก.ล.ต. ที่ สจ.35/2552 เรื่อง แบบคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่และวิธีการยื่นคำขออนุญาต ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2552 ข้อ 2 (4).

⁴⁸ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.39/2552 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการส่งมอบหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ซื้อหลักทรัพย์ ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2552.

2.1 รายงานผลการขายหุ้น (แบบ 81-1)⁴⁹ บริษัทต้องรายงานผลการขายและการจัดสรรหุ้น ภายใน 45 วัน นับแต่วันปิดการเสนอขาย

2.2 งบการเงิน⁵⁰

- งบการเงินรายไตรมาส ฉบับสอบทาน บริษัทต้องจัดส่งภายใน 45 วัน นับแต่วันสุดท้ายของแต่ละไตรมาส ยกเว้นงบการเงินรายไตรมาส 2 ถ้าส่งงบการเงินประจำงวด 6 เดือน ฉบับตรวจสอบ ภายใน 2 เดือน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลา 6 เดือนแรกของปีบัญชี และงบการเงินรายไตรมาส 4 ถ้าส่งงบการเงินประจำรอบปีบัญชี ฉบับตรวจสอบ ภายใน 2 เดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี

- งบการเงินประจำรอบปีบัญชี ฉบับตรวจสอบ บริษัทต้องจัดส่งภายใน 2 เดือน นับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี หรือภายใน 3 เดือน นับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ในกรณีส่งงบการเงินรายไตรมาส 4 ภายใน 45 วัน นับแต่วันสุดท้ายของไตรมาส 4

2.3 แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)⁵¹ บริษัทต้องจัดส่งภายใน 3 เดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี โดยมีรายการข้อมูลดังนี้

(ก) ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ

- นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ
- ลักษณะการประกอบธุรกิจ
- ปัจจัยความเสี่ยง
- ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ
- ข้อพิพาททางกฎหมาย
- ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

(ข) ส่วนที่ 2 การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ

- ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น
- โครงสร้างการจัดการ
- การกำกับดูแลกิจการ
- ความรับผิดชอบต่อสังคม
- การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง
- รายการระหว่างกัน

(ค) ส่วนที่ 3 ฐานะการเงิน และผลการดำเนินงาน

⁴⁹ แบบแนบท้ายประกาศสำนักงาน ก.ล.ต. ที่ สจ. 21/2541 เรื่อง รายงานผลการขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน ลงวันที่ 12 พฤษภาคม 2541.

⁵⁰ ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ ทจ.44/2556 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2556 ข้อ 9.

⁵¹ แบบแนบท้ายประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่ ทจ.44/2556 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2556.

- ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ
- การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

(ง) การรับรองความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งเป็นการรับรองเช่นเดียวกับการรับรองในแบบ 69-1 หรือแบบ filing

(จ) รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท ซึ่งเป็นรายละเอียดเช่นเดียวกับที่ระบุในแบบ 69-1 หรือแบบ filing แต่เพิ่มเติมในส่วนของเลขานุการบริษัท

(ฉ) รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อย ซึ่งเป็นรายละเอียดเช่นเดียวกับที่ระบุในแบบ 69-1 หรือแบบ filing

(ช) รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายใน และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท (compliance) โดยแสดงชื่อ ตำแหน่ง (สำหรับหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้ระบุหน้าที่ความรับผิดชอบด้วย) คุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และการฝึกอบรม ทั้งนี้ หากเป็นการใช้บริการจากหน่วยงานภายนอก ให้แสดงชื่อของนิติบุคคลหรือบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทเพิ่มเติมด้วย

(ซ) รายละเอียดเกี่ยวกับรายการประเมินราคาทรัพย์สิน สำหรับกรณีที่บริษัทมีการแสดงหรือประสงค์จะเปิดเผยราคาประเมินในแบบ 56-1 เช่น การแสดงราคาประเมินประกอบการทำรายการระหว่างกัน บริษัทมีการปรับโครงสร้างการดำเนินธุรกิจอันเป็นผลให้มีการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินและประสงค์จะเปิดเผยราคาประเมินที่เกี่ยวข้อง บริษัทมีการตีราคาทรัพย์สินใหม่ในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี เป็นต้น โดยแสดงข้อมูลของทรัพย์สินที่ประเมินราคา ราคาประเมิน ชื่อผู้ประเมินราคา ชื่อของผู้ควบคุมการประเมินราคา วัตถุประสงค์การประเมินราคา และวันที่ในรายงานประเมินราคา

2.4 รายงานประจำปี (แบบ 56-2) บริษัทต้องจัดส่งให้สำนักงาน ก.ล.ต. ไม่ช้ากว่าวันที่ส่งให้ผู้ถือหุ้น แต่ต้องไม่เกิน 4 เดือน นับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี โดยมีรายการข้อมูลดังนี้

(ก) นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ ซึ่งสรุปสาระสำคัญโดยสังเขปของข้อมูลที่เปิดเผยในหัวข้อเดียวกันของแบบ 56-1

(ข) ลักษณะการประกอบธุรกิจ ซึ่งสรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในปีที่ผ่านมา และแสดงข้อมูลโครงสร้างรายได้เช่นเดียวกับข้อมูลที่เปิดเผยในหัวข้อเดียวกันของแบบ 56-1

(ค) ปัจจัยความเสี่ยง

(ง) ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

(จ) ผู้ถือหุ้น

(ฉ) นโยบายการจ่ายเงินปันผล

(ช) โครงสร้างการจัดการ

(ซ) การกำกับดูแลกิจการ

(ฅ) ความรับผิดชอบต่อสังคม

(ญ) การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง
 (ฎ) รายการระหว่างกัน
 (ฏ) ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ
 (ฐ) การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis: MD&A) โดยแนบงบการเงินเปรียบเทียบของบริษัทและงบการเงินรวมเปรียบเทียบ (ในกรณีที่บริษัทมีบริษัทย่อย) ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้วโดยไม่ตัดทอน

(ณ) ข้อความที่ระบุว่า “ผู้ลงทุนสามารถศึกษาข้อมูลของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์เพิ่มเติมได้จากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทที่แสดงไว้ใน www.sec.or.th หรือเว็บไซต์ของบริษัท (ถ้ามี)”

2.5 รายงานการถือหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และผู้สอบบัญชี (แบบ 59-1 และแบบ 59-2)⁵² ซึ่งกรรมการ ผู้บริหาร และผู้สอบบัญชี รวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ไม่บรรพบุรุษนิภาวะของบุคคลดังกล่าว โดยต้องรายงานครั้งแรก ภายใน 30 วันนับแต่วันปิดการเสนอขายหุ้นหรือได้รับแต่งตั้ง และรายงานครั้งต่อไป ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่มีการซื้อ ขาย หรือโอนหลักทรัพย์นั้น

2.6 หนังสือรับรองงบการเงิน (แบบ 56-3) (เฉพาะบริษัทตาม มาตรา 89/1)⁵³ โดยเป็นการรับรองเรื่องงบการเงิน เช่นเดียวกับที่รับรองในแบบ 69-1 หรือแบบ filing และบทสรุปประเภทรายงานของผู้สอบบัญชีตามประกาศสำนักงาน ก.ล.ต. ว่าด้วยการให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชี ซึ่งบริษัทต้องจัดส่งพร้อมกับการจัดส่งงบการเงิน

2.7 รายงานเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีหรือจะมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหลักทรัพย์หรือต่อการตัดสินใจในการลงทุน หรือต่อการเปลี่ยนแปลงในราคาของหลักทรัพย์ของบริษัท ดังต่อไปนี้ โดยรายงานต่อสำนักงาน ก.ล.ต. โดยไม่ชักช้า

- บริษัทประสบความเสียหายอย่างร้ายแรง
- บริษัทหยุดประกอบกิจการทั้งหมด หรือบางส่วน
- บริษัทเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์หรือลักษณะการประกอบธุรกิจ
- บริษัททำสัญญาให้บุคคลอื่นมีอำนาจทั้งหมด หรือบางส่วน ในการบริหารงานของบริษัท

⁵² แบบแนบท้ายประกาศสำนักงาน ก.ล.ต. ที่ สจ. 12/2552 เรื่อง การจัดทำและเปิดเผยรายงานการถือหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และผู้สอบบัญชี ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2552.

⁵³ บริษัทภายใต้หมวด 3/1 ของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ได้แก่ (1) บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นต่อประชาชน เว้นแต่บริษัทมหาชนจำกัดที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด และ (2) บริษัทมหาชนจำกัดที่มีหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือหลักทรัพย์ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์.

- บริษัทกระทำหรือถูกระทำอันมีลักษณะเป็นการครอบงำหรือถูกครอบงำ
กิจการตามมาตรา 247⁵⁴

- กรณีใดๆ ที่มี หรือจะมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์
หรือต่อการตัดสินใจในการลงทุน หรือต่อการเปลี่ยนแปลงในราคาของหลักทรัพย์ของบริษัท

บริษัทมีหน้าที่ต้องจัดทำและส่งรายงานที่แสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ
บริษัทตามข้อ 2.2 ถึง 2.4 ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. อย่างต่อเนื่อง และจะสิ้นสุดการทำหน้าที่ดังกล่าว เมื่อ
เกิดกรณีใดกรณีหนึ่งดังนี้ และบริษัทต้องแจ้งเหตุที่ทำให้หน้าที่ดังกล่าวสิ้นสุดให้สำนักงาน ก.ล.ต.
ทราบ ก่อนถึงกำหนดเวลาในการส่งรายงานด้วย

(1) บริษัทจะมีการชำระบัญชีเพื่อเลิกกิจการ

(2) บริษัทไม่ได้ขายหุ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือมีการยกเลิกการเสนอขายหุ้น
ตามที่ระบุในหนังสือชี้ชวน

(3) บริษัทที่เพิกถอนหุ้นออกจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทยโดยความสมัครใจ ซึ่งภายหลังการทำคำเสนอซื้อหุ้นทั้งหมดตามข้อบังคับของ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยการเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียนแล้ว ปรากฏว่ามีผู้ถือหุ้น
รายอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้ทำคำเสนอซื้อ บุคคลที่กระทำการร่วมกับผู้ทำคำเสนอซื้อ และบุคคลตามมาตรา
258⁵⁵ ของบุคคลเหล่านั้น ถือหุ้นรวมกันไม่เกินร้อยละ 5 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท
และได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ถือหุ้นทุกรายว่าไม่ประสงค์จะได้รับข้อมูลฐานะการเงินและ
ผลการดำเนินงานของบริษัท และคณะกรรมการบริษัทมีมติให้มีการรับซื้อหุ้นจากผู้ถือหุ้นเป็นการ
ทั่วไป

(4) บริษัทไม่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือไม่ได้รับ
หลักทรัพย์ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ และบริษัทเข้าลักษณะข้อใดข้อหนึ่งดังนี้

- บริษัทถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด

- บริษัทมีจำนวนผู้ถือหุ้นและผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น รวมกันไม่เกิน
100 ราย หรือคณะกรรมการบริษัทมีมติให้มีการรับซื้อหุ้นและใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นจาก
ผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์เป็นการทั่วไป

- บริษัทได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ถือหุ้นทุกรายว่าไม่ประสงค์จะ
ได้รับข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท

⁵⁴พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 247 กำหนดว่า

บุคคลใดเสนอซื้อ หรือได้มาไม่ว่าโดยตนเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น หรือกระทำการอื่นใด อันเป็นผล หรือจะเป็นผลให้ตน หรือ
บุคคลอื่น เป็นผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์ในกิจการรวมกันถึงร้อยละ 25 ขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของกิจการนั้น ให้ถือว่าเป็นการเข้า
ถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ เว้นแต่การเป็นผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์นั้นเป็นผลจากการได้มาโดยทางมรดก ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการกำกับ
ตลาดทุนมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ โดยอาจกำหนดให้บุคคล
ดังกล่าว หรือบุคคลที่ร่วมกันจัดทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนกำหนดให้จัดทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง คำเสนอซื้อดังกล่าวต้องยื่นต่อ
สำนักงาน ก.ล.ต. และให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเวลา ตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด.

⁵⁵ดูรายละเอียดเพิ่มเติม: พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 258

การรับซื้อหุ้นและใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นจากผู้ถือหลักทรัพย์เป็นการทั่วไปตามข้อ 3 และข้อ 4 บริษัทและผู้รับซื้อต้องเปิดเผยวัตถุประสงค์ในการรับซื้อหลักทรัพย์และข้อความที่แสดงว่าภายหลังการรับซื้อหลักทรัพย์ บริษัทจะสิ้นสุดการทำหน้าที่จัดทำและจัดส่งรายงานที่แสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทต่อสำนักงาน ก.ล.ต.

3. หน้าที่ในการบริหารกิจการของบริษัท

เมื่อบริษัทมีสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนและมีหุ้นซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว บริษัทจะต้องบริหารกิจการตามที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 กำหนดไว้ในหมวด 3/1 ด้วย ซึ่งบริษัทจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้⁵⁶

3.1 บริษัทจะต้องไม่กลั่นแกล้งผู้ให้ข้อมูลหรือร่วมมือในการตรวจสอบเหตุสงสัยว่าบริษัทจะมีการฝ่าฝืนกฎหมาย

บริษัทจะต้องไม่ดำเนินการใดๆ ที่จะไม่เป็นธรรมต่อพนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลใดที่ทำงานให้กับบริษัท เช่น เปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน สักพนักงาน เลิกจ้าง เป็นต้น ในกรณีนี้บุคคลดังกล่าว

(1) ให้ข้อมูล ให้ความร่วมมือ หรือให้ความช่วยเหลือแก่คณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือสำนักงาน ก.ล.ต. (“หน่วยงานกำกับดูแล”) เนื่องจากเชื่อหรือมีเหตุอันควรเชื่อโดยสุจริตว่าบริษัทฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“พ.ร.บ. หลักทรัพย์”)

(2) ให้ถ้อยคำ ยื่นเอกสารหลักฐาน หรือให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานกำกับดูแล เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาหรือตรวจสอบกรณีที่มีเหตุสงสัยว่าบริษัทฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพ.ร.บ. หลักทรัพย์

3.2 บริษัทต้องจัดให้มีกรรมการและผู้บริหารที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด โดยกรรมการและผู้บริหารจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัท และมติคณะกรรมการ ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และกรรมการและผู้บริหารต้องรายงานให้บริษัททราบถึงการมีส่วนได้เสียของตน (ส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย) หรือของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง

⁵⁶ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 หมวด 3/1

3.3 บริษัทต้องดำเนินการให้ กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ไม่มีการกระทำที่ขัดหรือแย้งกับประโยชน์ของบริษัท

บริษัทจะต้องไม่ให้มีการกระทำดังต่อไปนี้ซึ่งเป็นผลให้กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ทางการเงินอื่น นอกเหนือจากที่ควรได้ตามปกติ หรือเป็นเหตุให้บริษัทได้รับความเสียหาย โดยหากมีการกระทำดังกล่าวจะสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งกับประโยชน์ของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

- (1) การทำธุรกรรมระหว่างบริษัท หรือบริษัทย่อยกับกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง เว้นแต่เป็นกรณีตามข้อ 3.4
- (2) การใช้ข้อมูลของบริษัทที่ล่วงรู้มา เว้นแต่เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณชนแล้ว
- (3) การใช้ทรัพย์สินหรือโอกาสทางธุรกิจของบริษัทในลักษณะที่เป็น การฝ่าฝืนหลักเกณฑ์หรือหลักปฏิบัติทั่วไป

3.4 บริษัทจะต้องดำเนินการขออนุมัติจากผู้ถือหุ้นก่อนการทำธุรกรรมระหว่าง กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง กับบริษัทหรือบริษัทย่อย เว้นแต่เป็นธุรกรรม ดังต่อไปนี้

- (1) ธุรกรรมที่เป็นข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง และเป็นข้อตกลงทางการค้าที่ได้รับ อนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท หรือเป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการบริษัทอนุมัติไว้แล้ว
- (2) การให้กู้ยืมเงินตามระเบียบสงเคราะห์พนักงานและลูกจ้าง
- (3) ธุรกรรมที่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งของบริษัท หรือคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย มีสถานะเป็น (ก) บริษัทย่อยที่บริษัทเป็นผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้ว ทั้งหมดของบริษัทย่อย หรือ (ข) บริษัทย่อยที่กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องถือหุ้น หรือมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ทั้งนี้ ไม่เกินจำนวน อัตรา หรือมีลักษณะตามที่ คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด
- (4) ธุรกรรมในประเภทหรือที่มีมูลค่าไม่เกินจำนวนหรืออัตราที่ คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด

3.5 บริษัทต้องจัดให้มีเลขานุการบริษัทเพื่อรับผิดชอบดำเนินการในนามของ บริษัท หรือคณะกรรมการ เช่น จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนกรรมการ หนังสือนัดประชุม รายงาน การประชุม รายงานประจำปี หรือรายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร เป็นต้น

3.6 บริษัทต้องจัดให้มีระบบการเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการแสดงข้อมูล รวมทั้งดูแลให้มีการเก็บรักษาเอกสารหรือหลักฐานต่างๆ ให้ถูกต้องครบถ้วนและสามารถตรวจสอบได้ ภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่มีการจัดทำเอกสารหรือข้อมูล

3.7 บริษัทจะต้องดำเนินการประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3.1.2 หลักเกณฑ์การยื่นขอจดทะเบียนหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3.1.2.1 คุณสมบัติของบริษัทที่ยื่นคำขอ

บริษัทที่ยื่นคำขอจดทะเบียนหุ้นสามัญ (“หุ้น”) ต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะพิจารณาจากคุณสมบัติของหุ้นที่จะขอจดทะเบียนและคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ โดยหุ้นที่จะยื่นขอจดทะเบียนต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จะต้องเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือ ซึ่งชำระเต็มมูลค่าหุ้นแล้ว และจะต้องไม่มีข้อจำกัดในการโอนหุ้น ยกเว้นที่เป็นไปตามกฎหมาย⁵⁷ และต้องระบุไว้ในข้อบังคับของบริษัท และบริษัทที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้⁵⁸

1. สถานะของบริษัท

สถานะเป็นบริษัทมหาชนจำกัดหรือนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะ และมีทุนชำระแล้ว เฉพาะหุ้นสามัญไม่น้อยกว่า 300 ล้านบาท มีฐานะการเงินมั่นคงและมีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอตามสภาพธุรกิจที่เป็นอยู่ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และมีส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่น้อยกว่า 300 ล้านบาท

2. การกระจายการถือหุ้นรายย่อย

เพื่อให้มีหุ้นของบริษัทจำนวนที่สูงระดับหนึ่งที่สามารถหมุนเวียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ เนื่องจากสภาพคล่องของหุ้นเป็นปัจจัยสำคัญที่เพิ่มความน่าสนใจในการลงทุนให้แก่บริษัท ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดให้บริษัทต้องมีการกระจายการถือหุ้นให้ผู้ถือหุ้นสามัญรายย่อย (ผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร⁵⁹) ไม่น้อยกว่า 1,000 ราย

⁵⁷ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 57 บริษัทจะกำหนดข้อจำกัดใดๆ ในการโอนหุ้นมิได้ เว้นแต่ข้อจำกัดนั้นๆ จะเป็นไปเพื่อรักษาสิทธิและผลประโยชน์ที่บริษัทจะพึงได้รับตามกฎหมายหรือเพื่อเป็นการรักษาอัตราส่วนการถือหุ้นของคนไทยกับคนต่างด้าว.

⁵⁸ ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน พ.ศ. 2544 ข้อ 4-5.

⁵⁹ ผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร หมายความว่า ผู้มีอำนาจควบคุม และให้หมายความรวมถึงผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลดังต่อไปนี้

และต้องถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของทุนชำระแล้ว หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของทุนชำระแล้วในกรณีที่บริษัทมีทุนชำระแล้วเฉพาะหุ้นสามัญไม่น้อยกว่า 3,000 ล้านบาท โดยผู้ถือหุ้นดังกล่าวแต่ละรายต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่า 1 หน่วยการซื้อขายที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กำหนดให้ใช้ในการซื้อขายหุ้น ทั้งนี้ การเสนอขายหุ้นจะต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. และต้องดำเนินการขายหุ้นผ่านผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ ตามเงื่อนไขดังนี้

(1) กรณีบริษัทมีทุนชำระแล้ว น้อยกว่า 500 ล้านบาท จำนวนหุ้นที่เสนอขายสะสมแล้ว ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของทุนชำระแล้ว

(2) กรณีบริษัทมีทุนชำระแล้ว ไม่น้อยกว่า 500 ล้านบาท จำนวนหุ้นที่เสนอขายสะสมแล้ว ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนชำระแล้ว หรือต้องมีมูลค่าหุ้นสามัญที่คำนวณตามมูลค่าที่ตราไว้รวมแล้วไม่น้อยกว่า 75 ล้านบาท แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

3. ผลการดำเนินงาน

บริษัทต้องมีการดำเนินงานภายใต้การจัดการของกรรมการและผู้บริหารส่วนใหญ่ กลุ่มเดียวกันมาอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนยื่นคำขอ และมีผลการดำเนินงานไม่น้อยกว่า 3 ปี ก่อนยื่นคำขอ โดยต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) มีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานปกติหลังภาษีตามงบการเงินที่ผ่านการตรวจสอบหรือสอบทานจากผู้สอบบัญชี ในระยะเวลา 2 ปี หรือ 3 ปีล่าสุดก่อนยื่นคำขอรวมกันไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท โดยในปีล่าสุดก่อนยื่นคำขอมีกำไรสุทธิไม่น้อยกว่า 30 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิในงวดสะสมก่อนยื่นคำขอ

(2) มีมูลค่าหุ้นสามัญตามราคาตลาด (Market Capitalization) ทั้งสิ้น ไม่น้อยกว่า 5,000 ล้านบาท

4. การบริหารงาน

กรรมการของบริษัทต้องเป็นบุคคลธรรมดา มีจำนวนอย่างน้อย 5 คน ซึ่งต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้กระทำโดยทุจริต ไม่เคยถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ หรือองค์การหน่วยงานของรัฐฐานทุจริตต่อหน้าที่ และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจะต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย⁶⁰

(1) กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหาร 4 รายแรกนับต่อจากผู้จัดการลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารรายที่ 4 ทุกรายชื่อของผู้ยื่นคำขอ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องและบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต ทางความสัมพันธ์ หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมายกับบุคคลดังกล่าวข้างต้น ซึ่งได้แก่ บิดา มารดา คู่สมรส บุตร หรือญาติสนิทอื่น

(2) ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 5 ของทุนชำระแล้ว โดยให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ยกเว้นผู้ถือหุ้นนั้นเป็นบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทประกันชีวิต บริษัทประกันภัย กองทุนรวม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนประกันสังคม กองทุนบำเหน็จบำนาญ หรือโครงการลงทุนที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

⁶⁰ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 67-68.

นอกจากนี้ บริษัทต้องมีกรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม หรือลักษณะที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารกิจการที่มีมหาชนเป็นผู้ถือหุ้น ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (คณะกรรมการ ก.ล.ต.) กำหนด และไม่เป็นบุคคลที่ฝ่าฝืนข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง มติคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ หรือข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนหนังสือเวียนที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดให้ถือปฏิบัติ ที่อาจมีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสิทธิประโยชน์หรือการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนหรือการเปลี่ยนแปลงในราคาของหลักทรัพย์ และบริษัทต้องมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทอย่างชัดเจน

5. การกำกับดูแลกิจการและการควบคุมภายใน

บริษัทต้องจัดให้มีระบบกำกับดูแลกิจการที่ดี และไม่มี ความขัดแย้งทางประโยชน์ เพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้ได้มาตรฐานและเป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้อง โดยต้องจัดให้มีกรรมการอิสระและคณะกรรมการตรวจสอบ และต้องจัดส่งรายชื่อของกรรมการอิสระและคณะกรรมการตรวจสอบ และขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการดังกล่าวให้แก่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และให้บริษัทจัดทำงบการเงินโดยผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต.

6. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทต้องมีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

3.1.2.2 หลักเกณฑ์การอนุญาต

บริษัทที่ยื่นคำขอให้รับหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต้องมีที่ปรึกษาทางการเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. เป็นผู้ร่วมจัดทำคำขอให้รับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยที่ปรึกษาทางการเงินจะทำหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษา เพื่อให้การยื่นคำขอสามารถดำเนินไปด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว⁶¹ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะพิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จ ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่

⁶¹ที่ปรึกษาทางการเงินมีหน้าที่ ดังนี้

- ให้คำปรึกษาและแนะนำในการปรับโครงสร้างของผู้ยื่นคำขอ
- เตรียมเอกสารและติดต่อประสานงานกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ยื่นคำขอถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในการเป็นบริษัทจดทะเบียน
- ศึกษาข้อมูลของผู้ยื่นคำขอ และรับรองว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติครบถ้วน และได้เปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน
- ติดตามผลการดำเนินงานและร่วมชี้แจงกับผู้ยื่นคำขอต่อไปอีก 1 ปี

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รับเอกสารที่ถูกต้องครบถ้วนแล้ว และหากตลาดหลักทรัพย์เห็นว่าบริษัทและหุ้นที่ยื่นขอจดทะเบียนมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ตามที่กำหนด ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะดำเนินการให้บริษัทมาลงนามในข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Listing Agreement) ซึ่งเป็นการตกลงยอมรับในการปฏิบัติตามข้อกำหนดในรูปแบบใดที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกาศใช้กับบริษัทจดทะเบียน เมื่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่งรับหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนแล้ว บริษัทจึงสามารถเริ่มทำการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ ภายใน 2 วันทำการ นับจากวันดังกล่าว⁶²

3.1.2.3 หลักเกณฑ์การกำกับบริษัทจดทะเบียน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีหน้าที่หลักในการรับหลักทรัพย์จดทะเบียนและดูแลการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน การซื้อขายหลักทรัพย์และการกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ การกำกับดูแลบริษัทสมาชิกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ตลอดจนถึงการเผยแพร่ข้อมูลและการส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ลงทุน⁶³ โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีแนวทางกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน ดังนี้⁶⁴

1. การรับหลักทรัพย์จดทะเบียน: การกำหนดคุณสมบัติของบริษัทที่จะยื่นคำขอเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยพิจารณาคณะคุณสมบัติทั้งในเชิงตัวเลขและคุณภาพ
2. การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ: การกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลสำคัญ ซึ่งมีผลกระทบต่อการตัดสินใจลงทุนของผู้ถือหุ้นหรือผู้ลงทุน โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลที่เกิดขึ้นตามรอบระยะเวลาบัญชี (งบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2)⁶⁵) และข้อมูลที่เกิดตามเหตุการณ์ เช่น การประกาศจ่ายเงินปันผล เพิ่มทุน การลงทุน การซื้อขายทรัพย์สินที่สำคัญ การทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน การควบรวมกิจการ เป็นต้น โดยเปิดเผยผ่านระบบเผยแพร่ข้อมูลที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งต้องจัดทำข้อมูลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

สำหรับการเปิดเผยข้อมูลที่เกิดขึ้นตามรอบระยะเวลาบัญชี คือ แบบ 56-1 และแบบ 56-2 นั้นมีข้อมูลบางส่วนที่เหมือนกัน ซึ่งหากมีรายการตรงกัน การจัดทำแบบ 56-2 ให้ใช้ตามแบบ 56-1 มาทำเป็น 56-2 โดยทั้ง 2 แบบ มีข้อมูลที่เหมือนและต่างกัน ดังนี้

⁶² ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน พ.ศ. 2544 ข้อ 23, 28 และ 31-32.

⁶³ ลักษณะการดำเนินงาน [ออนไลน์], แหล่งที่มา http://www.set.or.th/th/about/overview/history_p1.html#role.

⁶⁴ แนวทางการกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน [ออนไลน์], แหล่งที่มา http://www.set.or.th/th/regulations/supervision/listed_p2.html.

⁶⁵ แบบ 56-1 ใช้สื่อสารกับผู้ลงทุน ส่วนแบบ 56-2 ใช้สื่อสารกับผู้ถือหุ้น.

แบบ 56-1 แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี	แบบ 56-2 รายงานประจำปี
หัวข้อที่เหมือนกัน <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ - ลักษณะการประกอบธุรกิจ - ปัจจัยความเสี่ยง - ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น - ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น - โครงสร้างการจัดการ - การกำกับดูแลกิจการ - ความรับผิดชอบต่อสังคม - การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง - รายการระหว่างกัน - ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ - การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ 	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ - ลักษณะการประกอบธุรกิจ - ปัจจัยความเสี่ยง - ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น - ผู้ถือหุ้น นโยบายการจ่ายเงินปันผล - โครงสร้างการจัดการ - การกำกับดูแลกิจการ - ความรับผิดชอบต่อสังคม - การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง - รายการระหว่างกัน - ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ - การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ
หัวข้อที่ต่างกัน <ul style="list-style-type: none"> - ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ - ข้อพิพาททางกฎหมาย 	

สำหรับการเปิดเผยข้อมูลตามเหตุการณ์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้กำหนดให้บริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการใดๆ ของบริษัท ตามที่กำหนดในข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศและการปฏิบัติการใดๆ ของบริษัทจดทะเบียน โดยกำหนดให้บริษัทต้องจัดส่งหรือเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ในระยะเวลาแตกต่างกันไป ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปไว้เป็นตารางการเปิดเผยข้อมูลดังนี้⁶⁶

เหตุการณ์ที่ต้องเปิดเผยข้อมูล	ระยะเวลาการจัดส่ง/เปิดเผย
1. คณะกรรมการบริษัทมีมติกำหนดวันประชุมผู้ถือหุ้น พร้อมแจ้งวาระการประชุม 2. คณะกรรมการบริษัทมีมติกำหนดวันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นหรือวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นเพื่อการประชุมผู้ถือหุ้นหรือวันให้	รายงานต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยไม่ชักช้าในวันที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น โดยรายงานก่อนเวลาการซื้อหรือขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในแต่ละรอบอย่างน้อย 1 ชั่วโมงหรือหลังเวลาการซื้อหรือขายหุ้นในตลาด

⁶⁶ ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศและการปฏิบัติการใดๆ ของบริษัทจดทะเบียน ลงวันที่ 15 กันยายน 2538 ข้อ 3-8.

เหตุการณ์ที่ต้องเปิดเผยข้อมูล	ระยะเวลาการจัดส่ง/เปิดเผย
<p>สิทธิใดๆ แก่ผู้ถือหุ้น</p> <p>3. คณะกรรมการบริษัทหรือบริษัทมีมติให้เพิ่มทุน หรือจัดสรรหุ้นเพิ่มทุน</p> <p>4. บริษัทออกหลักทรัพย์ใหม่หรือกระทำการใดๆ อันมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ถือหลักทรัพย์แปลงสภาพหรือกระทบต่อการใช้สิทธิจองซื้อหุ้นของบริษัทของผู้ถือหลักทรัพย์</p> <p>5. บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในสิทธิของผู้ถือหลักทรัพย์ประเภทหนึ่งซึ่งอาจแปลงสภาพเป็นหุ้นหรือแลกเปลี่ยนเป็นหุ้นได้ ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญหรือการยกเลิกหลักประกันหรือมีการผิมนัดชำระเงินตามระยะเวลาการชำระคืนในหลักทรัพย์ประเภทหนึ่ง หรือหุ้นกู้ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย</p> <p>6. บริษัท หรือ บริษัทใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทหรือบริษัทใหญ่ และเป็นผลให้มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจการควบคุมบริษัท</p> <p>7. บริษัทได้มาหรือเสียไปซึ่งสัญญาทางการค้าที่สำคัญ</p> <p>8. บริษัทหรือบริษัทย่อยมีการทำรายการที่มีนัยสำคัญที่เข้าข่ายเป็นการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินของบริษัทหรือบริษัทย่อยตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนกำหนด</p> <p>9. บริษัทหรือบริษัทย่อยมีการทำรายการระหว่างบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน⁶⁷ ของบริษัท หรือรายการระหว่างบริษัท</p>	<p>หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีที่บริษัทมีเหตุสุดวิสัยไม่อาจรายงานตามเวลาข้างต้นได้ทัน ให้บริษัทรายงานก่อนเวลาการซื้อหรือขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในรอบแรกอย่างน้อย 1 ชั่วโมงของวันทำการถัดไป</p>

⁶⁷บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน หมายความว่า

(1) ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องและญาติสนิท (บุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ดังนี้ บิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร) ของบุคคลดังกล่าว

(2) นิติบุคคลใดๆ ที่มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมเป็นบุคคลดังต่อไปนี้ ของบริษัทหรือบริษัทย่อย

(ก) ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม บุคคลที่จะได้รับการเสนอเป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุม

(ข) ผู้ที่เกี่ยวข้องและญาติสนิทของบุคคลตาม (ก)

เหตุการณ์ที่ต้องเปิดเผยข้อมูล	ระยะเวลาการจัดส่ง/เปิดเผย
<p>ย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทย่อย (รายการที่เกี่ยวข้องกัน) ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนกำหนด</p> <p>10.บริษัทหรือบริษัทย่อยมีการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งเงินลงทุนในบริษัทอื่น ซึ่งเป็นผลให้บริษัทอื่นนั้นมีสภาพหรือสิ้นสภาพในการเป็นบริษัทย่อยของบริษัทหรือบริษัทย่อย</p> <p>11.บริษัทหรือบริษัทย่อยมีการเข้าร่วมทุนหรือยกเลิกการเข้าร่วมทุนกับบริษัทอื่น โดยสัดส่วนของการเข้าร่วมทุนตั้งแต่ร้อยละ 10 ของทุนชำระแล้วของบริษัทที่เข้าร่วมทุน</p> <p>12.บริษัทหรือบริษัทย่อยมีการกู้ยืมเงินหรือมีการออกตราสารหนี้เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน</p> <p>13.บริษัทหรือบริษัทย่อยมีการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สำคัญ การพัฒนาที่สำคัญเกี่ยวกับทรัพยากร เทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ และตลาด หรือการค้นพบที่สำคัญเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>14.บริษัทหรือบริษัทย่อยมีข้อพิพาทที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของ</p>	

(3) บุคคลใดๆ ที่โดยพฤติการณ์บ่งชี้ได้ว่าเป็นผู้ทำการแทนหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลตาม (1) ถึง (2) ต่อการตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย การจัดการ หรือการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญ หรือบุคคลอื่นที่ตลาดหลักทรัพย์เห็นว่ามีความสัมพันธ์กัน

ผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายความว่า

- (1) คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลตามมาตรา 246 และมาตรา 247
- (2) บุคคลธรรมดาซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นในบุคคลตามมาตรา 246 และมาตรา 247 เกินร้อยละ 30 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบุคคลดังกล่าว โดยให้นับรวมสิทธิออกเสียงของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้ถือหุ้นนั้นด้วย
- (3) นิติบุคคลที่เป็นผู้ถือหุ้นในบุคคลตามมาตรา 246 และมาตรา 247 เกินร้อยละ 30 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบุคคลดังกล่าว
- (4) ผู้ถือหุ้นในบุคคลตาม (3) ต่อไปเป็นทอดๆ เริ่มจากการถือหุ้นในนิติบุคคลตาม (3) โดยการถือหุ้นในแต่ละทอดเกินร้อยละ 30 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลที่ถูกถือหุ้น ทั้งนี้ หากการถือหุ้นในทอดใดมีผู้ถือหุ้นเป็นบุคคลธรรมดาให้นับรวมจำนวนสิทธิออกเสียงของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าวในนิติบุคคลที่ถูกถือหุ้นนั้นด้วย
- (5) นิติบุคคลที่มีบุคคลตามมาตรา 246 และมาตรา 247 หรือบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) เป็นผู้ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละ 30 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบุคคลดังกล่าว
- (6) นิติบุคคลที่มีบุคคลตาม (5) เป็นผู้ถือหุ้นต่อไปเป็นทอดๆ เริ่มจากผู้ถือหุ้นในนิติบุคคล (5) โดยการถือหุ้นในแต่ละทอดเกินร้อยละ 30 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลที่ถูกถือหุ้นดังกล่าว
- (7) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลตามมาตรา 246 หรือมาตรา 247 หรือบุคคลตาม (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) เป็นหุ้นส่วน

เหตุการณ์ที่ต้องเปิดเผยข้อมูล	ระยะเวลาการจัดส่ง/เปิดเผย
<p>บริษัท เช่น ข้อพิพาทเกี่ยวกับแรงงาน ผู้รับเหมาช่วง หรือผู้ขายสินค้าให้บริษัท</p> <p>15.บริษัทหรือบริษัทย่อยมีข้อพิพาททางกฎหมายที่สำคัญ</p> <p>16.บริษัทหรือบริษัทย่อยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในโครงการจ่ายลงทุน</p> <p>17.บริษัทหรือบริษัทย่อยมีการจดทะเบียนหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์อื่นหรือมีการเปิดเผยสารสนเทศเกี่ยวกับหลักทรัพย์ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อื่น</p> <p>18.บริษัทหรือบริษัทย่อยมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่สำคัญ</p> <p>19.บริษัทหรือบริษัทย่อยเลิกกิจการและมีการชำระบัญชี</p> <p>20.บริษัทหรือบริษัทย่อยมีการประเมินราคาทรัพย์สินที่สำคัญของบริษัทหรือบริษัทย่อย โดยผู้ประเมินราคาอิสระเพื่อเปิดเผยต่อผู้ถือหุ้นหรือผู้ลงทุนทั่วไป พร้อมส่งรายงานการประเมินราคาให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วย</p> <p>21.คณะกรรมการของบริษัทหรือบริษัทมีมติให้ซื้อหุ้นของบริษัทคืนหรือคณะกรรมการของบริษัทมีมติให้จำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืน ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด</p> <p>22.บริษัทหรือบริษัทย่อยให้ความช่วยเหลือทางการเงิน⁶⁸ แก่บุคคลอื่นเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ซึ่งไม่ใช่ธุรกิจปกติหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจตามปกติของบริษัทหรือบริษัทย่อย ยกเว้นเป็นการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม หรือตามระเบียบการสงเคราะห์พนักงาน</p>	

⁶⁸ ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน หมายความว่า การให้ความช่วยเหลือทางการเงินด้วยการให้กู้ยืมเงิน ค้ำประกัน การให้สินทรัพย์เป็นหลักประกันหนี้สิน รวมถึงพฤติกรรมอื่นทำนองเดียวกัน.

เหตุการณ์ที่ต้องเปิดเผยข้อมูล	ระยะเวลาการจัดส่ง/เปิดเผย
<p>23. บริษัทหรือบริษัทย่อยผิวนัดชำระหนี้หรือไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันตามนิติกรรมเกี่ยวกับการรับความช่วยเหลือทางการเงินหรือการออกตราสารหนี้ ซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่ร้อยละ 5 ของสินทรัพย์รวมของบริษัทที่ปรากฏในงบการเงินหรืองบการเงินรวมล่าสุด พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไขเหตุดังกล่าว</p> <p>24. กรณีใดๆ ที่มีหรือจะมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหลักทรัพย์หรือต่อการตัดสินใจลงทุน หรือต่อการเปลี่ยนแปลงในราคาของหลักทรัพย์จดทะเบียนของบริษัท</p> <p>25. บริษัทเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย</p>	
<p>ความคืบหน้าเกี่ยวกับการรับชำระหนี้จากการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บุคคลอื่นเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานซึ่งไม่ใช่ธุรกิจปกติหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจตามปกติของบริษัทหรือบริษัทย่อย ยกเว้นเป็นการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม หรือตามระเบียบการสงเคราะห์พนักงาน</p>	<p>วันเดียวกับวันที่ครบกำหนดส่งงบการเงินในแต่ละไตรมาส หรือเมื่อมีความคืบหน้าเกี่ยวกับการรับชำระหนี้ แล้วแต่เหตุการณ์ใดจะเกิดก่อน</p>
<p>ความคืบหน้าเกี่ยวกับการผิวนัดชำระหนี้หรือไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันตามนิติกรรมเกี่ยวกับการรับความช่วยเหลือทางการเงิน หรือการออกตราสารหนี้ ซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่ร้อยละ 5 ของสินทรัพย์รวมของบริษัทที่ปรากฏในงบการเงินหรืองบการเงินรวมล่าสุด</p>	<p>วันเดียวกับวันที่ครบกำหนดส่งงบการเงินในแต่ละไตรมาส หรือเมื่อมีความคืบหน้าเกี่ยวกับการผิวนัดชำระหนี้ แล้วแต่เหตุการณ์ใดจะเกิดก่อน</p>
<p>บริษัทกระทำการใดๆ ซึ่งมีผลต่อการไถ่ถอนยกเลิก หรือการครบกำหนดของหลักทรัพย์จดทะเบียนทั้งหมด</p>	<p>แจ้งต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน ก่อนการไถ่ถอน ยกเลิก หรือการครบกำหนดของหลักทรัพย์</p>
<p>บริษัทส่งหนังสือเรียกประชุมผู้ถือหุ้น</p>	<p>ส่งสำเนาหนังสือเรียกประชุมพร้อมเอกสารการประชุม พร้อมกับการส่งให้ผู้ถือหุ้น</p>
<p>บริษัทประชุมผู้ถือหุ้น</p>	<p>ส่งรายงานการประชุม บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นรายชื่อใหญ่หรือรายชื่อผู้ถือหุ้น 10 รายแรก ณ วันที่มีการประชุม ภายใน 14 วัน นับแต่วันประชุม</p>

เหตุการณ์ที่ต้องเปิดเผยข้อมูล	ระยะเวลาการจัดส่ง/เปิดเผย
<p>บริษัทปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นหรือวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นเพื่อให้สิทธิใดๆ</p>	<p>- แจ้งวันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นหรือวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นเพื่อให้สิทธิใดๆ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 14 วัน ก่อนวันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นหรือวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้น</p> <p>กรณีมีการเปลี่ยนแปลงวันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นหรือวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นที่แจ้งไว้ ให้แจ้งการเปลี่ยนแปลงล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนวันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นหรือวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นที่เคยแจ้งไว้</p> <p>- ส่งรายงานการกระจายการถือหุ้น⁶⁹ บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือรายชื่อผู้ถือหุ้น 10 รายแรก ณ วันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นหรือวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้น ภายใน 14 วัน นับแต่วันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นหรือวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้น</p>
<p>1. บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัท โดยจัดส่งประวัติกรรมการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่</p> <p>2. บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับของบริษัท ยกเว้นการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิในเรื่องที่บริษัทต้องรายงานโดยไม่ชักช้า</p> <p>3. บริษัทมีการย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่</p> <p>4. บริษัท หรือ บริษัทย่อย มีการเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชี ในกรณีเป็นการลาออก ให้จัดส่งสำเนาหนังสือที่ผู้สอบบัญชีแจ้งขอลาออกด้วย</p> <p>5. บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงนายทะเบียนหลักทรัพย์ หรือมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้งของนายทะเบียนหลักทรัพย์</p>	<p>ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันเกิดเหตุการณ์ และเมื่อได้จดทะเบียนการเปลี่ยนแปลงตามข้อ 1-3. ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทแล้ว ให้จัดส่งหลักฐานเอกสารแสดงการจดทะเบียน ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทรับจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงดังกล่าว</p>

⁶⁹รายงานการกระจายการถือหุ้น ต้องแสดงจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด จำนวนผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นไม่เกินกว่า 5 ใน 1,000 ของทุนจดทะเบียน และไม่ต่ำกว่า 1 หน่วยการซื้อขาย จำนวนหุ้นรวมที่ผู้ถือหุ้นดังกล่าวถืออยู่และคิดเป็นร้อยละของทุนจดทะเบียน และจำนวนหุ้นรวมที่ผู้ถือหุ้นสัญชาติไทยถืออยู่ และจำนวนหุ้นรวมที่ผู้ถือหุ้นสัญชาติต่างดาวถืออยู่และคิดเป็นร้อยละของทุนจดทะเบียน ณ วันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นหรือวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นเพื่อการประชุมผู้ถือหุ้นหรือให้สิทธิใดๆ.

นอกจากนี้ บริษัทมีหน้าที่ต้องจัดทำและส่งงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทให้แก่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเช่นเดียวกับที่ส่งแก่สำนักงาน ก.ล.ต. ด้วย

เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน จะเห็นได้ว่า ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจลงทุน เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เพียงพอ และทันเวลา เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน

3. การดำรงสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียน: การกำหนดให้บริษัทดำรงคุณสมบัติสำคัญไว้ตลอดเวลาเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่น คุณสมบัติด้านสภาพคล่องการซื้อขายหลักทรัพย์ การไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คุณสมบัติของบุคคลต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการตรวจสอบ ผู้บริหาร และผู้สอบบัญชี โดยกำหนดให้บริษัทต้องดำเนินการดังนี้

(1) มีกรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม หรือลักษณะที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารกิจการที่มีมหาชนเป็นผู้ถือหุ้น ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งต้องไม่เป็นบุคคลที่ฝ่าฝืนข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง มติคณะกรรมการ หรือข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนหนังสือเวียนที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดให้ถือปฏิบัติ ที่อาจมีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสิทธิประโยชน์หรือการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนหรือการเปลี่ยนแปลงในราคาหลักทรัพย์ โดยในการกำหนดระยะเวลาในการห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมที่ขาดคุณสมบัติเป็นกรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุม ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะพิจารณาพฤติกรรม สภาพความผิด และเจตนาในการกระทำ ตลอดจนผลกระทบในการประกอบกิจการหรือการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน และการคุ้มครองประโยชน์ของผู้ลงทุนประกอบการพิจารณา

(2) มีระบบกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้ได้มาตรฐานและเป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้อง โดยต้องมีกรรมการอิสระและคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งมีองค์ประกอบ คุณสมบัติ และขอบเขตการดำเนินงาน ตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

(3) มีผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต.

(4) มีระบบการควบคุมภายใน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนกำหนด

(5) ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมทั้งดำเนินการให้บริษัทย่อยของตนไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

(6) มีการกระจายการถือหุ้น โดยมีผู้ถือหุ้นสามัญรายย่อยไม่น้อยกว่า 150 ราย และผู้ถือหุ้นดังกล่าวต้องถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของทุนชำระแล้วของบริษัท เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

(7) มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

4. การเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียน⁷⁰: การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเพิกถอนหลักทรัพย์เพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น เนื่องจากการเพิกถอนหลักทรัพย์ ส่งผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและสภาพคล่องของหลักทรัพย์ของผู้ถือหุ้น

3.2 การเสนอขายและการซื้อขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในต่างประเทศ

การอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาระดมทุนในประเทศไทยมีแนวคิดจากความต้องการที่จะเพิ่มความหลากหลายของสินค้าในตลาดทุน จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้นต่อประชาชนในประเทศไทยของบริษัทที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศ (“บริษัทต่างประเทศ”) โดยมีหลักการหรือแนวความคิดจากวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุนไทยที่ประสงค์จะลงทุนในต่างประเทศ⁷¹ ปัจจุบันสำนักงาน ก.ล.ต. อนุญาตให้เฉพาะเพียงบริษัทต่างประเทศที่มีหุ้นซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศอยู่แล้วเท่านั้นที่สามารถขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชนในประเทศไทยได้ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ของประเทศที่บริษัทต่างประเทศดังกล่าวได้เสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นแห่งแรก โดยทั่วไปมักจะเป็นประเทศที่บริษัทต่างประเทศจัดตั้งบริษัทจะเรียกว่า ตลาดหลักทรัพย์หลัก (Home Exchange) แต่กรณีที่บริษัทต่างประเทศมีการจดทะเบียนซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศมากกว่า 1 แห่ง ตลาดหลักทรัพย์หลัก จะหมายถึงตลาดหลักทรัพย์ที่บริษัทต่างประเทศระบุว่าเป็นตลาดหลักทรัพย์หลัก ทั้งนี้ เพื่อให้บริษัทต่างประเทศสามารถทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ ทำให้บริษัทดังกล่าวมีสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนใน 2 ตลาดหลักทรัพย์พร้อมกัน (Dual Listing) ซึ่งผู้ลงทุนสามารถซื้อหุ้นได้ใน 2 ตลาดหลักทรัพย์ในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้เป็นประโยชน์ของผู้ลงทุนที่สามารถซื้อหุ้นได้ใน 2 ตลาดแล้ว ในแง่ของบริษัทเองก็จะทำให้มีความสามารถในการระดมทุนมากขึ้น เป็นการเพิ่มฐานนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ จากวัตถุประสงค์ในการเพิ่มสินค้าในตลาดทุนไทย และต้องการอำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุนไทยดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตามกฎระเบียบส่วนใหญ่ของบริษัทต่างประเทศที่ยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชนเพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนซื้อขายใน

⁷⁰การเพิกถอนหลักทรัพย์มี 2 ลักษณะ คือ (1) บริษัทประสงค์จะขอเพิกถอนจากตลาดหลักทรัพย์โดยสมัครใจ หากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมีมติให้เพิกถอน ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของทุนชำระแล้ว และไม่มีผู้คัดค้านเกินกว่าร้อยละ 10 และ (2) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพิจารณาสั่งเพิกถอน เมื่อบริษัทมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมเป็นบริษัทจดทะเบียน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด ตลาดหลักทรัพย์จะให้เวลาบริษัทในการปรับปรุงฐานะการเงินและการดำเนินงานเป็นเวลา 3 ปี โดยบริษัทอาจขอยายระยะเวลาได้ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี (รวมระยะเวลาทั้งหมดไม่เกิน 4 ปี)

- บริษัทขาดคุณสมบัติ หรือฝ่าฝืน/ละเลยการปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างร้ายแรง เช่น เปิดเผยข้อมูลเท็จ นำส่งงบการเงินล่าช้า หรือไม่สามารถแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบได้ตามกำหนดเวลา

- บริษัทชำระบัญชีเพื่อเลิกกิจการ/ศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ซึ่งเป็นกรณีที่หน่วยงานทางการสั่งให้ปิดกิจการ หรือ การดำเนินการฟื้นฟูกิจการไม่สำเร็จ เป็นผลให้ศาลพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

⁷¹ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.ล.ต.

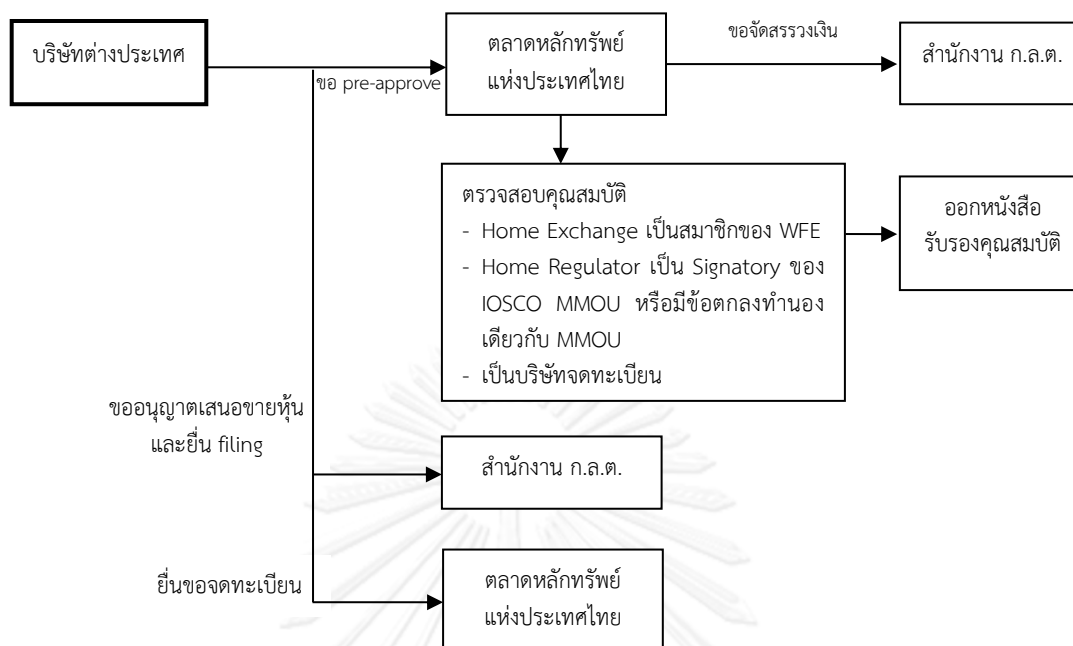
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงกำหนดให้บริษัทต่างประเทศปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดของตลาดหลักทรัพย์หลัก (Home Exchange) หรือหน่วยงานกำกับดูแลหลัก (Home Regulator) เป็นหลัก

การจดทะเบียนซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะซื้อขายอยู่บนกระดานหลักทรัพย์หลัก (Main Board) เช่นเดียวกับหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย ดังนั้น เพื่อให้ทราบได้ว่าหุ้นตัวใดเป็นหุ้นของบริษัทต่างประเทศ ผู้ลงทุนสามารถสังเกตได้จากชื่อของบริษัทที่มีสัญลักษณ์ (I) ต่อท้าย เช่น “บริษัท แอปป์ จำกัด (I)” หรือ “Happy Company Limited (I)”⁷²

บริษัทต่างประเทศที่ต้องการจะยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศไทย จะต้องยื่นขออนุมัติเบื้องต้นจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติในเบื้องต้นว่าบริษัทมีคุณสมบัติตามที่กำหนดที่จะสามารถยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศไทยได้ โดยบริษัทต่างประเทศต้องเป็บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ ตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศที่บริษัทนั้นมีหุ้นซื้อขายอยู่ต้องเป็นสมาชิกของ World Federation of Exchanges (WFE) และหน่วยงานซึ่งกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศจะต้องเป็นสมาชิกของ International Organization of Securities Commissions (IOSCO) ซึ่งมีการทำ Multilateral Memorandum of Understanding Concerning Consultation and Cooperation and the Exchange of Information (MMOU) หรือ Bilateral Agreement ในระดับที่ไม่น้อยกว่า MMOU เมื่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตรวจสอบว่ามีคุณสมบัติข้างต้นแล้วก็จะอนุมัติในเบื้องต้น และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็จะขอจัดสรรวงเงินสำหรับธุรกรรมต่างประเทศกับสำนักงาน ก.ล.ต. และออกหนังสือรับรองคุณสมบัติให้แก่บริษัทต่างประเทศเพื่อให้บริษัทต่างประเทศใช้เป็นเอกสารประกอบการยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชนกับสำนักงาน ก.ล.ต. ต่อไป และเมื่อได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นต่อประชาชนจากสำนักงาน ก.ล.ต. แล้ว บริษัทต่างประเทศก็จะดำเนินการยื่นคำขอให้รับหุ้นของบริษัทต่างประเทศเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อไป โดยมีขั้นตอนการยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศไทยของบริษัทต่างประเทศตามแผนภาพดังนี้

CHULALONGKORN UNIVERSITY

⁷²การลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Foreign Listed Company). แผนพับ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

แผนภาพที่ 4: ขั้นตอนการยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในต่างประเทศ⁷³

3.2.1 หลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้น

การยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ของบริษัทต่างประเทศเพื่อนำหุ้นเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทต่างประเทศต้องยื่นคำขอพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบ ซึ่งสำนักงาน ก.ล.ต. จะตรวจสอบคุณสมบัติของบริษัทต่างประเทศ และตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทต่างประเทศว่ามีการเปิดเผยข้อมูลตามรายการที่กำหนดครบถ้วนแล้วหรือไม่ โดยสำนักงาน ก.ล.ต. จะพิจารณาคำขอของบริษัทต่างประเทศให้แล้วเสร็จ ภายใน 10 วันทำการ นับแต่วันที่สำนักงาน ก.ล.ต. ได้รับคำขอและเอกสารครบถ้วน⁷⁴ และเมื่อบริษัทต่างประเทศได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นต่อประชาชนเพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว ก็จะต้องดำเนินการให้มีการเสนอขายหุ้นในระยะเวลาที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดด้วย โดยมีรายละเอียดการพิจารณาคุณสมบัติของบริษัทต่างประเทศ และรายละเอียดของข้อมูลที่บริษัทต่างประเทศต้องเปิดเผยให้ผู้ลงทุนทราบ ตลอดจนหน้าที่ภายหลังการขายหุ้นดังกล่าวจะกล่าวต่อไป

⁷³ เอกสารรับฟังความคิดเห็น เรื่อง การปรับปรุงเกณฑ์การอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาระดมทุนและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2552, หน้า 6.

⁷⁴ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ สจ.57/252 เรื่อง ข้อกำหนดเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับบริษัทต่างประเทศที่เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ในประเทศไทย ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 5 (3).

3.2.1.1 คุณสมบัติของบริษัทที่ยื่นขอ

สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดคุณสมบัติของบริษัทต่างประเทศที่จะยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศไทย โดยต้องมีลักษณะดังนี้⁷⁵

1. บริษัทต่างประเทศที่จะขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชนในประเทศไทยจะต้องมีหุ้นจดทะเบียนอยู่แล้วในตลาดหลักทรัพย์หลักในส่วนที่เป็นกระดานหลัก (Main Board) และตลาดหลักทรัพย์หลักของบริษัทต่างประเทศจะต้องเป็นสมาชิกของ World Federation of Exchanges (WFE) หรือสหพันธ์ตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ

2. มีหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนของประเทศที่ตลาดหลักทรัพย์หลักตั้งอยู่ (หน่วยงานกำกับดูแลหลัก หรือ Home Regulator) เป็นสมาชิกของ International Organization of Securities Commissions (IOSCO) หรือองค์กรคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ โดยเป็นสมาชิกพหุภาคีประเภท Signatory A ใน Multilateral Memorandum of Understanding Concerning Consultation and Cooperation and the Exchange of Information (MMOU) ซึ่งเป็นสัญญาแลกเปลี่ยนข้อมูลและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิก หรือมีบันทึกความเข้าใจในการให้ความช่วยเหลือกับสำนักงาน ก.ล.ต. ในระดับที่ไม่น้อยกว่าที่กำหนดใน MMOU และหน่วยงานกำกับดูแลหลักมีอำนาจตามกฎหมายที่จะสามารถให้ความช่วยเหลือแก่สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ตามบันทึกความเข้าใจดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานกำกับดูแลหลักสามารถให้ความร่วมมือหรือช่วยเหลือแก่สำนักงาน ก.ล.ต. ในการตรวจสอบการกระทำฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของไทยได้

3. มีบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนในประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและติดต่อกับบุคคลต่างๆ รวมทั้งรับหนังสือ คำสั่ง หมายเรียก หรือเอกสารใดๆ ที่เกี่ยวข้อง และแสดงได้ว่าบุคคลดังกล่าวจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้

4. มูลค่าหุ้นที่ขออนุญาตเสนอขาย อยู่ในวงเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดสำหรับการควบคุมการทำธุรกรรมในตลาดทุนที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศที่สำนักงาน ก.ล.ต. จะจัดสรรให้

5. ปรากฏข้อเท็จจริงว่าหน่วยงานกำกับดูแลหลักหรือตลาดหลักทรัพย์หลักให้ความเห็นชอบในการขายหุ้นที่ออกใหม่ของบริษัทต่างประเทศได้ ในกรณีที่บริษัทต่างประเทศไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานกำกับดูแลหลักหรือตลาดหลักทรัพย์หลักในการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่

⁷⁵ ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.99/2552 เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 10.

ในประเทศไทย บริษัทต้องแสดงได้ว่าการเสนอขายหุ้นนั้นกระทำได้โดยชอบตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับบริษัทต่างประเทศ

3.2.1.2 หลักเกณฑ์การอนุญาต

บริษัทต่างประเทศที่มีคุณสมบัติครบถ้วนที่สามารถยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชนตามข้อ 3.2.1.1 จะต้องยื่นแบบคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ของบริษัทต่างประเทศเพื่อจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นครั้งแรก (แบบ 35-FE-1) และเอกสารประกอบคำขออนุญาต ได้แก่⁷⁶

- หนังสือรับรองจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่รับรองว่าบริษัทต่างประเทศได้ผ่านการพิจารณาเบื้องต้นในการรับหลักทรัพย์ของบริษัทต่างประเทศเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนแล้ว

- เอกสารซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทต่างประเทศที่จะเสนอขายหุ้นในลักษณะเดียวกับแบบและรายการที่กำหนดไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีบริษัทต่างประเทศยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหุ้นและร่างหนังสือชี้ชวนมาพร้อมกับการยื่นคำขออนุญาต ให้ถือว่าแบบแสดงรายการข้อมูลเป็นเอกสารประกอบคำขออนุญาตตามข้อนี้

- สำเนามติที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้ออกหลักทรัพย์ (ถ้ามี)
- สำเนามติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทต่างประเทศที่ให้ออกหุ้น (ถ้ามี)
- หนังสือรับรองการปฏิบัติหน้าที่ของที่ปรึกษาทางการเงิน (ถ้ามี)
- สำเนาสัญญาแต่งตั้งให้บุคคลอื่นมีอำนาจเด็ดขาดในการบริหารงาน (ถ้ามี)
- หนังสือแต่งตั้งตัวแทนในประเทศไทยของบริษัทต่างประเทศ
- สำเนาหนังสือรับรองการรับทราบภาระหน้าที่ภายหลังการเสนอขายหลักทรัพย์
- สำเนาหนังสือที่แสดงว่าหน่วยงานกำกับดูแลหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์หลักมีการให้ความเห็นชอบในการขายหุ้นที่ออกใหม่ในขณะที่ยื่นคำขออนุญาต ไม่ว่าจะเป็นการเสนอขายในประเทศที่เป็นที่ตั้งของตลาดหลักทรัพย์หลักหรือในประเทศอื่นใด หรือหนังสือที่แสดงได้ว่าการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ที่ขออนุญาตนั้นกระทำได้โดยชอบตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับบริษัทต่างประเทศ หากเป็นกรณีที่บริษัทต่างประเทศไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานกำกับดูแลหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์หลักในการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ในประเทศไทย

ความเห็นชอบในการขายหุ้นที่ออกใหม่ในขณะที่ยื่นคำขออนุญาต ไม่ว่าจะเป็นการเสนอขายในประเทศที่เป็นที่ตั้งของตลาดหลักทรัพย์หลักหรือในประเทศอื่นใด หรือหนังสือที่แสดงได้ว่าการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ที่ขออนุญาตนั้นกระทำได้โดยชอบตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับบริษัทต่างประเทศ หากเป็นกรณีที่บริษัทต่างประเทศไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานกำกับดูแลหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์หลักในการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ในประเทศไทย

- แบบตรวจสอบความครบถ้วนเบื้องต้นของข้อมูลและเอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาต (Checklist แบบ 35-FE-1)

⁷⁶ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ สจ.57/252 เรื่อง ข้อกำหนดเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับบริษัทต่างประเทศที่เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ในประเทศไทย ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 3-4.

อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจผ่อนผันการจัดส่งข้อมูล หรือเอกสารหลักฐานได้ เมื่อมีเหตุจำเป็นสมควร หรือบริษัทต่างประเทศมีข้อจำกัดตามกฎหมายอื่น โดยสำนักงาน ก.ล.ต. อาจให้บริษัทต่างประเทศดำเนินการอย่างอื่นที่เพียงพอและทดแทนการส่งข้อมูลหรือเอกสารหลักฐานนั้น

ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในแบบแสดงรายการข้อมูล

ก่อนการเสนอขายหุ้น บริษัทต่างประเทศจะต้องยื่นแบบแสดงรายการข้อมูล และร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงาน ก.ล.ต. โดยแบบแสดงรายการข้อมูลจะต้องไม่มีข้อมูลที่เป็นเท็จ ข้อมูลที่อาจทำให้สำคัญผิด ไม่ขาดข้อความที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ และมีรายละเอียดของข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทต่างประเทศไม่น้อยกว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องล่าสุดที่บริษัทต่างประเทศจัดทำและเปิดเผยต่อตลาดหลักทรัพย์หลักหรือหน่วยงานกำกับดูแลหลัก หากบริษัทต่างประเทศที่เสนอขายหุ้นพร้อมกันหรือในระยะเวลาใกล้เคียงกันในประเทศอื่นด้วย ต้องมีรายละเอียดข้อมูลไม่น้อยกว่าที่เปิดเผยในประเทศอื่น ทั้งนี้ ต้องมีข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้⁷⁷ ด้วย

1. วัตถุประสงค์ของการเสนอขายหุ้น
2. ชื่อบริษัทต่างประเทศ
3. ทุนของบริษัทต่างประเทศ
4. จำนวน และประเภทหุ้นที่เสนอขาย
5. ราคาที่คาดว่าจะขายของหุ้นต่อหน่วย
6. ลักษณะการประกอบธุรกิจ
7. ฐานะทางการเงิน การดำเนินงาน และข้อมูลที่สำคัญของธุรกิจ
8. ผู้บริหารและผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทต่างประเทศ
9. ผู้สอบบัญชี สถาบันการเงินที่ติดต่อประจำ และที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทต่างประเทศ
10. วิธีการจอง จัดจำหน่ายและจัดสรรหุ้น
11. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อจำกัดและความเสี่ยง ดังนี้
 - สิทธิและความคุ้มครองที่ผู้ลงทุนได้รับจากการลงทุนในหุ้นที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศ ซึ่งไม่แตกต่างจากกรณีที่ผู้ลงทุนไปลงทุนในต่างประเทศเองโดยตรง และคำเตือนที่ให้ผู้ลงทุนต้องศึกษาและติดตามข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของประเทศที่บริษัทต่างประเทศจัดตั้งขึ้น และประเทศที่ตั้งของตลาดหลักทรัพย์หลัก
 - การดำเนินคดีทางกฎหมายกับบริษัทต่างประเทศ โดยต้องระบุถึงเขตอำนาจศาลในการฟ้องร้องบริษัทต่างประเทศ
 - ผลกระทบที่ผู้ถือหุ้นของบริษัทต่างประเทศอาจได้รับในกรณีที่กฎหมายของประเทศที่เกี่ยวข้องกับบริษัทต่างประเทศนั้นมีข้อจำกัดในการส่งเงินออกนอกประเทศ (ถ้ามี)

⁷⁷ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 69(1)-(10) และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 99/2552 เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 27 และข้อ 29.

- ข้อจำกัดในการซื้อหุ้นของบริษัทต่างประเทศ ในกรณีที่หุ้นที่จะจัดสรรให้ผู้ลงทุนในประเทศไทย มีมูลค่าเกินกว่าวงเงินคงเหลือที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด สำหรับการควบคุมการทำธุรกรรมในตลาดทุนที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศที่สำนักงาน ก.ล.ต. จะจัดสรรให้ได้

- ข้อจำกัดหรือความเสี่ยงอื่นๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อการใช้สิทธิหรือการตัดสินใจของผู้ลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ เช่น ข้อจำกัดในการมอบฉันทะในการใช้สิทธิออกเสียง ข้อจำกัดที่จะไม่ได้รับใบหุ้นเนื่องจากหุ้นของบริษัทต่างประเทศอยู่ในระบบไร้ใบหุ้น (scripless) เป็นต้น

12. ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อและสถานที่ติดต่อของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากบริษัทต่างประเทศให้เป็นตัวแทนของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทย โดยระบุอำนาจหน้าที่ของตัวแทนอย่างชัดเจน

13. ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อและสถานที่ติดต่อของเลขานุการบริษัท

14. ข้อความที่ระบุไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับภาษาที่จะใช้ในการจัดทำหนังสือชี้ชวนงบการเงิน รายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี เอกสารประกอบการประชุมผู้ถือหุ้น และการให้ข้อมูลอื่นหรือรายงานเกี่ยวกับกิจการที่บริษัทต่างประเทศจัดทำเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน

15. ข้อความระบุไว้อย่างชัดเจนว่าบริษัทต่างประเทศผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในการรับหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนแล้ว

กรณีที่บริษัทต่างประเทศยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นเฉพาะในประเทศไทย บริษัทต่างประเทศจะต้องยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลที่มีรายละเอียดอย่างน้อยตามที่กำหนดข้างต้น แต่หากบริษัทต่างประเทศมีการเสนอขายหุ้นในกลุ่มอาเซียนพร้อมกันหรือในระยะเวลาใกล้เคียงกัน บริษัทต่างประเทศอาจยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลตามแบบ 69-FE ก็ได้ โดยรายการข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในแบบ 69-FE จะสอดคล้องกับ ASEAN Equity Disclosure Standards ซึ่งมีเรื่องที่ต้องเปิดเผยดังนี้

1. ข้อมูลกรรมการ ผู้บริหาร และที่ปรึกษา
2. การเสนอขายหุ้น
3. ข้อมูลสำคัญ
4. ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท
5. การบริหารงาน และผลการดำเนินงาน
6. กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน
7. ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ การทำธุรกรรมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และความขัดแย้งทาง

ผลประโยชน์

8. ข้อมูลทางการเงิน
9. การเสนอขายและการจดทะเบียนหุ้น
10. ข้อมูลเพิ่มเติม ได้แก่ ทุนจดทะเบียน หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับบริษัท

รายละเอียดเกี่ยวกับสัญญาที่สำคัญ การควบคุมอัตราแลกเปลี่ยน ภาษี เงินปันผลและตัวแทนชำระเงิน ข้อความโดยผู้เชี่ยวชาญ การลงลายมือชื่อยินยอมให้เปิดเผยชื่อผู้จัดเตรียมข้อมูลในหนังสือชี้ชวน และเอกสารที่ต้องเปิดเผยเพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถตรวจสอบข้อมูล

ทั้งนี้ รายการข้อมูลของบริษัทต่างประเทศต้องรายงานในแบบ 69-FE ไม่มีเหมือนในแบบ แสดงรายการข้อมูลในกรณีบริษัทต่างประเทศ คือ รายการที่ปรึกษากฎหมาย และสถาบันการเงินที่ใช้เป็นประจำ แต่แบบ 69-FE มีข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบแสดงรายการข้อมูลในกรณีบริษัทต่างประเทศในเรื่องการลดลงของมูลค่าหุ้นหลังการเสนอขาย พนักงาน ค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหาร ผลประโยชน์ที่ผู้เชี่ยวชาญ ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ และที่ปรึกษาทางการเงินได้รับจากการออกและเสนอขายหุ้น หนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับบริษัท รายละเอียดเกี่ยวกับสัญญาที่สำคัญ การควบคุมอัตราแลกเปลี่ยน ข้อความโดยผู้ผู้เชี่ยวชาญ เมื่อพิจารณาจากรายการที่กำหนดให้ต้องเปิดเผยในแบบแสดงรายการข้อมูลในกรณีบริษัทต่างประเทศกับแบบ 69-FE แล้ว แบบแสดงรายการข้อมูลในกรณีบริษัทต่างประเทศจะกำหนดเพียงหัวข้อที่บริษัทต่างประเทศต้องเปิดเผย แต่แบบ 69-FE จะกำหนดเรื่องที่ต้องเปิดเผยในแต่ละหัวข้อนั้นๆ ด้วย เว้นแต่ในเรื่องการเปิดเผยปัจจัยความเสี่ยงซึ่งไม่ได้ระบุว่าเป็นความเสี่ยงเรื่องใดบ้าง ต่างจากในแบบแสดงรายการข้อมูลในกรณีบริษัทต่างประเทศซึ่งจะระบุความเสี่ยงเรื่องที่ต้องเปิดเผย เช่น สิทธิและการคุ้มครองผู้ลงทุน การดำเนินคดีกับบริษัทต่างประเทศ กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเงินออกนอกประเทศของบริษัทต่างประเทศ การควบคุมการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ และความเสี่ยงอื่นๆ ที่อาจจะมีผลกระทบต่อผู้ลงทุน โดยหากบริษัทต่างประเทศเลือกยื่นแบบ 69-FE บริษัทต้องจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินที่มีรายชื่อในบัญชีที่สำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความเห็นชอบเป็นผู้ร่วมจัดทำข้อมูลในแบบดังกล่าวด้วย

แบบแสดงรายการข้อมูลดังกล่าวจะต้องลงนามรับรองความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล โดยผู้มีอำนาจผูกพันของบริษัทต่างประเทศ พร้อมประทับตราบริษัท (ถ้ามี) แต่หากแบบแสดงรายการข้อมูลเป็นกรณีที่ต้องมีที่ปรึกษาทางการเงิน ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันของที่ปรึกษาทางการเงินจะต้องเป็นผู้ลงนามรับรอง พร้อมประทับตราบริษัท (ถ้ามี)

สำหรับแบบของหนังสือชี้ชวน บริษัทต่างประเทศสามารถใช้ข้อมูลตามรายการในแบบแสดงรายการข้อมูลได้ โดยหากแบบแสดงรายการข้อมูลต้องมีที่ปรึกษาทางการเงินร่วมจัดทำ บริษัทต่างประเทศก็ต้องจัดให้ที่ปรึกษาทางการเงินเป็นผู้ร่วมจัดทำร่างหนังสือชี้ชวนด้วยเช่นกัน และในหน้าแรกของหนังสือชี้ชวนจะต้องมีข้อความว่า “บุคคลทั่วไปสามารถขอตรวจสอบหรือขอสำเนาแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์และร่างหนังสือชี้ชวนได้ที่ศูนย์สารนิเทศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ชั้น 15 อาคารจีพีเอฟ วิทยุ เลขที่ 93/1 ถนนวิทยุ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ในเวลาทำการของทุกวันทำการของสำนักงาน หรือทาง <http://www.sec.or.th>” ด้วย⁷⁸ (ปัจจุบัน สำนักงาน ก.ล.ต. ย้ายที่ตั้งไปอยู่ที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900)

⁷⁸ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ สจ.57/252 เรื่อง ข้อกำหนดเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับบริษัทต่างประเทศที่เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ในประเทศไทย ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 8.

สำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจผ่อนผันการเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดของบริษัทต่างประเทศ ยกเว้นรายการในแบบแสดงรายการข้อมูลข้อ (1)-(10) ข้างต้น และรายละเอียดของข้อมูลที่มีผลกระทบต่อการศึกษาของผู้ลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ⁷⁹ และหากสำนักงาน ก.ล.ต. เห็นว่าจำเป็น อาจให้บริษัทต่างประเทศจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เป็นอิสระในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน หรือความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ปรากฏในแบบแสดงรายการข้อมูลและร่างหนังสือชี้ชวนด้วย⁸⁰

3.2.1.3 ขั้นตอนการเสนอขาย

เมื่อบริษัทต่างประเทศได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นแล้ว บริษัทต่างประเทศจะต้องเสนอขายหุ้นให้แล้วเสร็จ ภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่สำนักงาน ก.ล.ต. แจ้งการอนุญาต โดยบริษัทต่างประเทศต้องจัดให้มีบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตประเภทการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์เป็นผู้จัดจำหน่ายหุ้นที่เสนอขาย แต่ไม่ให้นำประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยการจอง การจัดจำหน่าย และการจัดสรรหลักทรัพย์ที่ออกใหม่มาใช้บังคับกับการเสนอขายหุ้นนี้

ในการโฆษณาชี้ชวนให้ซื้อหุ้น บริษัทต่างประเทศต้องจัดให้เอกสารหรือการโฆษณา ซึ่งมีข้อมูลดังนี้⁸¹

- จำนวน ชนิด ราคาเสนอขายหุ้นต่อหน่วย และมูลค่าของหุ้นทั้งหมดที่โฆษณาชี้ชวนให้ซื้อ
- ชื่อบริษัทต่างประเทศ
- ประเภทของธุรกิจที่จะดำเนินการหรือกำลังดำเนินการ
- สถานที่ และวันเวลาที่ขอรับหนังสือชี้ชวนได้
- ชื่อผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์
- ข้อมูลเกี่ยวกับข้อจำกัดและความเสี่ยง เช่นเดียวกับที่เปิดเผยในแบบแสดงรายการข้อมูล

3.2.1.4 หน้าที่ภายหลังการขาย

⁷⁹ ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.99/2552 เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัท ต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 32.

⁸⁰ ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.99/2552 เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัท ต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 33.

⁸¹ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 80 และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.99/2552 เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 13 และข้อ 29 (1).

หน้าที่การรายงานและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทต่างประเทศ บริษัทต่างประเทศมีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเฉพาะของบริษัทต่างประเทศ ซึ่งกำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1. การรายงานต่างๆ

1.1 รายงานผลการขายหุ้น

บริษัทต่างประเทศต้องรายงานผลการขายหุ้นต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ภายใน 45 วัน นับแต่วันปิดการเสนอขาย (แบบ 81-1-FE)⁸²

1.2 งบการเงิน

งบการเงินที่เปิดเผยในแบบแสดงรายการข้อมูล ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีไทย หรือ International Financial Reporting Standards (IFRS) หรือมาตรฐานการบัญชีที่หน่วยงานกำกับดูแลหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์หลักยอมรับหรือกำหนดซึ่งแสดงผลกระทบของรายการที่แตกต่างจาก IFRS ไว้ด้วย (Reconciled IFRS) หรือมาตรฐานการบัญชีอื่นที่สำนักงาน ก.ล.ต. ยอมรับ⁸³

1.3 รายงานการถือหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้จัดการ ผู้บริหารอื่น และผู้สอบบัญชี

กรรมการ ผู้จัดการ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารตามที่กฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์หลักกำหนด และผู้สอบบัญชีของบริษัทต่างประเทศ มีหน้าที่จัดทำและส่งรายงานการถือหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะในบริษัทที่ตนเป็นกรรมการ ผู้จัดการ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร หรือผู้สอบบัญชีนั้นตามที่กฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์หลักกำหนด โดยให้รายงานต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ในเวลาเดียวกับที่รายงานต่อหน่วยงานกำกับดูแลหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์หลัก⁸⁴

⁸² ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ สจ.57/252 เรื่อง ข้อกำหนดเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับบริษัทต่างประเทศที่เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ในประเทศไทย ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 14.

⁸³ ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.99/2552 เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 30.

⁸⁴ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ สจ.57/252 เรื่อง ข้อกำหนดเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับบริษัทต่างประเทศที่เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ในประเทศไทย ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 17.

1.4 หน้าที่การรายงานและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

บริษัทต่างประเทศมีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยข้อมูลอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน โดยบริษัทต่างประเทศต้องจัดส่ง (ก) ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานเช่นเดียวกับที่บริษัทต่างประเทศต้องจัดทำและเปิดเผยต่อหน่วยงานกำกับดูแลหลักหรือตลาดหลักทรัพย์หลัก และ (ข) แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ซึ่งหากบริษัทต่างประเทศมีการจัดทำและเปิดเผยรายงานประจำปีหรือรายงานอื่นใดที่มีข้อมูลในทำนองเดียวกับรายงานประจำปี บริษัทต่างประเทศสามารถใช้รายงานประจำปีหรือรายงานดังกล่าวเป็นแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีได้ ทั้งนี้ ให้บริษัทต่างประเทศจัดส่งตามระยะเวลาเดียวกับที่ต้องจัดส่งต่อตลาดหลักทรัพย์หลัก⁸⁵

บริษัทมีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจนกว่าบริษัทต่างประเทศไม่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และบริษัทต่างประเทศจะต้องแจ้งเหตุที่ทำให้สิ้นสุดการทำหน้าที่ดังกล่าวก่อนถึงกำหนดส่งข้อมูลด้วย⁸⁶

2. หน้าที่ตามกฎหมายของประเทศซึ่งเป็นที่ตั้งของตลาดหลักทรัพย์หลัก

บริษัทต่างประเทศหรือบุคคลใดที่กระทำการที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังต่อไปนี้ จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศซึ่งเป็นที่ตั้งของตลาดหลักทรัพย์หลัก⁸⁷

(ก) การทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน (การทำธุรกรรมระหว่างกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง กับบริษัทหรือบริษัทย่อย)

(ข) การรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง

(ค) การทำธุรกรรมดังต่อไปนี้ ที่มีนัยสำคัญต่อบริษัท

- การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินของบริษัท หรือบริษัทย่อย
- การโอนหรือสละสิทธิประโยชน์ รวมตลอดถึงการสละสิทธิเรียกร้องที่มีต่อผู้ที่ก่อความเสียหายแก่บริษัท ไม่ว่าจะสิทธิประโยชน์นั้นจะเกี่ยวเนื่องกับทรัพย์สินของบริษัท หรือบริษัทย่อย

⁸⁵ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.99/2552 เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 37, 41 และ 45.

⁸⁶ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.99/2552 เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 39-40.

⁸⁷ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.99/2552 เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 47.

- การเข้าทำ แก้วไข หรือเลิกสัญญาเกี่ยวกับการให้เช่า หรือ ให้เช่าซื้อ กิจการ หรือทรัพย์สินทั้งหมด หรือบางส่วน ไม่ว่าจะกิจการ หรือทรัพย์สินนั้น จะดำเนินการโดยบริษัท หรือบริษัทย่อย
 - การมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าบริหารจัดการธุรกิจของบริษัทหรือ บริษัทย่อย ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน
 - การรวมกิจการกับบุคคลอื่น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อโครงสร้างการบริหาร จัดการบริษัท
 - การให้กู้ยืมเงิน การให้สินเชื่อ การค้ำประกัน การทำนิติกรรมผูกพัน บริษัทให้ต้องรับภาระทางการเงินเพิ่มขึ้น ในกรณีที่บุคคลภายนอกขาดสภาพคล่อง หรือไม่สามารถ ปฏิบัติการชำระหนี้ได้ หรือการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินในลักษณะอื่นใดแก่บุคคลอื่น และไม่ใช้ ธุรกิจปกติของบริษัท ไม่ว่าจะการนั้นจะดำเนินการโดยบริษัทหรือบริษัทย่อย
- (ง) การกระทำการใดๆ ที่เป็นการชักชวนให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทต่างประเทศเป็น การทั่วไป เพื่อให้มอบฉันทะให้แก่ตนหรือบุคคลอื่นใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนแทน
- (จ) การรายงานการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งหลักทรัพย์ของกิจการ ทุกร้อยละ 5 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของกิจการ
- (ฉ) การกระทำที่เป็นการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ โดยเป็นผู้ถือ หลักทรัพย์ในกิจการรวมกันถึงร้อยละ 25 ขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของกิจการ เว้นแต่ เป็นการได้มาโดยทางมรดก
- (ช) การกระทำของบริษัทต่างประเทศที่น่าจะมีผลต่อการทำคำเสนอซื้อ หลักทรัพย์ของบริษัท

หลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. ไม่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้บริษัทต่างประเทศ ปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของประเทศซึ่งเป็นที่ตั้งของตลาดหลักทรัพย์หลัก⁸⁸

3.2.2 หลักเกณฑ์การยื่นขอจดทะเบียนหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทต่างประเทศที่จะยื่นคำขอให้รับหุ้นของบริษัทตนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะต้องเป็นบริษัทที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยกำหนด โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้กำหนดทั้งสถานะของบริษัท ต่างประเทศ ทุนจดทะเบียน และเงื่อนไขในการกระจายหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อยด้วย

⁸⁸ ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.99/2552 เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัท ต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 1.

หลักการกำกับบริษัทต่างประเทศยังคงใช้หลักการเดียวกับการกำกับบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย โดยมีการใช้แบบผสมระหว่างหลักการกำกับแบบ Merit Based และ Disclosure Based คือ มีการกำหนดคุณสมบัติของบริษัทต่างประเทศที่จะมาสามารถยื่นคำขอเสนอขายหุ้นในประเทศไทยได้ว่าจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร รวมทั้งกำหนดให้บริษัทต่างประเทศต้องเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนด ซึ่งกำหนดให้ต้องเปิดเผยข้อมูลต่างๆ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมเพียงพอของข้อมูล ตลอดจนความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูลด้วย

3.2.2.1 คุณสมบัติของบริษัทที่ยื่นขอ

การรับหุ้นของบริษัทต่างประเทศเป็นหลักทรัพยจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพยแห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพยแห่งประเทศไทยได้กำหนดคุณสมบัติของบริษัทต่างประเทศที่จะยื่นคำขอให้รับหุ้นเป็นหลักทรัพยจดทะเบียน โดยกำหนดคุณสมบัติของบริษัทต่างประเทศดังนี้⁸⁹

1. สถานะของบริษัทต่างประเทศ

เป็นบริษัทจดทะเบียนที่มีขนาดใหญ่ มีทุนชำระแล้วเฉพาะหุ้นสามัญ ไม่น้อยกว่า 300 ล้านบาท และจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพยต่างประเทศ มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนสำหรับบริษัทต่างประเทศ และไม่อยู่ในระหว่างการแก้ไขคุณสมบัติในการเป็นบริษัทจดทะเบียนหรือเข้าข่ายอาจถูกเพิกถอนจากการเป็นบริษัทจดทะเบียนหรือหลักเกณฑ์อื่นใดในทำนองเดียวกันตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำกับดูแลในต่างประเทศกำหนด และมีฐานะการเงินมั่นคงและมีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอตามสภาพธุรกิจที่เป็นอยู่ในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และมีส่วนของผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 300 ล้านบาท

2. การกระจายการถือหุ้นรายย่อย

2.1 บริษัทต่างประเทศจะต้องมีการกระจายการถือหุ้นให้ผู้ถือหุ้นสามัญรายย่อย (ผู้ถือหุ้นสามัญที่ไม่ได้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร) ไม่น้อยกว่า 1,000 ราย และต้องถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของทุนชำระแล้ว หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของทุนชำระแล้วในกรณีที่บริษัทมีทุนชำระแล้วเฉพาะหุ้นสามัญไม่น้อยกว่า 3,000 ล้านบาท โดยผู้ถือหุ้นดังกล่าวแต่ละรายต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่า 1 หน่วยการซื้อขายที่ตลาดหลักทรัพยแห่งประเทศไทยกำหนดให้ใช้ในการซื้อขายหุ้น หรือบริษัทต่างประเทศต้องแสดงได้ว่าหุ้นจะมีการซื้อขายและมีสภาพคล่องในตลาดหลักทรัพยแห่งประเทศไทยตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

⁸⁹ ข้อบังคับตลาดหลักทรัพยแห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพยจดทะเบียน พ.ศ. 2544 ลงวันที่ 22 มกราคม 2544 ข้อ 8.

2.2 หุ้นที่เสนอขายต้องยื่นขออนุญาตและได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. แล้ว และการเสนอขายจะต้องจัดให้มีผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์เป็นผู้เสนอขาย

3. ผลการดำเนินงาน

3.1 มีกำไรสุทธิในระยะเวลา 2 ปี หรือ 3 ปี ล่าสุดก่อนยื่นคำขอรวมกันไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท โดยปีล่าสุดก่อนยื่นคำขอ ต้องมีกำไรสุทธิไม่น้อยกว่า 30 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิในงวดสะสมก่อนยื่นคำขอ หรือ

3.2 มีแหล่งสนับสนุนทางการเงินที่ชัดเจนและเพียงพอในการดำเนินงาน และมีการลงทุนในโครงการในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ได้รับสัมปทานจากหน่วยงานราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งอายุสัมปทานต้องไม่น้อยกว่า 20 ปี และยังคงมีอายุสัมปทานเหลืออยู่ไม่น้อยกว่า 15 ปี นับแต่วันที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รับเอกสารหลักฐานที่ถูกต้องครบถ้วนจากผู้ยื่นคำขอ โดยบริษัทต่างประเทศต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็นเกี่ยวกับการได้รับสัมปทานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

(2) ได้รับอนุญาตให้ดำเนินโครงการจากหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

(3) มีสัญญาขายสินค้าหรือให้บริการกับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือวิสาหกิจเอกชน และสัญญาดังกล่าวสามารถก่อให้เกิดรายได้ที่มั่นคงในอนาคต

4. งบการเงินและผู้สอบบัญชี

มีงบการเงินที่มีลักษณะและเป็นไปตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด และมีผู้สอบบัญชีที่มีคุณสมบัติตามประกาศสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งใช้บังคับกับกรณีของบริษัทต่างประเทศ ซึ่งสำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดให้ผู้สอบบัญชีที่สามารถทำการสอบบัญชีของบริษัทต่างประเทศได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์หลัก เป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. ให้เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทต่างประเทศในการแสดงความเห็นต่องบการเงินของบริษัทต่างประเทศสำหรับงบการเงินที่ใช้แนบในแบบแสดงรายการข้อมูล และงบการเงินที่บริษัทต่างประเทศมีหน้าที่ต้องจัดส่งต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ได้⁹⁰

5. มีสำนักงานหรือตัวแทนในการติดต่อประสานงานอยู่ในประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด

⁹⁰ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ สจ.57/252 เรื่อง ข้อกำหนดเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับบริษัทต่างประเทศที่เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ในประเทศไทย ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2552 ข้อ 6.

6. ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นหรือข้อตกลงพิเศษเกี่ยวกับการรับหลักทรัพย์ตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3.2.2.2 หลักเกณฑ์การอนุญาต

การยื่นคำขอให้รับหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์สำหรับบริษัทต่างประเทศไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น ในการยื่นคำขอจึงต้องดำเนินการเช่นเดียวกับบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย ยกเว้นเรื่องที่ปรึกษาทางการเงินซึ่งต้องร่วมจัดทำคำขอ บริษัทต่างประเทศไม่ต้องจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินเพื่อร่วมจัดทำคำขอด้วย⁹¹

บริษัทต่างประเทศจะต้องจัดให้มีนายทะเบียนหลักทรัพย์ในประเทศไทยที่ได้รับความเห็นชอบจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วย⁹²

3.2.2.3 หลักเกณฑ์การกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน

การกำกับบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในส่วนที่บริษัทจดทะเบียนจะต้องเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ บริษัทต่างประเทศจะต้องเปิดเผยข้อมูลดังนี้

1. บริษัทต่างประเทศไม่ต้องนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศและการปฏิบัติการใดๆ ของบริษัทจดทะเบียน และหลักเกณฑ์การจัดทำและเปิดเผยรายงานการถือหลักทรัพย์มาบังคับใช้ เว้นแต่เรื่องการซื้อขายหุ้นคืนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีที่บริษัทต่างประเทศมีการซื้อหุ้นคืนหรือจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทต่างประเทศจะต้องเปิดเผยข้อมูลและปฏิบัติการใดๆ เช่นเดียวกับบริษัทจดทะเบียนที่จัดตั้งในประเทศไทย

นอกจากนี้ บริษัทต่างประเทศต้องเปิดเผยสารสนเทศโดยรายงานต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อมีเหตุการณ์ดังต่อไปนี้เกิดขึ้น

(1) เหตุการณ์หรือการดำเนินการใดๆ ที่บริษัทต่างประเทศมีหน้าที่ในการเปิดเผยสารสนเทศของบริษัทต่อหน่วยงานกำกับดูแลในต่างประเทศ

(2) หน่วยงานกำกับดูแลในต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่บริษัทต่างประเทศมีหน้าที่ปฏิบัติตาม

(3) กรณีใดๆ ที่มีหรือจะมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหลักทรัพย์หรือต่อการตัดสินใจในการลงทุน หรือต่อการเปลี่ยนแปลงในราคาหลักทรัพย์ของบริษัท

⁹¹ ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน พ.ศ. 2544 ข้อ 23.

⁹² ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน พ.ศ. 2544 ข้อ 35.

2. บริษัทต่างประเทศต้องจัดทำและนำส่งการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด

3. บริษัทต่างประเทศต้องมีนายทะเบียนหลักทรัพย์ในประเทศไทยที่ได้รับความเห็นชอบจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย⁹³

การรายงานตามข้อ 1 (1) (3) และข้อ 2. บริษัทต่างประเทศจะต้องรายงานต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไม่ช้ากว่าที่มีการเปิดเผยสารสนเทศในตลาดหลักทรัพย์หลัก โดยรายงานก่อนเวลาการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ในแต่ละรอบอย่างน้อย 1 ชั่วโมง หรือหลังเวลาการซื้อหรือขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับการรายงานตามข้อ 1 (2) ให้รายงานต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่หน่วยงานกำกับดูแลในต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์⁹⁴

บริษัทต่างประเทศไม่ต้องนำหลักเกณฑ์เรื่องการดำรงสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนมาบังคับใช้ แต่บริษัทต่างประเทศมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามที่ตลาดหลักทรัพย์หลักกำหนด โดยบริษัทต่างประเทศต้องมีสำนักงานหรือตัวแทนในการติดต่อประสานงานอยู่ในประเทศไทยเพื่อเป็นตัวแทนในการเปิดเผยสารสนเทศ หรือดำเนินการใดๆ ของบริษัท⁹⁵

การอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาระดมทุนตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นใช้กับบริษัทต่างประเทศทุกประเทศ ไม่จำกัดแต่เฉพาะบริษัทที่จัดตั้งในประเทศที่เป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องพิจารณาว่าหลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้นที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นอุปสรรคหรือมีการคุ้มครองผู้ลงทุนที่เหมาะสมเพียงพอแล้วหรือไม่ สำหรับบริษัทต่างประเทศที่ยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชนในประเทศไทยที่เป็นบริษัทต่างประเทศที่จัดตั้งในประเทศสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งมีการทำความตกลงร่วมกันในการใช้แบบมาตรฐานที่กำหนดใช้สำหรับในอาเซียนตามแผนปฏิบัติการเชื่อมโยงตลาดทุนอาเซียน (Implementation Plan) ซึ่งอ้างอิงตามหลักมาตรฐานสากลอยู่แล้ว ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนให้กิจการในประเทศที่เป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนสามารถระดมทุนข้ามพรมแดนมายังประเทศไทย

⁹³ ประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การดำรงสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2544 ข้อ 11.

⁹⁴ ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การเปิดเผยสารสนเทศและการปฏิบัติการใดๆ ของบริษัทจดทะเบียนต่างประเทศ พ.ศ. 2552 ข้อ 3-7.

⁹⁵ ประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การดำรงสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2544 ข้อ 9-10.

3.3 การเสนอขายหุ้นและการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย

หลักเกณฑ์การขออนุญาตเสนอขายหุ้นและการซื้อหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทยตามข้อ 3.2 นั้น กำหนดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มสินค้าในตลาดทุนไทยและเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ลงทุนไทยที่ต้องการลงทุนในหุ้นของบริษัทต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีการกำหนดให้การเปิดเผยข้อมูลเสนอขาย หรือ แบบ filing ในกรณีที่บริษัทต่างประเทศขออนุญาตเสนอขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและในประเทศอื่นในอาเซียนพร้อมกันหรือในระยะเวลาใกล้เคียง สามารถเปิดเผยข้อมูลการเสนอขายหุ้นตามหลักเกณฑ์ประกาศที่คณะกรรมการตลาดทุนกำหนดว่าด้วยเรื่องข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือตามแบบ 69-FE ซึ่งแนบท้ายประกาศฉบับดังกล่าวก็ได้ โดยแบบ 69-FE เป็นแบบแสดงรายการข้อมูลที่ต้องเปิดเผยที่อ้างอิงตามมาตรฐานที่ ACMF กำหนดใช้สำหรับการเสนอขายหลักทรัพย์ในอาเซียน ซึ่งในขณะนี้มีเพียงประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซียเท่านั้น ที่ได้ประกาศใช้แนวทางการเปิดเผยข้อมูลที่ ACMF กำหนดดังกล่าว นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ และตลาดหลักทรัพย์มาเลเซียก็เป็นตลาดหลักทรัพย์ที่มีขนาดธุรกรรมที่ใหญ่ที่สุด 2 ลำดับแรกในตลาดหลักทรัพย์ในอาเซียนทั้งหมด⁹⁶ ดังนั้น จึงจะได้ศึกษาหลักเกณฑ์โดยภาพรวมของประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย เพื่อเทียบเคียงกับหลักเกณฑ์ของประเทศไทยที่กำหนดใช้สำหรับการเสนอขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทยว่ามีการกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องต่างๆ แตกต่างกันหรือไม่ โดยจะไม่ได้ศึกษารายละเอียดของหลักเกณฑ์ในแต่ละเรื่อง ซึ่งการเสนอขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์และตลาดหลักทรัพย์มาเลเซียกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การเสนอขายหุ้นในประเทศสิงคโปร์

การเสนอขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ (Singapore Exchange: SGX) บริษัทต่างประเทศสามารถขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์เป็นแห่งแรก (Primary Listing) หรือจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นแห่งที่ 2 (Secondary Listing) ก็ได้ โดยหากเป็นการขอจดทะเบียนแบบ Primary Listing บริษัทต่างประเทศจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์การจดทะเบียนเช่นเดียวกับบริษัทที่จัดตั้งในประเทศสิงคโปร์ แต่หากเป็นการขอจดทะเบียนแบบ Secondary Listing บริษัทต่างประเทศจะต้องเป็นบริษัทจดทะเบียนอยู่แล้วหรือกำลังดำเนินการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ (Home Exchange) ซึ่งการจดทะเบียนแบบ Secondary Listing ตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์กำหนดให้บริษัทต่างประเทศปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจดทะเบียนของ Home Exchange และไม่ต้องนำเกณฑ์การจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์

⁹⁶ ข้อมูลจาก WFE เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2556 [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.sec.or.th/TH/Pages/asean.aspx>.

มาบังคับใช้ แต่บริษัทต่างประเทศจะต้องจัดส่งข้อมูลหรือเอกสารเป็นภาษาอังกฤษให้กับตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ในเวลาเดียวกับที่บริษัทต่างประเทศต้องจัดส่งให้กับตลาดหลักทรัพย์หลักด้วย⁹⁷

นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ได้กำหนดคุณสมบัติของบริษัทต่างประเทศที่จะมาขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ บริษัทต่างประเทศจะต้องมีกรรมการอิสระอย่างน้อย 2 คน มีถิ่นที่อยู่ในประเทศสิงคโปร์⁹⁸ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบริษัทต่างประเทศมีตัวแทนในประเทศสิงคโปร์ ที่มีประสิทธิภาพและสามารถเข้าดำเนินการในกรณีที่เกิดปัญหาได้⁹⁹ และกำหนดให้บริษัทต่างประเทศมีมาตรฐานการบัญชีตามที่กำหนด โดยหากเป็นบริษัทที่จะทำ Primary Listing จะต้องใช้ (1) มาตรฐานการบัญชีสิงคโปร์ (Singapore Financial Reporting Standards หรือ FRS) หรือ (2) มาตรฐานบัญชีสากล (International Financial Reporting Standard หรือ IFRS) หรือ (3) มาตรฐานบัญชีของประเทศสหรัฐอเมริกา (US Generally Accounting Principles หรือ US GAAP) และกรณีที่เป็นบริษัทที่ทำ Secondary Listing จะต้องใช้มาตรฐานบัญชีซึ่งแสดงผลกระทบของรายการที่แตกต่างจาก FRS IFRS หรือ US GAAP เท่านั้น¹⁰⁰

ในส่วนการยื่นคำขอ บริษัทต่างประเทศต้องยื่นคำขอ (Listing Application) และเอกสารประกอบคำขอ ได้แก่ หนังสือชี้ชวน เอกสารการเสนอขาย (Offering Memorandum or Introductory Document) และข้อบังคับของบริษัท (กรณีที่เป็น Primary Listing ข้อบังคับของบริษัทจะต้องมีรายการตามที่ตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์กำหนดด้วย และกรณีที่เป็น Secondary Listing ข้อบังคับของบริษัทให้เป็นไปตามไปตามกฎหมายของตลาดหลักทรัพย์หลัก) และบริษัทต่างประเทศจะต้องรับรองต่อตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ว่าจะเปิดเผยข้อมูลผ่าน SGXNET¹⁰¹ หากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายในประเทศที่บริษัทต่างประเทศจัดตั้งซึ่งมีผลกระทบหรือทำให้สิทธิของผู้ถือหุ้นเปลี่ยนแปลงไป หรือภาระหนี้ในหุ้นที่เสนอขาย รวมถึง (1) สิทธิในการสังเกตการณ์ พูด ออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นและมอบฉันทะ (2) สิทธิซื้อหุ้นเพิ่มทุน (3) ภาษีหัก ณ ที่จ่าย และอากรแสตมป์ในหุ้น (4) ข้อกำหนดการรายงานข้อมูลสาระสำคัญให้แก่ผู้ถือหุ้น (5) ข้อจำกัดการถือหุ้นของชาวต่างประเทศ (6) การควบคุมเงินทุนต่อการจ่ายเงินปันผลหรือเงินประโยชน์อย่างอื่นที่ผู้ถือหุ้นมีสิทธิได้รับ และ (7) หน้าที่การส่งเอกสารหรือเปิดเผยเกี่ยวกับหุ้นที่เสนอขาย¹⁰² การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทำให้ผู้ลงทุนได้ทราบว่ามีสิทธิของตนที่มีอยู่ในขณะที่ซื้อหุ้นจะเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อันเป็น

⁹⁷Rule 217, Mainboard Rules. Rulebooks. Singapore Exchange.

⁹⁸Rule 221, Mainboard Rules. Rulebooks. Singapore Exchange.

⁹⁹Practice Note 2.1 Equity Securities Listing Procedure, clause 6.1, Mainboard Rules. Rulebooks. Singapore Exchange.

¹⁰⁰Rule 220, Mainboard Rules. Rulebooks. Singapore Exchange.

¹⁰¹Singapore Exchange Network, a system network used by listed companies in sending information and announcements to the Exchange or any other system networks prescribed by the Exchange.

¹⁰²Rule 216 (2), Mainboard Rules. Rulebooks. Singapore Exchange.

การรักษาประโยชน์ให้แก่ผู้ลงทุน ทำให้เห็นว่าสิงคโปร์มุ่งเน้นคุ้มครองผู้ลงทุนด้วยการให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้ลงทุน

โดยในการยื่นคำขอบริษัทต่างประเทศจะต้องจัดให้มี Issue Manager ซึ่งได้รับอนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ให้ทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนบริษัทผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้ (Sponsor)¹⁰³ ร่วมจัดทำคำขอ เพื่อรับรองว่าบริษัทต่างประเทศมีคุณสมบัติครบถ้วน และมีการเปิดเผยข้อมูลในหนังสือชี้ชวนหรือเปิดเผยไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว¹⁰⁴ และเมื่อได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์แล้ว บริษัทต่างประเทศจะจัดให้มีผู้จัดจำหน่ายหุ้น (Underwriter) หรือไม่ได้ แต่หากจะเสนอขายหุ้นโดยไม่มีผู้จัดจำหน่ายหุ้น บริษัทต่างประเทศจะต้องหารือกับตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ก่อน¹⁰⁵

2. การเสนอขายหุ้นในประเทศมาเลเซีย

การเสนอขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย (Bursa Malaysia: BM) บริษัทต่างประเทศสามารถขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มาเลเซียเป็นแห่งแรก (Primary Listing) หรือจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นแห่งที่ 2 (Secondary Listing) ก็ได้¹⁰⁶ เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ของประเทศสิงคโปร์ โดยหากเป็นการขอจดทะเบียนแบบ Primary Listing บริษัทต่างประเทศจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์การจดทะเบียนเช่นเดียวกับบริษัทที่จัดตั้งในประเทศมาเลเซีย¹⁰⁷ และจะต้องแจ้งให้ตลาดหลักทรัพย์ทราบหากมีการเปลี่ยนแปลงสิทธิในการออกเสียงของผู้ถือหุ้น¹⁰⁸ แต่หากเป็นการขอจดทะเบียนแบบ Secondary Listing บริษัทต่างประเทศจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ (Home Exchange)¹⁰⁹ และจะต้องมีกรรมการอย่างน้อย 1 คน มีถิ่นที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย แต่หากบริษัทต่างประเทศมีการดำเนินกิจการมาจากประเทศมาเลเซียเป็นหลัก (predominantly Malaysian-based operations¹¹⁰) บริษัทต่างประเทศจะต้องมีกรรมการส่วนใหญ่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศมาเลเซียด้วย¹¹¹

¹⁰³ An issue manager who will act as the sponsor for the applicant's listing on the Exchange. ดูรายละเอียดเพิ่มเติม: Rule 111-114, Mainboard Rules. Rulebooks. Singapore Exchange.

¹⁰⁴ Rule 246 (2) - (4), Mainboard Rules. Rulebooks. Singapore Exchange.

¹⁰⁵ Rule 239, Mainboard Rules. Rulebooks. Singapore Exchange.

¹⁰⁶ Paragraph 4A.01, Main Market Listing Requirement. Bursa Malaysia Securities Berhad.

¹⁰⁷ Paragraph 4A.07, Main Market Listing Requirement. Bursa Malaysia Securities Berhad.

¹⁰⁸ Paragraph 4A.14, Main Market Listing Requirement. Bursa Malaysia Securities Berhad.

¹⁰⁹ Paragraph 4A.19, Main Market Listing Requirement. Bursa Malaysia Securities Berhad.

¹¹⁰ “predominantly Malaysian-based operations” means a situation where-

- (a) the after-tax profits of the corporation derived from assets or operations held within Malaysia are higher than the after-tax profits derived from assets or operations held outside Malaysia; or
- (b) the majority of the infrastructure projects of the corporation are located within Malaysia.

¹¹¹ Paragraph 4A.25 ประกอบกับ 4A.04 , Main Market Listing Requirement. Bursa Malaysia Securities Berhad.

การยื่นขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มาเลเซียเป็นแห่งที่ 2 (Secondary Listing) ตลาดหลักทรัพย์มาเลเซียกำหนดให้บริษัทต่างประเทศจะต้องผ่านการพิจารณาของสำนักงาน ก.ล.ต. ของมาเลเซีย (Securities Commission: SC) หรือหน่วยงานที่มีอำนาจอื่นที่เกี่ยวข้อง ก่อนการยื่นขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย¹¹² โดยมี Principal Adviser เป็นผู้ยื่นขออนุญาตต่อสำนักงาน ก.ล.ต. มาเลเซีย¹¹³ และบริษัทต่างประเทศจะต้องจัดส่งข้อมูลหรือเอกสารเป็นภาษาอังกฤษให้กับตลาดหลักทรัพย์มาเลเซียในเวลาเดียวกับที่บริษัทต่างประเทศต้องจัดส่งให้กับตลาดหลักทรัพย์หลักหรือหน่วยงานกำกับในประเทศของบริษัทต่างประเทศนั้นด้วย¹¹⁴ ตลอดจนจัดส่งเอกสารดังต่อไปนี้ให้แก่ผู้ถือหุ้นด้วย¹¹⁵

1. หนังสือเชิญประชุมสามัญผู้ถือหุ้น
2. รายงานประจำปี
3. บัญชี
4. เอกสารหรือข้อมูลอื่นซึ่งตลาดหลักทรัพย์หลักหรือกฎหมายของประเทศที่บริษัทจัดตั้ง กำหนดให้ต้องแจกจ่าย

ทั้งนี้ ในส่วนของข้อมูลการขออนุญาตเสนอขายหุ้นของสำนักงาน ก.ล.ต. มาเลเซีย พบว่าได้ยกเลิกในหมวด 5 (Issues of securities and take-overs and mergers) ทั้งหมด¹¹⁶ และข้อมูลการขออนุญาตเสนอขายหุ้นของพระราชบัญญัติตลาดทุน (Capital Market and Services Act 2007) ก็กำหนดหลักเกณฑ์เฉพาะการขายหลักทรัพย์ที่ไม่ได้จดทะเบียนเท่านั้น (Guidelines on Sales Practices of Unlisted Capital Market Product)¹¹⁷

สรุปหลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทย เทียบเคียงกับของตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์และมาเลเซียได้ ตามตารางดังนี้

เรื่อง	หลักเกณฑ์ประเทศไทย	หลักเกณฑ์ประเทศสิงคโปร์	หลักเกณฑ์ประเทศมาเลเซีย
การจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	- Secondary Listing	- Primary Listing - Secondary Listing	- Primary Listing - Secondary Listing

¹¹² Paragraph 4A.21, Main Market Listing Requirement. Bursa Malaysia Securities Berhad.

¹¹³ Chapter 1, Principal Adviser Guidelines, Securities Commission Malaysia.

¹¹⁴ Paragraph 4A.30 ประกอบกับ 4A.10-11, Main Market Listing Requirement. Bursa Malaysia Securities Berhad

¹¹⁵ Paragraph 4A.30 ประกอบกับ 4A.12 (1), Main Market Listing Requirement. Bursa Malaysia Securities Berhad

¹¹⁶ Securities Commission Act 1993 [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.sc.com.my/legislation-guidelines/securities-commission-act-1993/>

¹¹⁷ CMSA 2012 & Relevant Guidelines [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.sc.com.my/legislation-guidelines/cmsa-2012-relevant-guidelines/>

เรื่อง	หลักเกณฑ์ ประเทศไทย	หลักเกณฑ์ ประเทศสิงคโปร์	หลักเกณฑ์ ประเทศมาเลเซีย
การเปิดเผยข้อมูล	- คำขอ - แบบ filing - หนังสือชี้ชวน	- Listing Application - Offering Memorandum or Introductory Document - Prospectus	- Annual Report - Prospectus - Other documents or information
ผู้ร่วมจัดทำคำขอ	- Financial Adviser	- Issue Manager	- Principal Adviser
ถิ่นที่ของกรรมการ	- ไม่กำหนด	- กรรมการอิสระอย่างน้อย 2 คน ต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศสิงคโปร์	- กรรมการอย่างน้อย 1 คน ต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย (ยกเว้นธุรกิจหลักอยู่ในประเทศมาเลเซีย ต้องมีกรรมการส่วนใหญ่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย)
การเสนอขายหุ้น	- ต้องมีผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์	- มี underwriter - ไม่มี underwriter (ต้องผ่านการหารือกับตลาดหลักทรัพย์แล้ว)	* ไม่มีข้อมูล
การบริหารกิจการของบริษัท	- ไม่กำหนด	- ไม่กำหนด	- ไม่กำหนด
การคุ้มครองผู้ลงทุน	- ต้องแจ้งตลาดหลักทรัพย์ กรณีมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่กระทบสิทธิของผู้ถือหุ้น	- ต้องแจ้งตลาดหลักทรัพย์ กรณีมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่กระทบสิทธิของผู้ถือหุ้น	- ต้องแจ้งตลาดหลักทรัพย์ กรณีมีการเปลี่ยนแปลงที่กระทบสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยบังคับเฉพาะกรณี Primary Listing

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะพบว่า การขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศไทย หน่วยงานกำกับดูแลของประเทศไทยจะใช้หลักการกำกับดูแลเดียวกันทั้งกรณีที่เป็นบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยและบริษัทที่จัดตั้งในต่างประเทศ คือใช้หลักการกำกับดูแลที่หน่วยงานกำกับดูแลเข้ามาคอยดูความเหมาะสมโดยใช้ดุลพินิจของหน่วยงานกำกับดูแล พิจารณาและอนุญาต (การกำกับดูแล

แบบ Merit Based) และกำกับดูแลโดยให้บริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ตามที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด (การกำกับดูแลแบบ Disclosure Based) โดยการกำหนดให้บริษัทที่จะสามารถยื่นขออนุญาตได้จะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด และกำหนดหลักเกณฑ์ให้บริษัทที่จะยื่นขออนุญาตจะต้องเปิดเผยให้ผู้ลงทุนทราบ

หลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยได้กำหนดคุณสมบัติของบริษัทที่จะยื่นขออนุญาตว่าจะต้องเป็นบริษัทมหาชน เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของบริษัทจะต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งกฎหมายดังกล่าวกำหนดการบริหารจัดการบริษัท ครอบคลุมถึงการคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้น การกำหนดคุณสมบัติ หน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการ การป้องกันการกระทำที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของกรรมการ ผู้บริหาร กับประโยชน์ของบริษัท อันเป็นการคุ้มครองผู้ลงทุนที่จะเข้ามาเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทนั้นได้ นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังได้กำหนดขนาดหรือจำนวนทุนของบริษัทที่จะเสนอขายหุ้น รวมทั้งเงื่อนไขของการกระจายการถือหุ้นให้ผู้ลงทุนรายย่อย เพื่อให้บริษัทเป็นบริษัทที่สามารถดำเนินธุรกิจได้ในระยะยาว และผู้ลงทุนที่ซื้อหุ้นจากบริษัทดังกล่าวสามารถซื้อขายเปลี่ยนมือได้สะดวก ซึ่งหุ้นที่มีสภาพคล่องในการซื้อขายจะทำให้เป็นหุ้นที่ได้รับความสนใจลงทุนจากผู้ลงทุน การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นการกำหนดคุณสมบัติในเบื้องต้นเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ผู้ลงทุนก็จำเป็นที่จะต้องศึกษาข้อมูลของบริษัทก่อนการลงทุนด้วยตนเอง เนื่องจากผู้ลงทุนจะเข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นอันถือเป็นเจ้าของกิจการนั้นด้วย แต่เพื่อให้แต่ละบริษัทที่ยื่นขออนุญาตต้องเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นและเพียงพอให้แก่ผู้ลงทุน และให้เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับบริษัทที่ยื่นขออนุญาต จึงได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการเปิดเผยข้อมูลขึ้น ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลจะเป็นการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท คือ ข้อมูลการประกอบกิจการ เงินทุน ฐานะและผลการดำเนินงาน การบริหารจัดการบริษัท หน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และข้อมูลเกี่ยวกับหุ้นที่เสนอขายด้วย และเพื่อให้ผู้เปิดเผยข้อมูลรับผิดชอบต่อข้อมูลที่เปิดเผย โดยให้มีความระมัดระวังในการเปิดเผยข้อมูลว่าจะต้องเปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงและไม่ทำให้ผู้ลงทุนเข้าใจผิดในสาระสำคัญในการลงทุนของตน จึงได้กำหนดให้บริษัทต้องมีที่ปรึกษาทางการเงินซึ่งเป็นคนกลางและได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. ร่วมจัดทำแบบในการเปิดเผยข้อมูล เพื่อสอบถามการเปิดเผยข้อมูลที่บริษัทเปิดเผยอีกชั้นหนึ่ง และกำหนดให้กรรมการของบริษัท รวมทั้งที่ปรึกษาทางการเงินต้องลงลายมือชื่อในแบบแสดงรายการข้อมูลที่เปิดเผย เพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และผู้ลงทุนสามารถเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัทกรณีที่ได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องได้ การกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้บริษัทเสนอขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย จึงมีความคุ้มครองสิทธิของผู้ลงทุนเป็นหลักสำคัญ

สำหรับหลักเกณฑ์การอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาเสนอขายหุ้นในประเทศไทยนั้น เริ่มจากแนวความคิดในการออกหลักเกณฑ์ที่ต้องการเพิ่มสินค้าในตลาดหุ้นไทยและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ลงทุนในประเทศไทยที่ต้องการลงทุนในต่างประเทศให้สามารถลงทุนได้สะดวกมากขึ้น จึงได้อนุญาตให้บริษัทต่างประเทศสามารถขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศไทยได้ แต่เพื่อ

ลดภาระการตรวจสอบและกำกับดูแลของหน่วยงานกำกับดูแลของประเทศไทย ในการตรวจสอบและพิจารณาคุณสมบัติของบริษัทต่างประเทศ จึงกำหนดให้เฉพาะบริษัทต่างประเทศที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หลักมาแล้วเท่านั้นที่สามารถขออนุญาตได้ เนื่องจากบริษัทดังกล่าวจะได้รับการตรวจสอบและกำกับดูแลจากตลาดหลักทรัพย์หลักมาแล้ว และเพื่อให้มั่นใจได้ว่าหน่วยงานกำกับดูแลในต่างประเทศมีมาตรฐานการกำกับดูแลที่สามารถเชื่อถือได้ จึงได้กำหนดคุณสมบัติของบริษัทต่างประเทศที่จะขออนุญาตเสนอขายว่าตลาดหลักทรัพย์หลักที่บริษัทต่างประเทศมีหุ้นซื้อขายอยู่รวมทั้งหน่วยงานกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์หลักจะต้องเป็นสมาชิกขององค์กรระดับสากล และในการเสนอขายหุ้นก็จะต้องเปิดเผยข้อมูลตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดไว้ โดยในการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทต่างประเทศ สำหรับกรณีที่บริษัทต่างประเทศมีการเสนอขายหุ้นในประเทศไทย และในประเทศอื่นในอาเซียนพร้อมกันหรือในระยะเวลาใกล้เคียงกัน ให้สามารถเปิดเผยข้อมูลโดยใช้แบบ 69-FE ตามแบบที่แนบไว้ท้ายประกาศของสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งอ้างอิงตามแนวทางของ IOSCO และตามแบบที่ ACMF กำหนดก็ได้ โดยหากบริษัทต่างประเทศเลือกใช้แบบ 69-FE ก็จะต้องจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินร่วมจัดทำแบบดังกล่าวด้วย ซึ่งหากพิจารณารายการข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลแล้ว รายการข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในแบบ 69-FE จะมีรายการข้อมูลใกล้เคียงกับแบบแสดงรายการข้อมูลกรณีบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย (แบบ 69-1) มากกว่ารายการข้อมูลของบริษัทต่างประเทศ ดังนั้น ในการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทต่างประเทศโดยไม่ได้ใช้แบบ 69-FE ผู้ลงทุนไทยจึงได้รับข้อมูลของบริษัทต่างประเทศน้อยกว่าเมื่อเทียบกับข้อมูลที่ได้รับจากบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย นอกจากนี้ หากไม่ใช้แบบ 69-FE บริษัทต่างประเทศก็ไม่ต้องจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินร่วมจัดทำคำขอด้วย จึงเห็นว่า การกำหนดลักษณะดังกล่าว หากบริษัทต่างประเทศจะเสนอขายหุ้นในประเทศไทยและประเทศอาเซียนพร้อมกันหรือในระยะเวลาใกล้เคียงกัน อาจทำให้บริษัทต่างประเทศเลือกที่จะเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ใช้แบบ 69-FE เพื่อหลีกเลี่ยงการต้องจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินก็ได้ เนื่องจากการจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินจะเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้กับบริษัทต่างประเทศ และทำให้บริษัทต่างประเทศจะต้องมีคนกลางเพื่อมาตรวจสอบข้อมูลของบริษัทต่างประเทศ เพิ่มความยุ่งยากให้กับบริษัทต่างประเทศในการต้องจัดหาข้อมูลหรือเอกสารตามที่ที่ปรึกษาทางการเงินร้องขอ ดังนั้น บริษัทต่างประเทศอาจจะเลือกที่จะเพิ่มต้นทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายในการต้องจัดทำเอกสารเปิดเผยข้อมูลหลายรูปแบบตามที่แต่ละประเทศกำหนดเพราะต้นทุนเรื่องค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสารอาจจะถูกกว่าการว่าจ้างที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งจะทำให้ผู้ลงทุนในประเทศไทยได้รับความคุ้มครองที่น้อยลงเมื่อเทียบกับการเสนอขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย เนื่องจากผู้ลงทุนจะไม่มีคนกลางมาช่วยตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลที่บริษัทต่างประเทศเปิดเผย จึงเห็นว่าการกำหนดหลักเกณฑ์ในลักษณะให้เป็นทางเลือกของบริษัทต่างประเทศในการใช้แบบการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว จึงเป็นช่องทางให้บริษัทต่างประเทศหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์ที่เป็นการคุ้มครองผู้ลงทุน

จากวัตถุประสงค์ในการออกหลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุนไทยและการเพิ่มสินค้าในตลาดทุนไทย ประกอบกับการกำหนดให้บริษัทต่างประเทศต้องจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หลักที่เป็นสมาชิกขององค์กรระดับสากล จึงไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานสำหรับบริษัทต่างประเทศไว้เป็นการเฉพาะ

เช่น เรื่องการดำเนินการกรณีบริษัทต่างประเทศมีการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งหลักทรัพย์ของกิจการ หรือการกระทำที่เป็นการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ เป็นต้น แต่ได้กำหนดให้ไปใช้หลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์หลักหรือหน่วยงานกำกับดูแลหลัก ซึ่งกรณีดังกล่าวทำให้ผู้ลงทุนไม่ทราบว่าการตลาดหลักทรัพย์หลักหรือหน่วยงานกำกับดูแลหลักของบริษัทต่างประเทศมีการกำหนดหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ของประเทศไทยหรือไม่ ประการใด ซึ่งในส่วนนี้ผู้ลงทุนจำเป็นจะต้องไปศึกษาจากสื่อต่างๆ ของบริษัทต่างประเทศ หรือตลาดหลักทรัพย์หลัก หรือหน่วยงานกำกับดูแลหลักด้วยตนเอง ดังนั้น ในการซื้อหุ้นของบริษัทต่างประเทศของผู้ลงทุนในด้านความน่าเชื่อถือของบริษัทต่างประเทศ ถือได้ว่ามี การกำกับดูแลอยู่ในระดับสากล เนื่องจากมีตลาดหลักทรัพย์หลักและหน่วยงานกำกับดูแลหลักที่เป็นสมาชิกขององค์กรระดับสากลตามที่กล่าวข้างต้น เพียงแต่ในส่วนหลักเกณฑ์การกำกับดูแลในบางเรื่องนั้นผู้ลงทุนจะต้องไปศึกษาหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์หลักหรือหน่วยงานกำกับดูแลหลักเอง และนำมาพิจารณาว่าตนสามารถยอมรับได้หรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีซื้อหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยเป็นผู้เสนอขาย ซึ่งกรณีดังกล่าวเห็นว่า ผู้ลงทุนจำเป็นจะต้องทราบหลักเกณฑ์ในการกำกับบริษัทต่างประเทศที่เสนอขายหุ้นด้วยว่าตลาดหลักทรัพย์หลักหรือหน่วยงานกำกับดูแลหลักกำกับดูแลให้บริษัทต่างประเทศอย่างไร

เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ของประเทศไทยเรื่องการขออนุญาตเสนอขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในต่างประเทศเทียบเคียงกับหลักเกณฑ์ของประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย พบว่าประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียเปิดโอกาสให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ได้มากกว่าประเทศไทย โดยอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศสามารถยื่นคำขออนุญาตจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์และมาเลเซียได้ทั้งกรณีเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นแห่งแรก (Primary Listing) และจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นแห่งที่ 2 (Secondary Listing) ได้ ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่อนุญาตให้บริษัทต่างประเทศสามารถยื่นคำขออนุญาตจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เฉพาะกรณียื่นจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นแห่งที่ 2 (Secondary Listing) เท่านั้น เนื่องจากประเทศไทยเห็นว่าบริษัทต่างประเทศเหล่านั้นจะถูกกำกับดูแลจากตลาดหลักทรัพย์หลักและหน่วยงานกำกับดูแลหลัก และไม่ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลบริษัทต่างประเทศดังกล่าว โดยกำหนดให้บริษัทต่างประเทศปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในตลาดหลักทรัพย์หลักและหน่วยงานกำกับดูแลหลัก ทั้งนี้ ประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียได้กำหนดให้บริษัทต่างประเทศที่ยื่นขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ และมาเลเซีย จะต้องจัดให้มีกรรมการซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย โดยไม่ได้แยกว่าเป็นกรณี Primary Listing หรือ Secondary Listing เพื่อให้กรรมการดังกล่าวเป็นตัวแทนของบริษัทต่างประเทศเพื่อดำเนินการต่างๆ ในประเทศของตนได้ และหากมีการต้องดำเนินการแก้ปัญหาใดๆ ก็สามารถดำเนินการได้ทันที ดังนั้น หากบริษัทต่างประเทศจะยื่นขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์และมาเลเซีย ไม่ว่าจะแบบ Primary Listing หรือ Secondary Listing ก็จะต้องมีกรรมการที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศดังกล่าวด้วย ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุน เนื่องจากหากประเทศไทยกำหนดให้บริษัทต่างประเทศต้องมีการกรรมการที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยด้วย ก็ไม่จำเป็นต้องมีตัวแทนในประเทศไทยเพื่อทำหน้าที่ประสานงานหรือรับคำสั่งหรือเอกสารจากหน่วยงานกำกับดูแล

ของประเทศไทย โดยให้กรรมการที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยทำหน้าที่ดังกล่าว นอกจากนี้ หากมีความ
รับผิดชอบใดๆ หรือบริษัทต่างประเทศจะต้องแก้ไขการดำเนินการเสนอขายหุ้นก็สามารถดำเนินการได้
และเห็นว่าควรนำมาปรับใช้สำหรับบริษัทต่างประเทศที่มาเสนอขายหุ้นในประเทศไทยด้วย

สำหรับเอกสารคำขออนุญาตและเอกสารประกอบการขออนุญาตนั้น เนื่องจากทั้ง 3
ประเทศ ใช้หลักการกำกับดูแลแบบ Disclosure Based ดังนั้น จึงกำหนดในลักษณะเดียวกัน คือ
กำหนดให้บริษัทต่างประเทศที่ขออนุญาตเสนอขายหุ้นจะต้องจัดทำคำขออนุญาต แบบแสดงรายการ
ข้อมูลการเสนอขาย และหนังสือชี้ชวนการเสนอขายหุ้น ซึ่งรวมถึงการคุ้มครองผู้ลงทุนที่กำหนดให้
บริษัทต่างประเทศต้องแจ้งให้ตลาดหลักทรัพย์ทราบกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงซึ่งสิทธิของผู้ถือหุ้น
หลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลของประเทศไทยจึงเป็นมาตรฐานและสามารถเทียบเคียงได้กับ
หลักเกณฑ์ของประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย

บทที่ 4

วิเคราะห์ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในการออกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอขาย และการซื้อขายหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทย

บริษัทต่างประเทศที่จะมาเสนอขายหุ้นต่อประชาชนในประเทศไทย จะต้องเป็นบริษัทที่มีหุ้นจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศในส่วนกระดานหลัก (Main Board) อยู่แล้ว ซึ่งโดยส่วนใหญ่ก็จะเป็นประเทศที่บริษัทต่างประเทศนั้นจัดตั้งขึ้น (ตลาดหลักทรัพย์หลัก หรือ Home Exchange) โดยตลาดหลักทรัพย์หลักจะต้องเป็นสมาชิกของ WFE และหน่วยงานกำกับดูแลของตลาดทุนของประเทศที่เป็นที่ตั้งของตลาดหลักทรัพย์หลัก (หน่วยงานกำกับดูแลหลัก หรือ Home Regulator) จะต้องเป็นสมาชิกของ IOSCO ประเภท Signatory A ใน Multilateral Memorandum of Understanding Concerning Consultation and Cooperation and the Exchange of Information (MMOU) หรือหากไม่ได้เป็นสมาชิกของ IOSCO ก็จะต้องมีข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน (Bilateral Agreement) ในระดับที่ไม่น้อยกว่า MMOU ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ของ WFE และ IOSCO โดยปัจจุบันมีประเทศสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีตลาดหลักทรัพย์เป็นสมาชิกของ WFE และมีหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนที่เป็นสมาชิกของ IOSCO ประเภท Signatory A มีดังนี้

ประเทศ	WFE	IOSCO
ประเทศไทย	/	/
ประเทศมาเลเซีย	/	/
ประเทศสิงคโปร์	/	/
ประเทศฟิลิปปินส์	/	X
ประเทศอินโดนีเซีย	/	/
ประเทศบรูไนดารุสซาลาม	X	X
ประเทศเวียดนาม	/	/
ประเทศลาว	X	X
ประเทศพม่า	X	X
ประเทศกัมพูชา	X	X

หมายเหตุ : / คือ เป็นสมาชิก X คือ ไม่ได้เป็นสมาชิก

แผนภาพที่ 5: ประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เป็นสมาชิกของ WFE และ IOSCO¹¹⁸

¹¹⁸รวบรวมโดยผู้วิจัย [ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.world-exchanges.org/member-exchanges> และ http://www.iosco.org/library/index.cfm?section=mou_siglist.

ดังนั้น สำหรับในประเทศไทย เศรษฐกิจอาเซียน บริษัทต่างประเทศที่จดทะเบียนซื้อขายอยู่แล้วในตลาดหลักทรัพย์ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และเวียดนามเท่านั้น ที่สามารถเข้ามาระดมทุนผ่านการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้

4.1 การจดทะเบียนซื้อขายในประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing)

การระดมทุนของบริษัทต่างประเทศผ่านการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปัจจุบันรองรับเฉพาะกรณีบริษัทต่างประเทศที่จดทะเบียนซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศอยู่แล้วมาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งที่ 2 หรือที่เรียกว่าการทำ Secondary Listing เท่านั้น แต่ยังไม่มียกเว้นกรณีที่บริษัทต่างประเทศจะนำหุ้นมาเสนอขายโดยตรงต่อประชาชนในประเทศไทย และนำหุ้นเข้าจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing) ทำให้บริษัทต่างประเทศที่ยังไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศใด แต่ประสงค์จะมาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรกไม่สามารถดำเนินการได้ ดังนั้น เพื่อให้สามารถเข้ามาระดมทุนโดยการเสนอขายหุ้นในประเทศไทยได้จึงต้องจัดตั้งบริษัทในประเทศไทยขึ้นใหม่ และให้บริษัทดังกล่าวดำเนินการขออนุญาตเสนอขายหุ้น และจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแทน อันเป็นการระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทางอ้อม ซึ่งโดยทั่วไปบริษัทที่บริษัทต่างประเทศดำเนินการจัดตั้งขึ้นใหม่ในประเทศไทยจะเป็นในลักษณะของ Holding Company (บริษัทที่มีการประกอบธุรกิจโดยมีรายได้จากการถือหุ้นในบริษัทอื่นเป็นหลัก และไม่มีกิจการประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญของตนเอง) และมีบริษัทต่างประเทศนั้นเป็นผู้ถือหุ้นเอง และให้ Holding Company นั้น เป็นผู้ยื่นขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำให้บริษัทต่างประเทศต้องใช้เงินทุนเพื่อเป็นทุนจดทะเบียนของ Holding Company ดังกล่าว ซึ่งหากเปรียบเทียบกับประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีขนาดธุรกรรมใหญ่ 2 อันดับแรก คือ สิงคโปร์ และมาเลเซียแล้ว บริษัทต่างประเทศสามารถเข้ามาระดมทุนได้ทั้งกรณีการขออนุญาตและเสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศดังกล่าวเป็นแห่งแรก (Primary Listing) และกรณีที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ประเทศอื่นอยู่ก่อนแล้ว และจะมายื่นขอเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศดังกล่าวอีกแห่งหนึ่ง (Secondary Listing) โดยการเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ประเทศสิงคโปร์ และตลาดหลักทรัพย์มาเลเซียเป็นแห่งแรก (Primary Listing) กำหนดให้บริษัทต่างประเทศปฏิบัติตามเกณฑ์จดทะเบียนของประเทศของตน¹¹⁹ แตกต่างจากหลักเกณฑ์ของประเทศไทยที่กำหนดให้บริษัทต่างประเทศที่ขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศมาแล้วเท่านั้น ดังนั้น หากบริษัทต่างประเทศ ไม่ว่าจะบริษัทต่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนเอง หรือในภูมิภาคอื่นๆ ไม่ได้เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศของตนหรือในตลาดหลักทรัพย์อื่นใดแล้ว แต่ต้องการจะเข้ามาระดมทุนและจดทะเบียนซื้อ

¹¹⁹Rule 209, Mainboard Rules. Rulebooks. Singapore Exchange. และ Paragraph 4A.07, Main Market Listing Requirement. Bursa Malaysia Securities Berhad.

ขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ประเทศที่อยู่ในอาเซียน ก็จะทำให้ประเทศไทยซึ่งอนุญาตเฉพาะให้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เฉพาะ Secondary Listing ก็จะมีโอกาสจากบริษัทต่างประเทศที่ต้องการจะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing) รวมทั้งเป็นการปิดโอกาสในการลงทุนของผู้ลงทุนไทยที่จะสามารถลงทุนในหุ้นของบริษัทต่างประเทศ แต่ไม่ต้องการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศอีกด้วย

ดังนั้น เพื่อเพิ่มช่องทางระดมทุนให้กับบริษัทต่างประเทศ ซึ่งรวมถึงประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่ได้มาก่อนสามารถเข้ามาออกและเสนอขายหุ้นในประเทศไทยโดยการขอเสนอขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ จึงเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมซึ่งอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศสามารถเข้ามาออกและเสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing) ได้ โดยกำหนดคุณสมบัติและหลักเกณฑ์การขออนุญาตเช่นเดียวกับบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยเป็นผู้ขออนุญาต เว้นแต่ในหลักเกณฑ์บางประการที่อาจเป็นข้อจำกัดและไม่เหมาะสมในทางปฏิบัติสำหรับบริษัทต่างประเทศ คือ

1. การต้องเป็นบริษัทมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

เนื่องจากการเป็นบริษัทต่างประเทศซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กฎหมายหุ้นส่วนของบริษัทของบริษัทต่างประเทศนั้นจัดตั้งขึ้น จึงเห็นว่าควรให้บริษัทต่างประเทศจะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กฎหมายหุ้นส่วนบริษัทของประเทศของตน นอกจากนี้ หลักเกณฑ์การขออนุญาตเสนอขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยก็กำหนดสถานะของบริษัทที่จะขออนุญาตเสนอขายหุ้นไว้แล้ว โดยเป็นข้อกำหนดของขนาดธุรกิจ คือ ต้องมีทุนชำระแล้วเฉพาะหุ้นสามัญไม่น้อยกว่า 300 ล้านบาท และมีส่วนของผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 300 ล้านบาท รวมทั้งกำหนดให้ต้องมีการกระจายหุ้นให้ผู้ถือหุ้นสามัญรายย่อยไม่น้อยกว่า 1,000 ราย และต้องถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของทุนชำระแล้ว หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของทุนชำระแล้วในกรณีที่บริษัทมีทุนชำระแล้วเฉพาะหุ้นสามัญไม่น้อยกว่า 3,000 ล้านบาท โดยผู้ถือหุ้นดังกล่าวแต่ละรายต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่า 1 หน่วยการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดให้ใช้ในการซื้อขายหุ้น อย่างไรก็ตาม แม้ข้อกำหนดเรื่องการกระจายหุ้นของบริษัทต่างประเทศ กรณีที่บริษัทต่างประเทศมาขึ้นขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งที่ 2 (Secondary Listing) จะกำหนดให้ไม่ต้องกระจายหุ้นตามข้อกำหนดข้างต้นก็ได้ หากบริษัทต่างประเทศแสดงให้เห็นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเห็นได้ว่าหุ้นจะมีการซื้อขายและมีสภาพคล่องในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่เห็นว่ากรณีของการ Primary Listing ไม่ควรกำหนดยกเว้นให้การกระจายหุ้นเป็นประการอื่นเช่นเดียวกับกรณี Secondary Listing เนื่องจากกรณี Primary Listing หุ้นของบริษัทต่างประเทศจะซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพียงแห่งเดียว หากไม่มีการกระจายหุ้นอย่างเพียงพอ จะทำให้หุ้นของบริษัทต่างประเทศอาจไม่มีสภาพคล่องในการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพียงพอเพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถซื้อขายเปลี่ยนมือได้

2. กรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

โดยสภาพของการเป็นบริษัทที่จัดตั้งในต่างประเทศ กรรมการส่วนใหญ่จึงจะเป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศนั้นๆ เพื่อให้การบริหารและจัดการบริษัทต่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถสะดวกรวดเร็วทันทั่วที่ต่อการบริหารจัดการในกรณีที่ต้องมีการดำเนินการอย่างใดๆ ของคณะกรรมการบริษัท การกำหนดให้บริษัทต่างประเทศต้องมีกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย จึงเป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการบริษัทต่างประเทศ รวมถึงเป็นอุปสรรคในการประชุมคณะกรรมการบริษัทต่างประเทศที่โดยปกติแล้ว บริษัทจะจัดประชุมคณะกรรมการในภูมิลำเนาซึ่งเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัท ดังนั้น จึงเป็นการไม่เหมาะสมที่จะกำหนดให้เป็นเงื่อนไขของบริษัทต่างประเทศที่จะเข้ามาเสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing) จะต้องมีกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดต้องมีภูมิลำเนาในประเทศไทย

3. จำนวนของกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ

แม้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยที่จะขออนุญาตเสนอขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะต้องมีโครงสร้างคณะกรรมการและการจัดการที่มีการตรวจสอบและถ่วงดุลกัน ซึ่งกำหนดให้บริษัทต้องมีกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน และมีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 คน การกำหนดจำนวนกรรมการเป็นจำนวนคนในลักษณะดังกล่าว ทำให้บริษัทต่างประเทศจะต้องมีคณะกรรมการอย่างน้อย 9 คน ซึ่งเห็นว่าอาจเป็นอุปสรรคต่อบริษัทต่างประเทศที่มีจำนวนคณะกรรมการไม่มาก จึงเห็นว่าควรกำหนดจำนวนกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบเป็นอัตราส่วนต่อจำนวนกรรมการทั้งหมดให้มีโครงสร้างที่ตรวจสอบและถ่วงดุลกันได้มากกว่าการกำหนดเป็นจำนวนคน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องออกหลักเกณฑ์ในเรื่องจำนวนกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบของบริษัทต่างประเทศที่จะเข้ามาเสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing) โดยกำหนดให้มีกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และมีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด หรือในลักษณะอื่นใดที่สามารถแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างคณะกรรมการและการจัดการของบริษัทต่างประเทศมีการตรวจสอบและถ่วงดุลกันแล้ว

4. งบการเงิน

ข้อกำหนดในการจัดทำงบการเงินของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย กำหนดให้บริษัทต้องจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีไทย ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวเป็นอุปสรรคของการจัดทำงบการเงินของบริษัทต่างประเทศ ซึ่งต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของประเทศที่ตนจัดตั้งขึ้น และหากกำหนดให้ต้องจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีไทยด้วย ก็จะเป็นการเพิ่มภาระด้านการปฏิบัติงานและเพิ่มภาระในด้านค่าใช้จ่ายให้แก่บริษัทต่างประเทศ อันเป็นต้นทุนที่บริษัทต่างประเทศต้องรับ

และอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บริษัทต่างประเทศมาขอเสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing) ดังนั้น จึงเห็นว่าควรกำหนดให้บริษัทต่างประเทศที่มาเสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing) สามารถใช้มาตรฐานการบัญชีที่เป็นสากลเป็นมาตรฐานในการจัดทำงบการเงิน หรือเป็นตัวเทียบเคียง โดยกำหนดให้บริษัทต่างประเทศที่มาทำ Primary Listing ในประเทศไทยสามารถใช้มาตรฐานบัญชี International Financial Reporting Standards (IFRS) หรือมาตรฐานบัญชีของประเทศที่บริษัทต่างประเทศนั้นจัดตั้ง ซึ่งแสดงผลกระทบของรายการที่แตกต่างจาก IFRS ไว้ (Reconciled IFRS)

5. การต้องมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ข้อกำหนดดังกล่าวมีที่มาในการกำหนดคือเพื่อส่งเสริมการดูแลพนักงานซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของบริษัท และถือเป็นสวัสดิการให้กับพนักงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกิจการของบริษัท อันแสดงถึงการที่บริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) ซึ่งเมื่อพนักงานคนใดสิ้นสภาพการเป็นพนักงานแล้ว ก็จะมีเงินที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพทั้งในส่วนที่ตนสะสมไว้และในส่วนที่นายจ้างสมทบเข้ามาเพื่อเก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายต่อไปได้ อันเป็นการออมเงินให้กับพนักงานทางหนึ่ง แต่ข้อกำหนดให้ต้องมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอาจไม่สอดคล้องกับสภาพของการเป็นบริษัทต่างประเทศซึ่งเป็นบริษัทที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและประกอบกิจการในต่างประเทศที่จะต้องจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงาน ประกอบกับการกำหนดข้อกำหนดในลักษณะดังกล่าวเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติหากในต่างประเทศไม่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเช่นเดียวกับของประเทศไทย โดยในส่วนของสวัสดิการและการดูแลพนักงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจการเห็นว่าควรให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งบริษัทของประเทศที่บริษัทต่างประเทศจัดตั้งขึ้น นอกจากนี้ หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่กำหนดเป็นมาตรฐานของอาเซียน (ASEAN CG Scorecard) โดย ACMF ในส่วนของปฏิบัติต่อพนักงานและลูกจ้าง ก็กำหนดให้บริษัทปฏิบัติกับพนักงานและลูกจ้างอย่างเป็นธรรม รวมทั้งมีการพัฒนาความรู้และศักยภาพของพนักงานเท่านั้น ไม่ได้กำหนดถึงการต้องมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือดำเนินการอย่างอื่นในตนเองเดียวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพด้วย ดังนั้น ข้อกำหนดดังกล่าวจึงเป็นลักษณะของกฎหมายภายในของประเทศไทย และไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้บังคับกับกรณีที่เป็นบริษัทต่างประเทศ

ดังนั้น จึงควรออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติม เพื่อให้บริษัทต่างประเทศสามารถขออนุญาตเสนอขายหุ้นเพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing) ได้ โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยเป็นหลัก โดยยกเว้นในข้อกำหนดบางประการที่เป็นอุปสรรคกับสภาพของการเป็นบริษัทต่างประเทศตามที่กล่าวในข้อ 1.-5. ข้างต้น

4.2 การเปิดเผยข้อมูลในแบบ Filing

การอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศมาเสนอขายหุ้นต่อประชาชนในประเทศไทยใช้หลักการกำกับเช่นเดียวกับการกำกับบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยเป็นผู้ขออนุญาตเสนอขาย โดยจะมีการตรวจสอบคุณสมบัติในเบื้องต้นจากสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และการกำหนดให้บริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นเพียงพอ และต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อให้ผู้ลงทุนใช้ประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจลงทุน ซึ่งเป็นการกำกับแบบผสมระหว่างแบบ Merit Based และ Disclosure Based และโดยที่แนวทางกำกับดูแลแบบ Disclosure Based จะมีเพิ่มมากขึ้นในอนาคต โดยในระดับสากลจะกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ลงทุนที่จะต้องศึกษาข้อมูลในสิ่งที่ตัวเองลงทุน และจะลดบทบาทในการกำกับแบบ Merit Based ลง ดังนั้น การศึกษาข้อมูลจากเอกสารประกอบการยื่นขออนุญาตของบริษัทที่เสนอขายหุ้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ลงทุน

สำหรับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จะขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ

1. บริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยเป็นผู้ขออนุญาตเสนอขายหุ้น บริษัทจะต้องเปิดเผยข้อมูลตามแบบแสดงรายการข้อมูล ตามแบบ 69-1
2. บริษัทต่างประเทศเป็นผู้ขออนุญาตเสนอขายหุ้นเพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งที่ 2 (Secondary Listing)
 - 2.1 บริษัทต่างประเทศจะเสนอขายหุ้นเฉพาะในประเทศไทย จะต้องเปิดเผยข้อมูลตามแบบแสดงรายการข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเฉพาะบริษัทต่างประเทศ
 - 2.2 บริษัทต่างประเทศจะเสนอขายหุ้นในประเทศไทยและประเทศในอาเซียนพร้อมกันหรือในระยะเวลาใกล้เคียงกัน จะต้องเปิดเผยข้อมูลตามแบบแสดงรายการข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเฉพาะบริษัทต่างประเทศ หรือตามแบบ 69-FE ก็ได้ โดยหากเป็นการเปิดเผยข้อมูลโดยใช้แบบ 69-FE บริษัทต่างประเทศต้องให้มีที่ปรึกษาทางการเงินซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. เป็นผู้ร่วมจัดทำแบบดังกล่าวด้วย

จะเห็นได้ว่าในส่วนของบริษัทต่างประเทศสามารถเปิดเผยข้อมูลได้ 2 แบบ ซึ่งรายการข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในแบบแสดงรายการข้อมูลสำหรับบริษัทต่างประเทศที่เสนอขายหุ้นในประเทศไทยเพียงแห่งเดียวตามข้อ 2.1 และในกรณีที่บริษัทต่างประเทศเสนอขายหุ้นในประเทศไทยและประเทศในอาเซียนพร้อมกันหรือในระยะเวลาใกล้เคียงกันตามข้อ 2.2 แม้จะมีข้อมูลส่วนใหญ่เหมือนกันก็ตาม แต่ก็มีข้อมูลในส่วนที่ยังแตกต่างกันอยู่ตามที่กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลโดยใช้แบบ 69-FE จะต้องมีที่ปรึกษาทางการเงินร่วมจัดทำคำขอด้วย ซึ่งการมีที่ปรึกษาทางการเงินเป็นผู้ร่วมจัดทำขอก็เป็นการคุ้มครองให้ผู้ลงทุนอีกชั้นหนึ่ง เนื่องจากที่ปรึกษาทางการเงินจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด ซึ่งรวมถึงหน้าที่ในการ

ตรวจสอบข้อมูลที่บริษัทต่างประเทศเปิดเผยด้วยว่ามีความครบถ้วน ถูกต้อง และเพียงพอหรือไม่ ประการใดด้วย ซึ่งเห็นว่ากรณีบริษัทต่างประเทศไม่ว่าจะเสนอขายหุ้นเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น หรือขายในประเทศไทยและประเทศในอาเซียนพร้อมกันหรือในระยะเวลาใกล้เคียงกัน ควรกำหนดให้ใช้แบบ 69-FE ทั้ง 2 กรณี และควรขยายไปใช้บังคับกับบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยด้วย เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลได้รับการตรวจสอบจากที่ปรึกษาทางการเงิน และรายการที่ต้องเปิดเผยไม่มีหลายรูปแบบ และหากบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยต้องการจะไปเสนอขายในประเทศในอาเซียนในอนาคตก็สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ได้ ซึ่งแบบ 69-FE มีรายการข้อมูลที่ต้องเปิดเผยมากกว่า อันเป็นประโยชน์แก่ผู้ลงทุน และแบบ 69-FE ก็มีแนวไว้ท้ายประกาศสำนักงาน ก.ล.ต. อันเป็นการสะดวกในการหยิบใช้ของบริษัทผู้ออกและเสนอขายหุ้น และเป็นมาตรฐานเดียวกันของบริษัทต่างประเทศ โดยไม่ได้พิจารณาจากระยะเวลาในการเสนอขายหุ้นว่าเสนอขายในประเทศไทยที่เดียวหรือเสนอขายพร้อมกันหลายประเทศในอาเซียน และการที่ใช้รายการข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในรูปแบบเดียวกันก็เป็นประโยชน์กับผู้ลงทุนที่จะสะดวกในการศึกษาและทำให้พิจารณาข้อมูลได้รวดเร็วขึ้น เนื่องจากรูปแบบการเปิดเผยข้อมูลจะมีลักษณะทำนองเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการเสนอขายในประเทศใด

นอกจากนี้ การกำหนดให้การเสนอขายหุ้นในประเทศไทยและประเทศในอาเซียนพร้อมกันหรือในระยะเวลาใกล้เคียงกัน สามารถใช้แบบ 69-FE ได้ เนื่องจากไม่มีการกำหนดชัดเจนว่าคำว่า “ในระยะเวลาใกล้เคียงกัน” มีความหมายเป็นประการใด จึงจะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติว่าการเสนอขายหุ้นในประเทศไทยและประเทศอื่นในอาเซียนในระยะเวลาใกล้เคียงกันนั้น บริษัทต่างประเทศจะต้องดำเนินการเสนอขายหุ้นห่ากันไม่เกินระยะเวลาเท่าใดจึงจะถือว่าเป็นการเสนอขายในระยะเวลาใกล้เคียงกันอีกด้วย

ดังนั้น จึงควรแก้ไขแบบแสดงรายการข้อมูลเสนอขายหุ้นสำหรับบริษัทต่างประเทศ โดยให้ใช้แบบเดียวกัน โดยใช้ตามแบบ 69-FE ไม่ว่าจะเป็นการขออนุญาตเสนอขายหุ้นเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น หรือขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศไทยพร้อมกับการเสนอขายหุ้นในประเทศอาเซียนอื่นๆ หรือเป็นการเสนอขายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยก็ตาม และเมื่อใช้แบบ 69-FE เป็นมาตรฐานเดียวกันของบริษัทต่างประเทศโดยไม่ได้พิจารณาระยะเวลาการเสนอขายพร้อมกันหรือใกล้เคียงกันในประเทศอื่นในอาเซียนแล้ว ก็ไม่ต้องแก้ไขในส่วนของความไม่ชัดเจนของการเสนอขายหุ้นในระยะเวลาใกล้เคียงกันว่า มีความหมายถึงการเสนอขายในระยะเวลาเท่าใดจึงจะถือว่าเป็นการเสนอขายในระยะเวลาใกล้เคียงกันอีก

4.3 การเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท

เนื่องจากหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลการเสนอขายหุ้นและบริษัทจดทะเบียนจะพิจารณาการถือหุ้นของบริษัทนั้นด้วย ทั้งนี้ เพื่อพิจารณาการมีส่วนได้เสีย และการมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้ถือหุ้นกับบริษัท แต่หลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าผู้ถือหุ้นลักษณะใดเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ยังมีความแตกต่างกัน โดยหลักเกณฑ์ของประเทศไทยจะพิจารณาผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเกินกว่า

ร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท แต่ในแบบ ASEAN Equity Disclosure Standards กำหนดเกณฑ์การพิจารณาผู้ถือหุ้นรายใหญ่จากผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท การกำหนดความหมายที่แตกต่างกันจะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติให้แก่บริษัทต่างประเทศ ในกรณีการขอเสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing) กับ การขอเสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งที่ 2 (Secondary Listing) โดยกรณีที่บริษัทต่างประเทศที่เข้ามาทำ Secondary Listing และใช้แบบการเปิดเผยข้อมูลตามแบบ 69-FE จะกำหนดให้ต้องเปิดเผยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท แต่บริษัทต่างประเทศที่เข้ามาทำ Primary Listing ที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดของประเทศไทย ซึ่งต้องเปิดเผยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท ทำให้บริษัทต่างประเทศต้องรายงานข้อมูลที่แตกต่างกันแล้วแต่กรณี และเพื่อให้หลักเกณฑ์ของประเทศไทยเทียบเคียงได้กับแนวทางการเปิดเผยข้อมูลในอาเซียน (ASEAN Equity Disclosure Standards) ที่กำหนดโดย ACMF จึงควรแก้ไขสัดส่วนการถือหุ้นที่จะถือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท เนื่องจากบริษัทควรจะต้องรายงานหรือเปิดเผยข้อมูลในเรื่องเดียวกันในระดับที่เหมือนกัน ซึ่งการแก้ไขอัตราส่วนในระดับที่น้อยลงอาจส่งผลให้บริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งการแก้ไขอัตราส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่และการที่บริษัทต้องรายงานหรือเปิดเผยข้อมูลมากขึ้นดังกล่าวก็เป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนโดยรวมมากขึ้น

ดังนั้น จึงเห็นว่าควรแก้ไขหลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ถือหุ้นรายใหญ่ โดยกำหนดอัตราส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นที่จะถือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ จากร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท เป็นร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทแทน

4.4 การจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงิน

การจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินนั้น กำหนดให้ต้องมีเฉพาะกรณีบริษัทต่างประเทศที่ต้องการเสนอขายหุ้นในประเทศไทยและประเทศอื่นในอาเซียนพร้อมกันหรือในระยะเวลาใกล้เคียงกัน และเลือกยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลในการเสนอหุ้นตามแบบ 69-FE ซึ่งหากบริษัทต่างประเทศเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ใช้แบบดังกล่าว ก็ไม่จำเป็นต้องมีที่ปรึกษาทางการเงินมาร่วมจัดทำแบบแสดงรายการข้อมูลด้วย ซึ่งหากเปรียบเทียบกับตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์และมาเลเซีย ได้กำหนดให้บริษัทต่างประเทศที่จะมาเสนอขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์และมาเลเซียไม่ว่าจะจดทะเบียนเป็นแห่งแรก (Primary Listing) หรือจดทะเบียนเป็นแห่งที่ 2 (Secondary Listing) ก็ต้องจัดให้มีบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานกำกับของสิงคโปร์และมาเลเซียมาร่วมในการทำคำขอเสนอขายหุ้น¹²⁰ ด้วย

¹²⁰ เอกสารรับฟังความคิดเห็น เรื่อง การปรับปรุงเกณฑ์การอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาระดมทุนและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์, สำนักงาน ก.ล.ต. และ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, เอกสารแนบ 1.

ซึ่งการจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทที่ออกหุ้นในแง่ความรวดเร็วในการจัดทำคำขอและการจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากที่ปรึกษาทางการเงินจะมีประสบการณ์และเชี่ยวชาญจากการจัดทำคำขอเสนอขายหุ้นให้แก่บริษัทต่างๆ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ลงทุนในแง่ของการตรวจสอบข้อมูลที่เปิดเผยให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน

ดังนั้น จึงเห็นว่าไม่ว่าจะเป็นการเลือกเปิดเผยข้อมูลโดยใช้แบบ 69-FE หรือไม่ก็ตาม ก็ควรจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินร่วมจัดทำแบบแสดงรายการข้อมูลด้วย เพราะนอกจากที่ปรึกษาทางการเงินจะช่วยแนะนำในการทำคำขอและการเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ในแบบแสดงรายการข้อมูลแล้ว ที่ปรึกษาทางการเงินยังช่วยทำหน้าที่ศึกษาข้อมูลของผู้ยื่นคำขอ และรับรองว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติครบถ้วนและได้เปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งที่ปรึกษาทางการเงินจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด คือ กำหนดให้ที่ปรึกษาทางการเงินจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความระมัดระวังในการปฏิบัติงานเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ และรักษาระยะห่างในการประกอบวิชาชีพเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน โดยในการทำหน้าที่ของที่ปรึกษาทางการเงิน ที่ปรึกษาทางการเงินจะต้องจัดทำกระดาษทำการ (working paper) เพื่อบันทึกและใช้เป็นหลักฐาน และต้องเก็บรักษากระดาษทำการไว้อย่างน้อย 3 ปี เพื่อให้สำนักงาน ก.ล.ต. สามารถตรวจสอบและอ้างอิงได้ และกรณีที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่ปรึกษาทางการเงินอาจนำข้อมูลจากบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญมาอ้างอิงได้ แต่ที่ปรึกษาทางการเงินต้องตรวจสอบจนเชื่อได้ว่าผู้เชี่ยวชาญรายนั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้นเป็นอย่างดี ซึ่งที่ปรึกษาทางการเงินจะต้องร่วมรับผิดชอบต่อข้อมูลที่แสดงในเอกสารต่างๆ ที่ยื่นขออนุญาตด้วย การกำหนดให้ต้องมีที่ปรึกษาทางการเงินร่วมจัดทำคำขอเสนอขายหุ้นด้วย จะเป็นการช่วยคุ้มครองผู้ลงทุนในอีกทางหนึ่งได้ด้วย ดังนั้น จึงเห็นว่าควรแก้ไขหลักเกณฑ์ให้บริษัทต่างประเทศต้องจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินร่วมจัดทำคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชนด้วย

4.5 คุณสมบัติของกรรมการ

คุณสมบัติอย่างหนึ่งของบริษัทต่างประเทศที่จะยื่นขอเสนอขายหุ้นเพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กำหนดให้บริษัทต่างประเทศนั้นต้องมีตัวแทนซึ่งสามารถติดต่อได้ในประเทศ เพื่อประโยชน์ในการประสานงานกับหน่วยงานทางการในประเทศไทย และการรับเอกสาร และคำสั่งต่างๆ ด้วย โดยไม่ได้กำหนดให้กรรมการของบริษัทต่างประเทศต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยแต่ประการใด อย่างไรก็ตาม เห็นว่านอกจากความสะดวกในการประสานงาน และการจัดส่งเอกสารต่างๆ แล้ว การกำหนดให้กรรมการของบริษัทต่างประเทศบางส่วนต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยนั้น จะเป็นประโยชน์กับผู้ลงทุนในประเทศไทย เนื่องจากหากมีการดำเนินการที่บริษัทต่างประเทศต้องแก้ไขในประเทศไทยแล้ว ก็สามารถดำเนินการได้อย่างทันท่วงที และหากมีการปฏิบัติผิดหน้าที่ของบริษัทต่างประเทศ ก็สามารถที่จะบังคับหรือเรียกร้องกับกรรมการที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยได้ อันจะเป็นการคุ้มครองผู้ลงทุนในประเทศไทยได้อีกทางหนึ่ง

นอกจากนี้ ก็สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์และตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย ซึ่งตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์และมาเลเซียก็กำหนดให้บริษัทต่างประเทศที่มาทำ Secondary Listing ในประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียจะต้องมีกรรมการซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียแล้วแต่กรณีเช่นกัน โดยตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์กำหนดให้กรรมการอิสระอย่างน้อย 2 คน จะต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศสิงคโปร์¹²¹ ด้วย ในทำนองเดียวกับประเทศมาเลเซียที่กำหนดให้กรรมการอย่างน้อย 1 คนมีถิ่นที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย แต่หากบริษัทต่างประเทศมีธุรกิจหลักอยู่ในประเทศมาเลเซีย ต้องมีกรรมการส่วนใหญ่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย¹²² ด้วย

ดังนั้น จึงเห็นว่าประเทศไทยควรออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ของกรรมการของบริษัทต่างประเทศที่จะขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศไทย โดยกำหนดให้กรรมการของบริษัทต่างประเทศต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยเช่นเดียวกัน เนื่องจากหากมีการปฏิบัติผิดหน้าที่และหลักเกณฑ์ที่กำหนดเกี่ยวกับการเสนอขายหุ้น ก็สามารถที่จะบังคับหรือเรียกร้องกับกรรมการที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยได้ และการดำเนินการดังกล่าวอาจเป็นส่วนช่วยให้บริษัทต่างประเทศระมัดระวังในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การเสนอขายหุ้นมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นการคุ้มครองผู้ลงทุนในประเทศไทยได้อีกทางหนึ่ง และเพื่อให้กรรมการที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยมีการตรวจสอบและถ่วงดุลกันด้วย จึงเห็นว่าควรกำหนดให้บริษัทต่างประเทศจะต้องมีกรรมการอย่างน้อย 2 คน มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งกรรมการ 1 คนจะต้องเป็นกรรมการอิสระ โดยให้ถือว่ากรรมการดังกล่าวเป็นตัวแทนที่บริษัทต่างประเทศจัดให้มีตามหลักเกณฑ์ประกาศของประเทศไทยและมีหน้าที่เช่นเดียวกับหน้าที่ของตัวแทน เช่น การประสานงานกับสำนักงาน ก.ล.ต. หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การรับหรือส่งเอกสาร คำสั่ง หรือหมายเรียกต่างๆ เป็นต้น เนื่องจากเมื่อมีกรรมการมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งตัวแทนในประเทศไทยเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวอีก เพื่อลดความซ้ำซ้อนและค่าใช้จ่ายของบริษัทต่างประเทศด้วย

4.6 การบริหารกิจการของบริษัท

กรณีที่เป็นบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทยจะอยู่ภายใต้การกำกับของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ในหมวด 3/1 การบริหารกิจการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ด้วย แต่เนื่องจากคำนิยามคำว่า “บริษัท” ตามที่กำหนดในหมวด 3/1 นี้ ให้ความหมายว่าเป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นต่อประชาชน หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่มีหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือหลักทรัพย์ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทต่างประเทศที่จะขออนุญาตเสนอขายหุ้นเพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงจะไม่ได้อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์กฎหมาย

¹²¹Rule 221, Mainboard Rules. Rulebooks. Singapore Exchange.

¹²²Paragraph 4A.04, Main Market Listing Requirement. Bursa Malaysia Securities Berhad.

ดังกล่าว ซึ่งหลักเกณฑ์การบริหารกิจการของบริษัทตามหมวด 3/1 จะกำหนดในเรื่องการบริหารกิจการของบริษัทไว้ดังต่อไปนี้¹²³

1. ข้อห้ามกลั่นแกล้งผู้ให้ข้อมูลหรือร่วมมือในการตรวจสอบเหตุสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนกฎหมาย
2. หน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหารด้วยความรับผิดชอบและความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต
3. การกระทำที่ขัดหรือแย้งกับประโยชน์ของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ
4. การทำธุรกรรมระหว่างกรรมการ ผู้บริหาร¹²⁴ หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง¹²⁵ กับบริษัทหรือบริษัทย่อย¹²⁶
5. เลขานุการบริษัท
6. การจัดเก็บเอกสารและหลักฐาน
7. การฟ้องกรรมการเพื่อเรียกประโยชน์ที่กรรมการ ผู้บริหารได้รับไปโดยมิชอบ
8. ความรับผิดชอบของกรรมการ ผู้บริหาร กรณีเปิดเผยข้อมูลเป็นเท็จหรือขาดข้อความสำคัญ
9. ข้อห้ามกรรมการ ผู้บริหารที่ทุจริตหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ใช้อิทธิพลหรือการให้สัตยาบันของคณะกรรมการหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นข้ออ้างเพื่อให้ตนไม่ต้องรับผิดชอบ
10. หน้าที่ของผู้สอบบัญชีและคณะกรรมการตรวจสอบในการแจ้งพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำความผิด
11. การประชุมผู้ถือหุ้น

เนื่องจากกฎหมายการจัดตั้งบริษัทของประเทศที่บริษัทต่างประเทศจัดตั้งขึ้น เป็นกฎหมายพื้นฐานที่คุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นในเรื่องสำคัญ เช่น การเพิ่มทุน ลดทุน การประชุมผู้ถือหุ้น และเรื่องที่ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น เป็นต้น ตลอดจนกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท ซึ่งแม้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะกำหนดให้บริษัทต่างประเทศจะต้องแจ้งให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทราบกรณี (1) หน่วยงานกำกับดูแลหลักทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่บริษัทต่างประเทศมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม และ (2) กรณีใดๆ ที่มีหรือจะมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น หรือต่อการตัดสินใจในการลงทุน หรือต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นของบริษัทต่างประเทศก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงการแจ้งกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ หรือเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อหุ้นนั้น ดังนั้น เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ผู้ลงทุนจะได้รับสิทธิและความคุ้มครองในเรื่องสำคัญดังกล่าว เทียบเคียงได้กับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ใน

¹²³พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์พ.ศ. 2535 หมวด 3/1

¹²⁴ดูความหมาย ในภาคผนวก ข.

¹²⁵ดูความหมาย ในภาคผนวก ข.

¹²⁶ดูความหมาย ในภาคผนวก ข.

หมวด 3/1 จึงควรออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมโดยกำหนดให้บริษัทต่างประเทศต้องแสดงได้ว่ากฎหมายพื้นฐานที่คุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นในเรื่องสำคัญของประเทศที่บริษัทต่างประเทศจัดตั้ง รวมทั้งหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารกิจการของบริษัทต่างประเทศ รวมทั้งหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการบริษัทของเทียบเคียงได้กับกฎหมายไทย โดยบริษัทต่างประเทศมีหน้าที่จัดทำเปรียบเทียบกฎหมายพื้นฐานในส่วนการคุ้มครองผู้ถือหุ้น และการบริหารกิจการของบริษัทซึ่งรวมถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการของตลาดหลักทรัพย์หลักและหน่วยงานกำกับหลักที่บริษัทต้องปฏิบัติตามเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ของประเทศไทยแล้ว ผู้ลงทุนได้รับความคุ้มครองที่ต่างกันหรือไม่ (regulatory mapping) และหากหลักเกณฑ์ที่กำหนดของตลาดหลักทรัพย์หลักและหน่วยงานกำกับหลักให้ความคุ้มครองในระดับที่น้อยกว่าหลักเกณฑ์ของประเทศไทย บริษัทต่างประเทศจะต้องดำเนินการอย่างอื่นเพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับความคุ้มครองไม่น้อยไปกว่าการลงทุนในบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย เช่น การนำหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เป็นระเบียบข้อบังคับของบริษัท หรือหนังสือชี้ชวนหรือเอกสารใดๆ ของบริษัทต่างประเทศซึ่งบริษัทต่างประเทศหรือคณะกรรมการของบริษัทต่างประเทศจะต้องปฏิบัติที่กำหนดด้วย

ดังนั้น จึงเห็นว่าประเทศไทยควรออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมให้บริษัทต่างประเทศมีหน้าที่จัดทำ regulatory mapping ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. สิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้น เช่น สิทธิในการประชุม เรียกประชุม แต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ พ้องร้องกรรมการ เป็นต้น
2. องค์ประกอบของคณะกรรมการ คุณสมบัติ การเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่ง รวมทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหาร
3. หน้าที่ของกรรมการในการแจ้งพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำความผิดของบริษัท
4. ข้อห้ามกลั่นแกล้งผู้ให้ข้อมูลหรือร่วมมือในการตรวจสอบเหตุสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนกฎหมาย
5. การทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน
6. การรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง
7. การทำธุรกรรมที่มีนัยสำคัญต่อบริษัทต่างประเทศ
8. การกระทำการใด ๆ ที่เป็นการชักชวนให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทต่างประเทศมอบฉันทะในการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน
9. การรายงานการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งหลักทรัพย์ของกิจการ
10. การกระทำที่เป็นการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ
11. การกระทำของบริษัทต่างประเทศที่น่าจะมีผลต่อการทำค่าเสนอซื้อหลักทรัพย์ของบริษัท
12. การจัดเก็บเอกสารและหลักฐาน

ทั้งนี้ โดยให้บริษัทต่างประเทศจัดทำเอกสารเปรียบเทียบดังกล่าวประกอบการยื่นคำขอเสนอขายหุ้นต่อประชาชน และบริษัทต่างประเทศมีหน้าที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไว้ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนแจ้งการเปลี่ยนแปลง (หากมี) ด้วย

4.7 การอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศสามารถทำ Dual Offering

เพื่อรองรับกรณีบริษัทต่างประเทศที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ และต้องการจะเสนอขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่ไม่ต้องการที่จะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากกระแสการเปิดเสรีตลาดทุนและหลักเกณฑ์ของประเทศไทยว่าด้วยเรื่องการกำหนดคุณสมบัติของบริษัทต่างประเทศที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศซึ่งกำหนดให้ตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศและหน่วยงานกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศต้องเป็นสมาชิกขององค์กรในระดับสากล ทำให้มั่นใจในการปฏิบัติงานของบริษัทต่างประเทศได้

นอกจากนี้ กรณีการทำ Dual Listing ทำให้บริษัทต่างประเทศมีทางเลือกในการระดมทุนในประเทศไทย นอกจากนี้ ผู้ลงทุนก็ไม่ต้องกังวลในการขายหุ้นดังกล่าว เนื่องจากมีระบบ ASEAN Trading Link¹²⁷ ซึ่งผู้ลงทุนสามารถซื้อขายหุ้นได้¹²⁸

ดังนั้น จึงเห็นว่า ประเทศไทยควรออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมเพื่อรองรับกรณีดังกล่าวข้างต้นด้วย โดยกำหนดคุณสมบัติของบริษัทต่างประเทศเช่นเดียวกับบริษัทต่างประเทศที่ทำ Secondary Listing ในประเทศไทย คือ ตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศจะต้องเป็นสมาชิกของ WFE และหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนของตลาดหลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นสมาชิกของ IOSCO โดยเป็นสมาชิกพหุภาคีประเภท Signatory A ใน Multilateral Memorandum of Understanding Concerning Consultation and Cooperation and the Exchange of Information (MMOU) ซึ่งเป็นสัญญาแลกเปลี่ยนข้อมูลและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิก หรือมีบันทึกความเข้าใจในการให้ความช่วยเหลือกับสำนักงาน ก.ล.ต. ในระดับที่ไม่น้อยกว่าที่กำหนดใน MMOU และหน่วยงานกำกับดูแลหลักมีอำนาจตามกฎหมายที่จะสามารถให้ความช่วยเหลือแก่สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ตามบันทึกความเข้าใจดังกล่าว นอกจากนี้ การเสนอขายจะต้องจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินร่วมจัดทำคำขอในการเสนอขาย มีผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์เป็นผู้ทำหน้าที่ขายหุ้น รวมทั้ง

¹²⁷ การเชื่อมโยงระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ระหว่างตลาดหลักทรัพย์ในอาเซียน เพื่อให้ให้นักลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ระหว่างประเทศได้สะดวกยิ่งขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการซื้อขายหลักทรัพย์ ชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ รวมถึงการกระจายข้อมูลหลักทรัพย์ โดยผู้ลงทุนสามารถซื้อขายตราสารทุนได้ เช่น กรณีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ลงทุนต่างชาติสามารถซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์ 3 แห่งแรกที่เริ่มให้ซื้อขายผ่าน ASEAN Trading Link คือ ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย (มาเลเซียและสิงคโปร์เปิดให้บริการซื้อขายผ่าน ASEAN Trading Link วันที่ 18 กันยายน 2555 และประเทศไทยต่อเชื่อมระบบการซื้อขายในวันที่ 15 ตุลาคม 2555).

¹²⁸ ASEAN Trading Link, เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2555 [ออนไลน์], แหล่งที่มา http://www.set.or.th/th/asean_exchanges/asean_link.html.

กำหนดให้บริษัทต่างประเทศต้องเปิดเผยข้อมูลไม่น้อยกว่าและในเวลาเดียวกับที่บริษัทต่างประเทศเปิดเผยในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การดำเนินการตามเป้าหมายในการขับเคลื่อนการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี พ.ศ. 2558 พร้อมด้วยปฏิญญาว่าด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) โดยเป้าหมายของการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีเป้าหมายที่จะทำให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน (single market and single production base) การสร้างอาเซียนให้มีขีดความสามารถมากขึ้น โดยหนึ่งในแนวทางการดำเนินงาน คือ การเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายเงินทุน ซึ่งกำหนดเรื่องการเปิดเสรีด้านทุน โดยให้มีการส่งเสริมการพัฒนาและการรวมกลุ่มตลาดทุนของอาเซียน และกำหนดแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1. ปรับประสานมาตรฐานด้านตลาดทุนในอาเซียนในด้านที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ในการเสนอขายตราสารหนี้ ข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูล และกฎเกณฑ์การจัดจำหน่ายระหว่างกันให้มากขึ้น
2. อำนวยความสะดวกด้านข้อตกลงยอมรับร่วมหรือความตกลงสำหรับการยอมรับคุณสมบัติและการศึกษาและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการตลาด
3. ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นในด้านภาษาและข้อกำหนดในด้านกฎหมายสำหรับการออกตราสาร
4. ส่งเสริมโครงสร้างภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อส่งเสริมฐานการลงทุนโดยการออกตราสารหนี้ในอาเซียน และ
5. ส่งเสริมให้ใช้การตลาดเป็นตัวขับเคลื่อนในการจัดตั้งความเชื่อมโยงระหว่างตลาดหลักทรัพย์และตลาดตราสารหนี้ รวมถึงกิจกรรมการเพิ่มทุนข้ามพรมแดน
6. ยกเลิกหรือผ่อนคลายข้อกำหนด หากเป็นไปได้และเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการจ่ายชำระเงินและการโอนเงินสำหรับการทำธุรกรรมบัญชีกระแสรายวัน
7. ยกเลิกหรือผ่อนคลายข้อกำหนดในการเคลื่อนย้ายทุน หากเป็นไปได้และเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และซอร์ริเริ่มเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดทุน

จากกระแสการเปิดเสรีตลาดทุนและแนวทางการดำเนินการตาม AEC Blueprint ในเรื่องการเคลื่อนย้ายเงินทุนได้อย่างเสรีดังกล่าวข้างต้น ตลอดจนความร่วมมือของตลาดทุนในอาเซียน ตลาดทุนอาเซียนได้มีการกำหนดมาตรฐานของอาเซียนในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลการเสนอขายหุ้น และการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานของประเทศสมาชิกในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยประเทศสมาชิกสามารถเข้าร่วมได้ตามความพร้อมของแต่ละประเทศ ซึ่งในเบื้องต้นประเทศที่ลงนามในความตกลงในการใช้แบบมาตรฐานอาเซียนดังกล่าว ได้แก่ ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย

อย่างไรก็ตาม ตามหลักเกณฑ์ของประเทศไทยที่อนุญาตให้บริษัทต่างประเทศสามารถยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นเพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีที่มาจากความต้องการในการเพิ่มสินค้าในตลาดทุน เพื่อผู้ลงทุนในประเทศไทยมีทางเลือกในการลงทุนมากขึ้น อันเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ลงทุนไทยเท่านั้น ดังนั้น หลักเกณฑ์การกำกับบริษัทต่างประเทศดังกล่าว จึงกำหนดให้บริษัทต่างประเทศปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์หลักหรือหน่วยงานกำกับดูแลหลัก แต่ไม่ได้มีที่มาจากแนวความคิดในการรองรับการเปิดเสรีตลาดทุนรวมทั้งเพื่อให้การดำเนินการเคลื่อนย้ายเงินทุนได้อย่างเสรีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนตาม AEC Blueprint แต่อย่างไรก็ตาม จึงกำหนดให้บริษัทต่างประเทศจะต้องเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศมาแล้วเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณสมบัติ การบริหารจัดการกิจการ และการปฏิบัติตามกฎหมายของบริษัทต่างประเทศ โดยตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศและหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนของประเทศดังกล่าวจะเป็นผู้กำกับดูแลบริษัทต่างประเทศนั้นมาแล้ว ตลอดจนตลาดหลักทรัพย์และหน่วยงานที่กำกับดูแลก็เป็นสมาชิกของหน่วยงานที่เป็นมาตรฐานสากล และมีความร่วมมือระหว่างกันในการให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบการกระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ไทย และสำนักงาน ก.ล.ต. ก็เป็นสมาชิกขององค์กรดังกล่าว ทำให้ลดขั้นตอนหรือหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลบริษัทต่างประเทศได้ระดับหนึ่ง

เนื่องจากการแข่งขันด้านตลาดทุนของโลก และการเปิดเสรีตลาดทุนในปัจจุบัน การกำหนดให้บริษัทต่างประเทศสามารถเข้ามาระดมทุนในประเทศไทยได้ เฉพาะการเสนอขายหุ้นเพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งที่ 2 ไม่เพียงพอต่อการเปิดเสรีตลาดทุนในภาวะปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันของตลาดทุนกันอย่างสูง ตลอดจนแนวทางการลงทุนของผู้ลงทุนต่อไปในอนาคตก็มีความต้องการความหลากหลายของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ตนลงทุน เพื่อให้สามารถกระจายความเสี่ยงในการลงทุนได้ แต่การสนับสนุนการเปิดเสรีตลาดทุนหรือการระดมทุนข้ามพรมแดน ก็จำเป็นจะต้องมีการคุ้มครองผู้ลงทุนที่เหมาะสมเพียงพอ จึงได้พิจารณาประกอบกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลบริษัทที่ขออนุญาตเสนอขายในกรณีที่เป็นบริษัทที่จัดตั้งในประเทศไทย ซึ่งหลักเกณฑ์การกำกับดูแลบริษัทที่เสนอขายหุ้นจะเป็นการกำหนดคุณสมบัติของบริษัทที่จะขออนุญาตเสนอขายหุ้น โดยกำหนดสถานะของบริษัท ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน ตลอดจนการกระจายหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อย ทั้งนี้ เพื่อต้องการให้หุ้นมีสภาพคล่องในการซื้อขาย เพื่อคุ้มครองผู้ลงทุนให้สามารถซื้อขายหุ้นได้ และกำหนดเรื่องการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทเพื่อให้ผู้ลงทุนพิจารณาประกอบการลงทุนทั้งในระยะเวลาก่อนการเสนอขายหุ้น และภายหลังการเสนอขายหุ้น โดยบริษัทมีหน้าที่ในการเปิดเผยหรือรายงานข้อมูลต่างๆ จนกว่าจะไม่มีหุ้นจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนเทียบเคียงกับหลักเกณฑ์ของประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียโดยภาพรวมในเรื่องการอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์และมาเลเซียด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการสนับสนุนการเปิดเสรีตลาดทุนตามภาวะการแข่งขันด้านตลาดทุนในปัจจุบัน และตามแนวทางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งแนวทางการร่วมมือระหว่างตลาดทุนในประเทศอาเซียน ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยไม่เสียโอกาสในการที่บริษัทต่างประเทศจะเข้ามาระดมทุนในประเทศไทย ทำให้ตลาดทุนไทยมีสินค้าที่มากขึ้น และไม่ถูกลดบทบาทในตลาดทุนอาเซียน หรือตลาดทุนโลก ทำให้สามารถแข่งขันได้ ตลอดจนผู้ลงทุนสามารถลงทุนในหุ้นของบริษัทต่างประเทศในประเทศไทยได้ อันจะเป็นการลดข้อกั่วงวลของผู้ลงทุนที่ไม่ต้องการไปลงทุนในต่างประเทศ เนื่องจากความกังวลในเรื่องความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน หรือค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการนำไปซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน โดยยังให้ผู้ลงทุนได้รับความคุ้มครองในขณะเดียวกัน ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงกับหลักเกณฑ์ของประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียด้วย

ดังนั้น จึงเห็นว่าประเทศไทยควรออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมให้บริษัทต่างประเทศสามารถระดมทุนได้มากขึ้น หรือแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์บางประการเพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับการคุ้มครองในการลงทุน ดังนี้

1. การเพิ่มช่องทางระดมทุนของบริษัทต่างประเทศ และเพื่อสนับสนุนให้บริษัทต่างประเทศสามารถเข้ามาระดมทุนข้ามพรมแดนมายังประเทศไทยได้มากขึ้นและสะดวกขึ้น

1.1 ประเทศไทยควรออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมให้บริษัทต่างประเทศสามารถยื่นขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศ เพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งแรก (Primary Listing) ได้ และให้บริษัทต่างประเทศที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศมาแล้วตามคุณสมบัติที่กำหนดตามรายละเอียดที่กล่าวในบทที่ 4 สามารถขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศไทยได้ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Dual Offering)

1.2 ประเทศไทยควรแก้ไขหลักเกณฑ์ที่อนุญาตให้บริษัทต่างประเทศที่จะขออนุญาตเสนอขายหุ้นในประเทศ เพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแห่งที่ 2 (Secondary Listing) ในเรื่องแบบแสดงรายการข้อมูลเสนอขายหุ้น โดยใช้แบบมาตรฐานของอาเซียนซึ่งกำหนดโดย ACMF ทุกกรณีไม่ว่าจะเสนอขายเฉพาะในประเทศไทย หรือเสนอขายในประเทศไทยกับประเทศในอาเซียนพร้อมกัน หรือในระยะเวลาใกล้เคียง เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลเป็นมาตรฐานเดียวกันเป็นประโยชน์ทั้งต่อบริษัทที่ออกหุ้นและผู้ลงทุน เนื่องจากบริษัทต่างประเทศก็สะดวกในการจัดทำที่ไม่ต้องจัดทำหลายแบบ และผู้ลงทุนก็จะสะดวกในการพิจารณาข้อมูลได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

1.3 ประเทศไทยควรแก้ไขหลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทต่างประเทศ ซึ่งเป็นรายการที่บริษัทต่างประเทศจะต้องเปิดเผยไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูล ให้เป็นไปตามแบบ ASEAN Equity Disclosure Satandard ที่กำหนดโดย ACMF โดยให้พิจารณาความเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ จากผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท

2. เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับการคุ้มครองในการลงทุน

2.1 ประเทศไทยควรแก้ไขหลักเกณฑ์การจัดให้มีที่ปรึกษาทางการเงิน โดยกำหนดให้การจัดทำแบบขออนุญาตและการจัดทำแบบแสดงรายการ บริษัทต่างประเทศต้องมีที่ปรึกษาทางการเงินเป็นผู้ร่วมจัดทำเอกสารดังกล่าวทุกกรณี

2.2 ประเทศไทยควรออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมให้กรรมการของบริษัทต่างประเทศที่เสนอขายหุ้นและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีกรรมการอย่างน้อย 2 คน มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งกรรมการ 1 คน จะต้องเป็นกรรมการอิสระ เพื่อให้สำนักงาน ก.ล.ต. สามารถสั่งการให้กรรมการดำเนินการแก้ไขการดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอขายหุ้นในประเทศไทยได้

2.3 ประเทศไทยควรออกหลักเกณฑ์เพิ่มเติมให้บริษัทต่างประเทศมีหน้าที่จัดทำ regulatory mapping กฎหมายพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ลงทุน ตามรายละเอียดที่กล่าวในบทที่ 4 ให้แก่สำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อประกอบการยื่นคำขอ ตลอดจนมีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วย

รายการอ้างอิง

- ACMF. "Asean Capital Markets Forum." <http://www.theacmf.org/ACMF/index.php>.
- "Asean Economic Community Blueprint, ." หัวข้อ A4. Freer flow of capital: ข้อ 31 และข้อ 32.
- "Asean Trading Link." http://www.set.or.th/th/asean_exchanges/asean_link.html.
- "Cmsa 2012 & Relevant Guidelines." <http://www.sc.com.my/legislation-guidelines/cmsa-2012-relevant-guidelines/>.
- "Current Signatories and Members Listed on Appendix B IOSCO MMOU: Current Signatories – 103." http://www.iosco.org/library/index.cfm?section=mou_siglist.
- Exchanges, World Federation of. "Member." <http://www.world-exchanges.org/member-exchanges>.
- International Relations Team, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. "International Exchanges Roundup." (เดือนเมษายน พ.ศ. 2556).
- "Main Market Listing Requirement." Bursa Malaysia Securities Berhad.
- "Mainboard Rules. Rulebooks." Singapore Exchange.
- Natons, Association of Southeast Asian. *Asean Economic Community Blueprint*. <http://www.asean.org/>.
- ก.ล.ต. สำนักงาน. "ข่าว ก.ล.ต. ฉบับที่ 1/2557 เรื่อง ก.ล.ต. เผยโครงการสำคัญปี 2557 มุ่งพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลเพื่อสร้างความโดดเด่นและยั่งยืนของตลาดทุนไทย." 8 มกราคม 2557.
- ก.ล.ต. เสาวนีย์ สุวรรณรงค์ ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมความรู้ด้านการเงิน สำนักงาน. "คอลัมน์ "หน้าต่าง ก.ล.ต."." หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์, 12 มิถุนายน 2556.
- กระทรวงพาณิชย์, กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Aec Factbook). สิงหาคม 2554.
- . "ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community : Aec)."
- "การเตรียมการและขั้นตอน".
- การปรับปรุงเกณฑ์การอนุญาตให้บริษัทต่างประเทศเข้ามาระดมทุนและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์, 6 สิงหาคม 2552.
- "ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การเปิดเผยสารสนเทศและการปฏิบัติการใดๆ ของบริษัทจดทะเบียนต่างประเทศ". ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, พ.ศ. 2522.
- "ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพยจดทะเบียน." ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, พ.ศ. 2544.
- "ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศและการปฏิบัติการใดๆ ของบริษัทจดทะเบียน". ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 15 กันยายน 2538.

- "ขั้นตอนการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน (IPO และ PO)."
 คณะกรรมการพัฒนาตลาดทุนไทย. "แผนพัฒนาตลาดทุนไทย." (4 พฤศจิกายน 2552).
- พูนศรี คูลีเมชิน, "จากวันวานสู่อนาคตสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน." วารสารการค้าโลก: *World Trade Journal* 7, no. 1 (January-March 2009).
 วลัย ชูธรรมธัช, ครอบรู้เรื่องหุ้นอาเซียน รู้ก่อนรวยก่อน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ปัญญาชน, 2556.
- "ตลท.ทบทวนเกณฑ์รับ บจ. แคมเตรียมวางกรอบ Primary Listing." ผู้จัดการออนไลน์, 29 พฤษภาคม 2556.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. "Guide for Foreign Listing on the Stock Exchange of Thailand."
 ———. "การลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Foreign Listed Company)."
 "ตลาดหลักทรัพย์ฯ ศูนย์กลางการลงทุนครบวงจร." www.tsi-thailand.org.
 "แนวทางกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน."
http://www.set.or.th/th/regulations/supervision/listed_p2.html.
- "ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่". ทจ.28/2551, edited by สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 15 ธันวาคม 2551.
- "ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน เรื่อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทต่างประเทศเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" ทจ.99/2552, สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์.
- "ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการส่งมอบหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ซื้อหลักทรัพย์". ทจ.39/2552, สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 3 สิงหาคม 2552.
- "ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์". ทจ.44/2556, สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 22 ตุลาคม 2556.
- "ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่อง การกำหนดขบถนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์." กจ.17/2551, สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์.
- "ประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การดำรงสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์." ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, พ.ศ. 2544
- "ประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกัน". ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, พ.ศ. 2546.
- "ประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อคุ้มครองประโยชน์หรือส่วนได้เสียของประชาชน". ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, พ.ศ. 2548.

- "ประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง เหตุการณ์ที่บริษัทจดทะเบียนต้องรายงานตามมาตรา 57 (6)." ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- "ประกาศสำนักงาน ก.ล.ต. เรื่อง การจัดทำและเปิดเผยรายงานการถือหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และผู้สอบบัญชี ". สจ. 12/2552 10 มิถุนายน 2552.
- "ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่อง ข้อกำหนดเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับบริษัทต่างประเทศที่เสนอขายหลักทรัพย์ในประเทศไทย." สจ.57/2552, สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์.
- "ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่อง รายงานผลการขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน." สจ. 21/2541, สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 12 พฤษภาคม 2541.
- "ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการให้ความเห็นชอบที่ปรึกษาทางการเงินและขอบเขตการดำเนินงาน." สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, พ.ศ. 2552.
- "เปรียบเทียบหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ปี 2555 กับเกณฑ์ประเมินของ Asean CG Scorecard และ Governance Report (CGR) ของ IOD ".
- "เปิดประตูสู่ตลาดการเงิน." www.tsi-thailand.org.
- ฝ่ายพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อตลาดทุน, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. "หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555."
- "พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด ". สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, พ.ศ. 2535.
- "พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์." สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.
- ดารีกา โพธิ์รุทซ์, "กลไกทางกฎหมายในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Legal Mechanism on Establishment of the Asean Economic Community: Aec) ", มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.
- ฐกร ภูวสุวรรณ์, "คอลัมน์ AEC Pedia. AEC World " หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ, 27 - 30 ตุลาคม 2556.
- ดร.ศิลปพร ศรีจันเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, "Corporate Governance." วารสารบริหารธุรกิจ ฉบับที่ 137 (ปีที่ 36). ผศ.ดร.ธนวรรธน์ พลวิชัย คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ ผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, "การปรับตัวธุรกิจเพื่อเตรียมความพร้อมรับการเปิดเสรี (AEC) ปี 2558." (2554).
- "มาตรการปฏิรูปตลาดทุนไทย ในแผนพัฒนาตลาดทุน 2553-2557 ".
- "ระเบียบเรื่องการให้ความคุ้มครองผู้ลงทุนในหลักทรัพย์." ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, แนวทางการพัฒนาและกำกับดูแลตลาดทุนไทยภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์. . เอกสารประกอบการสอนหลักสูตรนักบริหารการคลัง (นบค.). 26 สิงหาคม 2553.
- "เลื่อนการเปิด AEC (ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน) ออกไปอีก 1 ปี." www.thai-aec.com.

ส่วนสิ่งพิมพ์ ฝ่ายสื่อสารองค์กร, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. "ก้าวแรกสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์." หน้า 4.

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. "ความร่วมมือกับต่างประเทศ."

<http://www.sec.or.th/TH/AboutUs/Pages/InternationalRelations.aspx>.

———. "ทำอย่างไรจึงจะมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี."

http://www.sec.or.th/TH/RaisingFunds/EquityDebt/Pages/link-Laws_Regulations/CorporateGovernanceCG.aspx

"หลักการในการกำกับดูแล."

<http://www.sec.or.th/TH/RaisingFunds/EquityDebt/Pages/Regulatory-Principles-Objectives.aspx>.

วิริตา กุลตั้งวัฒนา และคุณศุภมาศ อนันต์จินดา, "Presentation เรื่อง การจัดทำแบบ 56-1." ฝ่ายพัฒนาบริษัท สำนักงาน ก.ล.ต, 24 มีนาคม 2555.

จารุพรรณ อินทรรุ่ง, ก.ล.ต. คู่มือนักลงทุน. สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต., เปิดเผยข้อมูลมากขึ้นดีอย่างไรกับผู้ลงทุน.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก.

คำนิยาม

ตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551
เรื่อง การกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์

บริษัทย่อย	บริษัทที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้ (ก) บริษัทที่ผู้ออกหลักทรัพย์มีอำนาจควบคุมกิจการ (ข) บริษัทที่บริษัทตาม (ก) มีอำนาจควบคุมกิจการ (ค) บริษัทที่อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมกิจการของบริษัทตาม (ข) ต่อไปเป็นทอด ๆ โดยเริ่มจากการอยู่ภายใต้อำนาจควบคุมกิจการของบริษัทตาม (ข)
บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน	บริษัทย่อยตั้งแต่ 2 บริษัทขึ้นไปที่มีบริษัทใหญ่เป็นบริษัทเดียวกันไม่ว่าบริษัทย่อยนั้นจะอยู่ในชั้นลำดับใดๆ
บริษัทร่วม	บริษัทที่ผู้ออกหลักทรัพย์หรือบริษัทย่อยมีอำนาจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของบริษัท แต่ไม่ถึงระดับที่จะมีอำนาจควบคุมนโยบายดังกล่าว และไม่ถือเป็นบริษัทย่อยหรือกิจการร่วมค้า ในกรณีที่ผู้ออกหลักทรัพย์หรือบริษัทย่อยถือหุ้นไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมรวมกันตั้งแต่ร้อยละ 20 แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ออกหลักทรัพย์หรือบริษัทย่อยมีอำนาจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เห็นเป็นอย่างอื่น
บริษัทใหญ่	บริษัทที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้ (ก) บริษัทที่มีอำนาจควบคุมกิจการในผู้ออกหลักทรัพย์ (ข) บริษัทที่มีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทตาม (ก) (ค) บริษัทที่มีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทตาม (ข) ต่อไปเป็นทอด ๆ โดยเริ่มจากการมีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทตาม (ข)
บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	บุคคลดังต่อไปนี้ (ก) กรรมการหรือผู้บริหารของผู้ออกหลักทรัพย์ (ข) ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของผู้ออกหลักทรัพย์ (ค) ผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ออกหลักทรัพย์ (ง) บุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต ทางการสมรส หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมายกับบุคคลตาม (ก) (ข) หรือ (ค) ซึ่งได้แก่ บิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง บุตร หรือคู่สมรสของบุตร

	(จ) นิติบุคคลใด ๆ ที่บุคคลตาม (ก) (ข) หรือ (ค) ถู้อหุ้น หรือมีอำนาจควบคุม หรือมีส่วนได้เสียอื่นใด ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญ
ผู้ถือหุ้นรายใหญ่	ผู้ถือหุ้นในผู้ออกหลักทรัพย์เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ออกหลักทรัพย์ การถือหุ้นดังกล่าว ให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย
ผู้ที่เกี่ยวข้อง	บุคคลหรือห้างหุ้นส่วนที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลใดในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้ (ก) คู่สมรสของบุคคลดังกล่าว (ข) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว (ค) ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งบุคคลดังกล่าวหรือบุคคลตาม (ก) หรือ (ข) เป็นหุ้นส่วน (ง) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลตาม (ก) หรือ (ข) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 30 ของหุ้นทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัด (จ) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลตาม (ก) หรือ (ข) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ค) หรือ (ง) ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น หรือ (ฉ) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลตาม (ก) หรือ (ข) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (ค) หรือ (ง) หรือบริษัทตาม (จ) ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น (ช) นิติบุคคลที่บุคคลดังกล่าวสามารถมีอำนาจในการจัดการในฐานะเป็นผู้แทนของนิติบุคคล
ผู้บริหาร	ผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหาร 4 รายแรก นับต่อจากผู้จัดการลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารรายที่ 4 ทุก ราย และให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชี หรือการเงินที่เป็นระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปหรือเทียบเท่า
ผู้มีอำนาจควบคุม	ผู้ถือหุ้นหรือบุคคลอื่นซึ่งโดยพฤติการณ์มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย การจัดการ หรือการดำเนินงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ ไม่ว่าจะอิทธิพลดังกล่าวจะสืบเนื่องจากการเป็นผู้ถือหุ้น หรือได้รับมอบอำนาจตามสัญญา หรือการอื่นใดก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือบุคคลที่เข้าลักษณะข้อใดข้อหนึ่งดังนี้ (ก) บุคคลที่มีสิทธิออกเสียงไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมเกินกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท (ข) บุคคลที่ตามพฤติการณ์สามารถควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการของบริษัทนั้นได้

	<p>(ค) บุคคลที่ตามพฤติการณ์สามารถควบคุมผู้ซึ่งรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย การจัดการหรือการดำเนินงานของบริษัทให้ปฏิบัติตามคำสั่งของตนในการกำหนดนโยบาย การจัดการหรือการดำเนินงานของบริษัท</p> <p>(ง) บุคคลที่ตามพฤติการณ์มีการดำเนินงานในบริษัทหรือมีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทเยี่ยงกรรมการหรือผู้บริหาร รวมทั้งบุคคลที่มีตำแหน่งซึ่งมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลดังกล่าวของบริษัทนั้น</p>
--	--

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ข.

คำนิยาม

ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

หมวด 3/1 การบริหารกิจการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์

บริษัทย่อย	(ก) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่บริษัทมีอำนาจควบคุมกิจการ (ข) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่บริษัทย่อยตาม (ก) มีอำนาจควบคุมกิจการ (ค) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมกิจการ ต่อเป็นทอด ๆ โดยเริ่มจากการอยู่ภายใต้อำนาจควบคุมกิจการของบริษัทย่อยตาม (ข)
ผู้บริหาร	ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการบริหารงานของบริษัท ไม่ว่าจะโดยพฤตินัย หรือโดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ
บุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง	บุคคลที่มีความสัมพันธ์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ (ก) บุคคลที่มีอำนาจควบคุมกิจการบริษัท และในกรณีที่บุคคลนั้นเป็นนิติบุคคล ให้หมายความรวมถึงกรรมการของนิติบุคคลนั้นด้วย (ข) คู่สมรส บุตร หรือบุตรบุญธรรม ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการผู้บริหาร หรือบุคคลตาม (ก) (ค) นิติบุคคลที่บุคคลตาม (ก) หรือ (ข) มีอำนาจควบคุมกิจการ (ง) บุคคลอื่นที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด เมื่อบุคคลใดกระทำการด้วยความเข้าใจหรือความตกลงว่า หากบริษัททำธุรกรรมที่ให้ประโยชน์ทางการเงินแก่บุคคลดังกล่าว กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลตาม (ก) หรือ (ข) จะได้รับประโยชน์ทางการเงินด้วย ให้ถือว่าบุคคลดังกล่าว เป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสำหรับการทำธุรกรรมนั้น

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	นางสาวปัทมา ศิริสุขสำราญ
วันเดือนปีเกิด และสถานที่เกิด	3 ตุลาคม 2521 กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 เนติบัณฑิต สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่ง เนติบัณฑิตยสภา สมัย 60 ปีการศึกษา 2550
ประสบการณ์การทำงาน	ทนายความ สำนักงานเกียรติธรรมทนายความ
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
และสถานที่ทำงาน	ฝ่ายกฎหมาย บมจ.ธนาคารกสิกรไทย